

DISKOTEKA PRIMADONA

**PODARJA 15 POTOVANJ
NA COSTO BRAVO**

str. 10 Marija Lončar, v. d. direktorja BPT Tržič:

Ko kombinat zapreš, ga nihče več ne odpre

70 ljubljanska banka

Gorejska banka Kranj

GORENJSKI IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

S sobotne konference Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo. Od leve proti desni dr. France Bučar, Bojan Brezigar, predsednik osrednjega odbora za kongres, in dr. Dimitrij Rupel. - Slika G. Šinik

Slovenski kongres povezovanja

Če je bilo leto, dve nazaj ob pobudi za sklic Svetovnega slovenskega kongresa v slovenski politiki precej molčečih, neopredeljenih in tudi negativno nastrojenih, češ da gre predvsem za združevanje slovenske emigracije na desničarskih ideoloških osnovah, je sobotna ustanovitev konference Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo pokazala povsem drugačen obraz pogledov slovenske politike na kongres. Na ustanovni konferenci so sedeli tudi predstavniki predsedstva, skupščine in vlade, pa tudi nekateri politiki iz opozicijskih strank, uspešno delo kongresu pa so z dokaj čustveno obarvanimi telegrami zaželeli Kučan, nadškof dr. Šuštar in dr. Drnovšek. Zadosten dokaz, da je ideja, rojena na sestankih tedanje politične opozicije, združene predvsem okrog Nove revije, postala aktualno vseslovenska. Na sobotni konferenci v Ljubljani, ki je bila ustanovljena kot zadnja od šestih področnih konferenc kongresa in je s tem organizacijska shema kongresa zaokrožena, je bil jasno določen smisel Svetovnega slovenskega kongresa kot stalnega organa vse slovenske srenje: združitev duhovnih, ustvarjalnih in gospodarskih sil Slovencev na civilni, nadstrankarski in naddržavni osnovi. Kongres bo od 27. do 30. junija prihodnje leto v Ljubljani, po naključju se je vtiril v čas, ko

bomo morali državljani Slovenije po plebiscitu graditi svojo neodvisno in samostojno državo. Kongres bo tej državnosti pomembna opora.

Priprave na kongres nas združujejo, govori glasniki Slovencev po svetu. Za isto mizo sedajo donedavno sprti ljudje in prisegajo na narodovo enotnost. Ta nam je ta čas krvavo potrebna, doma in zunaj meja.

Svetovni slovenski kongres si zadaja zahtevne naloge, od kulturnega, vzgojnega in znanstvenega sodelovanja Slovencev, do gospodarskega, do vračanja Slovencev v matično domovino. Prav pri slednjem kaže resno vzeti razmišljanja dr. Franceta Bučarja, Spomenke Hribar, Igorja Omerze in Irene Mislej. Slovenski kongres naj ustvari slovenski domoljubni kapital, preprečanje v vsakem izmed nas, da moramo slovenstvo nositi s seboj in ga negovati, kjerkoli smo in kjerkoli bomo. Grobo vulgarni in sektaški bomo, če bomo k sodelovanju z domovino pozivali samo bogate, učene, podjetne. Tudi njih, vendar ne pozabimo, da veliko Slovencev ne more gmotno pomagati, da bi marsikdo rad prišel v domovino samo umret. Tudi ta želja je izraz naklonjenosti in hrepeneja po domovini, dokaz njeni pripadnosti, in to je veliko vredno. ● J. Košnjek

Železarski zlom?

Italijani in Avstrijci kažejo izreden interes za vlaganje v jeseniško železarno. Ne sme priti do razprodaje premoženja. Povsod po svetu so črno metalurgijo najprej podpržavili in potem zdravo in donosno proizvodnjo reprivatizirali.

Jesenice, 10. decembra - Prav nobenega razloga ni, da ne bi verjeli besedam direktorja jeseniške železarne, Borisa Breganta, da je iz narodnogospodarskega vidika še vedno smotno, da se železarska proizvodnja - ob seveda nujnem prestrukturiranju - ohrani. Ni namreč res, da železarji porabijo več kot je vrednost njihovega proizvoda, kot se napačno, da ne rečemo zlonamerno, govori v javnosti, ki črni metalurgiji ni naklonjena. Številni zunanji pogoji so namreč za črno metalurgijo tako obremenjujoči, da enostavno ne more preživeti.

V takih razmerah pomoč vlade in bank ni le zaželena, ampak nujna. Kot pravi podpredsednik Janez Poljšak, bi se morali ravnati po zgledu vseh zahodnoevropskih držav, ki so črno metalurgijo podpržavile in nato reprivatizirale. Povsod je ustrezno intervenirala država, kar pa je seveda daleč od tega, da so zdaj v železarni enostavno dvignili roke, čakajoč na pomoč vlade in bank. Da sami ne stojijo križem rok, kažejo tudi pogovori z možnimi soinvestitorji v Italiji in Avstriji, ki menda kažejo izreden interes za jeseniško železarno. Jeseničani so previdni:

ne želijo, da na vrat na nos pride do razprodaje premoženja ali celo do novih ekoloških problemov, razen tega pa se dotoka tujega kapitala ne da urediti čez noč.

V železarni se še kako zavedajo nujnosti prestrukturiranja in so zato - tudi v okviru slovenskih železarn - že napravili nujne analize o smotnosti proizvodnje, o organizacijskih posegih za večjo tržno samostojnost posameznih proizvodnih enot. Brez dotoka svežega kapitala za sanacijo tekoče likvidnosti in brez ustreznih pogojev gospodarjenja, brez podpržavljenja, ozdravitve in reprivatizacije pa so Jesenice pred zlomom. ● D. Sedej

TUDI VAŠ OTROK NAJ BO LEPO IN MODNO OBLEČEN.

BUTIK Živ-Žav KRANI LABORE

ODPRTO OD 12. - 18. ure
sobota od 9. - 12. ure

NOVOLETNI POPUST - 20 %

Predstavila se je nova stečajna ekipa Elana

Elana ne bomo prodali

Begunje, 10. decembra - Naša naloga je izvesti kontroliran stečaj, naš cilj poravnati obveznosti do upnikov in obnoviti proizvodnjo v Elanu, razlika torej ni v ciljih, temveč v načinu izvedbe. Ekipa ima odlične reference, obvlada skupinsko delo in pokriva vsa pomembna področja, razširili jo bomo s strokovnjaki Elana, dobrodošle bodo informacije bivšega vodstva, ni pa moč pričakovati njihove uradne vključitve, je dejal Igor Triller, novi stečajni upravitelj Elana, ki ima s stečajni izkušnje, saj je v zadnjih dveh letih vodil dva stečaja v Iskri.

Spregle dati pa ne smemo še ene razlike, saj smo po dolgem času slišali, da bo nova stečajna ekipa stavila na delavce Elana. Aktivirali bomo notranjo energijo v tovarni, saj čarobne palice ali asa v rokavu nimamo, je dejal Igor Triller. Takoj nameravajo oživiti proizvodnjo, udeležili se bodo januarkega sejma plovil v Düsseldorfu in februarkega smučarskega sejma v Münchenu, saj sodijo, da Elan lahko obstane na trgu in da blagovna znamka Elan še vedno visoko kotira, po Trillerji oceni je vredna polovico Elanovih dolgov. Nikakor ne razmišljajo o prodaji Elana ali njegove blagovne znamke, verjetno pa bo med stečajem prišlo do posameznih postopkov, ki so podobni dezinvestiranju. Danes so že dali naloge, da se proizvodnja popolnoma oživi, za kar so našli nekaj materialnih virov, danes je na delu 350 delavcev, najkasneje do ponedeljka jih bo delalo bistveno več. Sprejemali bodo naročila, v sredo imajo sklican sestanek s tujimi dobavitelji, do konca tedna z domačimi. Še ta teden bodo sestavili upniški odbor, jutri pa se bodo sestali s slovenskim ministrom za industrijo Izidorjem Rejcem. S podjetjem Šport EL 2000 bodo sodelovali pri posameznih poslih, vendar pa se v tej fazi ne bodo pogovarjali o podpisu licenčne pogodbe.

Novi stečajni upravitelj, Igor Triller, je ekipo sestavil večinoma s svojimi dosedanjimi sodelavci, ki imajo že dokaj uspešne izkušnje z vodenjem stečajev. Pravnica Katarina Benedik z Bleda prihaja iz Iskre Delte, odgovorna je za pravne in kadrovske zadeve, magister ekonomije Asim Pervis iz Ljubljane prihaja iz Iskre Commerce, zadolžen je za marketing in izterjavo, inženir Matjaž Vuga iz Kranja prihaja iz Iskre Avtomatike, zadolžen je za proizvodnjo, tehnologijo in razvoj, pravnik Franci Perčič z Bleda je najbolj znan kot dežurni finančnik Mladine, zadolžen je za finance, ekonomist Borut Gorazd iz Ljubljane pa je zadolžen za revizijo poslovanja. ● M. Volčjak, Foto: J. Cigler

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

Kmečka zveza odslej tudi ljudska stranka

Vrhniko, 8. decembra - Slovenska kmečka zveza je v nadaljevanju občnega zbora v soboto na Vrhniki dopolnila svoje ime. Odslej se bo imenovala Slovenska kmečka zveza - ljudska stranka, lahko pa bo uporabljala ime Slovenska ljudska stranka. Delegati občnega zbora so se za dopolnitev imena odločili zato, da bi v stanovsko politično organizacijo privabili poleg kmetov tudi druge, predvsem izobražence.

Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze - ljudske stranke, je na nadaljevanju občnega zbora, ki je potekal pod geslom Orjemo Slovenske brazde, dejal, da je Slovenska kmečka zveza izšla iz zadnjih volitev kot pomembna politična sila, med najmočnejšimi v vladni koaliciji. Za kandidate kmečke zveze niso glasovali samo kmetje, pač pa tudi precejšen del volilcev drugih poklicev. Že iz tega, da je dobila veliko glasov v velikih mestih, je mogoče sklepati, da Slovenska kmečka zveza ni samo kmečka organizacija, ampak splošno ljudska stranka.

"Za naše kmetijstvo zahtevamo in bomo še zahtevali učinkovito zaščito, ne le (ali predvsem) s finančnimi državnimi subvencijami, pač pa z zakonom reguliran tržni red s kmetijskimi pridelki. V tej zvezi zavračamo namigovanje o izsiljevanju nekega kmečkega lobija. Sprašujem: katera država v Evropi prepušča svoje kmetijstvo predvsem delovanju liberalnega trga? Predvsem pa: katera država ne štiti svojega kmetijstva pred uvozom po dumpinskih cenah?" se je vprašal Ivan Oman in poudaril, da tisti, ki pri nas tudi v kmetijstvu zahtevajo popolno delovanje trga, pozabljajo, da "trg" obvladujejo veliki monopoli, ki kujejo velike dobičke na račun kmeta in porabnika. Oman je tudi dejal, da kmečka zveza vidi prihodnost v osamosvojitvi Slovenije. "Prepričan sem, da bomo tako lažje reševali svoje težave. Če nas nekateri strašijo

s težavami, ki da bodo nastale z osamosvojitvijo, potem se vprašajmo, kakšne bodo težave, če tega ne napravimo."

Na občnem zboru so sprejeli deklaracijo o politični usmeritvi kmečke zveze, nov statut stranke in številne zahteve in predloge. Omenimo samo nekatere! Kmečka zveza zahteva od republiškega izvršnega sveta, da zagotovi racionalno porabo denarja za pomoč poplavljenim območjem, zavzema se za agrarno reformo in za družinske kmetije, za ureditev socialnega položaja kmetov in za ustanovitev kmetijsko-gozdarske zbornice, nasprotuje obveznemu odkazilu drevoja za posek in za to, da bi hkrati z zakonom o privatizaciji sprejeli tudi zakon o denacionalizaciji in da bi pri popravljanju krivic dali prednost vračanju kmetijskih zemljišč in gozdov. (Več na kmetijski strani) ● C. Zaplotnik

DISKONT
NADA JELOVČAN
GRENC 2, 64220 ŠKOFJA LOKA, tel. 064-832 084

Franci Petek dvakrat na stopničkah

Thunder Bay, 9. decembra - Naš ta trenutek najuspešnejši skakalec Franci Petek iz Žirovnice je konec tedna še enkrat dokazal, da sodi v sam vrh svetovnega skakalnega športa. Že v soboto je bil na srednji skakalnici tretji, v nedeljo pa se je na veliki skakalnici izkazal še bolje in se uvrstil na drugo mesto. Po štirih tekmovanjih je tako z 52 točkami na tretjem mestu svetovnega pokala med posamezniki, naša reprezentanca pa je v ekipni uvrstitvi četrta. ● V. S.

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Evropa ZDEJ

"De zdej - ko že na Kranjskem vsak pisari, jaz tudi v trop se vriniti želim, se mi ne čudi", bi rekel učenec pisarju. Zato ni čudno, da se prav zdaj najde nekdo, ki hoče iz Prečernove gorenjske besede "zdej" napraviti kratico ZDEJ: Združene države Evrope (Jugoslavije).

Se prej beseda o tem, kako je z Evropo zdaj. Svet že dolgo ni izgledal tako mirljubno kot v zadnjem času. Popustitev napetosti v odnosih med glavnimi velesilama, dosežki 15 let trajajočega "zasedanja" KVSE in vse, kar sodi zraven, je omogočilo, da je zemeljska ladja priplula v zaveten zaliv. A že po 15. januarju jo utegne zajeti vihar, ki se obeta v Zalivu. Vesoljska ladja z imenom Zemlja pa je nevaren ekološki laboratorij, ki grozi s skorajšnjo pogubo svojim nezmernim potnikom. Tudi Evropa, po vseh vidnih merilih najbolj pomirjen del planeta, je tako le navidez. Po dveh svetovnih vojnah in dveh poskusih ukrotitve tistega, ki ju je povzročil - v mislih imam versajsko in jaltško brzdanje Nemčije - je oboje za nami in Nemčija je spet združena. Tisto, kar šteje zdaj, je bistveno spremenjena razmerje med glavnimi krotilcema. Krepitev varnosti in sodelovanja v Evropi in združitve Nemčije je namreč omogočilo prav dejstvo, da SZ niti tehnološko niti strokovno ni vzdržala oboroževalne tekme z ZDA; v pripravi na "vojno zvezd" so Sovjeti zaostali, pa tudi stroškov zanjo ne bi mogli. Sovjetski monolit, ki je navzven izgledal tako trdno, se ruši gospodarsko, ekološko in politično; na vojaški industriji temelječe gospodarstvo je zaostalo, kmetijstvo ne pridelava dovolj hrane, ljudje so nezainteresirani za delo in prisiljeni živeti v najbolj uničenem naravnem okolju na svetu, sovjetska federacija se trga po vseh šivih... Tudi vzhodna Evropa kot celota ni dosti na boljšem. Po gospodarskem in ideološkem zlomu real-socializma se je izkazalo, da je politična demokratizacija sama po sebi ne bo (od)rešila. Globalni problem razkoraka med svetovnim severom in jugom se je kar naenkrat pojavil v Evropi sami, ki je vse bolj razdeljena na bogati zahod in obubožani vzhod. Tako je stara celina spet postala preizkuševališče svetovne blaginje in miru; če bo mogoče preseči evropski razkorak, bo to mogoče zgled za premoščanje prepada, ki razdvaja svet.

Mejo med obema Evropama je mogoče prav natančno določiti. Vzhodno od nje ostanejo ob SZ še Poljska, Romunija, Bolgarija in Srboslavija; CSFR, Madžarska, Slovenija, Hrvaška in BiH pa so na dobri poti, da se slejkoprej znajdejo zahodno od usodne ločnice. Toda: stvar ni v ločevanju, temveč v premoščanju le-tega! Zato je posebej zanimiv najnovejši predlog dr. Slavena Letice, svetovalca hrvaškega predsednika Tudmana. Pravi, da je model YU-konfederacije, ki jo propagira njegov sedanji delodajalec, pravzaprav že zastarel; konfederacije so namreč vedno (bile) le zveze prijateljskih držav, sedanje jugoslovanske republike pa so si že naravnost sovražne. Interes, ki lahko v prihodnje edini združi osamosvojen jugoslovanske države, je ekonomski. Zato ideja JGS - Jugoslovanske gospodarske skupnosti. Ta bi omogočila dvoje. Prvo bi bilo zmanjšanje skupnih izdatkov. Hrvaška mora zdaj dati dobrih 10 odstotkov svojega družbenega proizvoda v zvezni proračun, znesek, ki ga članice Evropske skupnosti (ES) prispevajo za njeno delovanje, pa znaša le dober odstotek in po letu 1992 se ne bo povečal na več kot 2 do 3 odstotke. Povezovanje v demilitarizirano JGS bi bistveno znižalo nadnarodne izdatke prihodnjih jugoslovanskih držav. Drugo, kar bi prinesel preustroj SFRJ v JGS, bi bil "efekt padca Berlinskega zidu" - skokovita rast interesa tujih investitorjev in rasti cen nepremičnin (v izhodnem primeru se je oboje povečalo do 200 odstotkov).

V Jugoslaviji in v Evropi gre torej v bistvu za eno in isto stvar. Ekonomski interesi so zblizali države ES tako, da je ta dejansko že konfederacija, kar bo po letu 1992 tudi formalno. ZDE - Združene države Evrope bodo namreč imele skupno zunanjo, obrambno in monetarno politiko, skupne razvojne programe in carinsko unijo. Vse to za vsaj trikrat nižjo ceno od drugih kontrastov, kakršne danes vsiljujejo sovjetska in jugoslovanska federacija.

To, kar bodo ZDE pomenile Evropi, bi lahko JGS prinesla jugoslovanskim narodom. "O, zlati vek ZDEJ muzam kranjskim pride!", poroče pisar. Dej, dej... Miha Naglič

Ne hitimo s formalno povezavo

Ptuj, 7. decembra - Na tretjem srečanju so se zbrali predstavniki neodvisnih in samostojnih sindikatov Slovenije, kamor med drugimi sodijo tudi kranjski sindikati. Čeprav že nekaj časa govorijo o morebitni konfederalni povezavi sindikatov, ki združujejo 50.000 članov, tokrat ni prišlo do tovrstnega dogovora.

»Po tretjem srečanju je med predstavniki kranjskih, obalnih ter sindikatov novinarjev, igralniških delavcev in splošne plovbe obveljalo prepričanje, da s formalno povezavo v konfederacijo ne gre hiteti.« nam je po seji na Ptuj govoril predsedujoči Jože Antolin, sicer predsednika Sveta kranjskih sindikatov. »Začeli naj bi s skupnimi nastopi glede krepitve pogajalskih pozicij v odnosu do vlade, skupščine in delodajalcev, ne pa da posegamo v notranjo organiziranost naših sindikatov. Pač pa se bomo vključevali v razprave glede sprememb ustave (s strogo sindikalnega, ne političnega vidika), zakona o privatizaciji (v interesu, da delavci ne bodo popolnoma ob svo lastnino in pravico do soodločanja) ter delovno zakonodajo. Na Ptujju smo tudi ocenili, da utegne ustanavljanje tretje sindikalne centrale odmevati negativno, torej se zaenkrat ne bomo formalno povezovali.«

Na Ptujju so sprejeli tudi protest zoper odločitev o reprezentativnosti sindikatov, kar naj bi bilo določeno v zakonu o sindikatih. Vendar odločitev zaenkrat še ni sprejeta, tako da bodo tudi neodvisni in samostojni sindikati s svojim zaledjem 50.000 članov še lahko uveljavili načelo reprezentativnosti. ● D. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TČR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

naročnina za IV. trimesečje je 160,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Marko Valjavec (direktor), Stefan Zargi (v. d. glavnega urednika), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovorne urednika), Vilma Stanovnik (sport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Završ - Zlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Zalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kultura), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Skofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Stojan Sajc (družbene organizacije, ekologija), Jože Košnjek (notranja politika, sport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekine, Nada Prevc in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960

Neobjavljenih pisem in slik ne vračamo. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem menju 421-1/72.

Izredna seja izvršnega sveta jeseniške občine

Železarna lahko povsem ustavi proizvodnjo

Na izredni seji jeseniškega izvršnega sveta so predstavniki Železarne predstavili kritične razmere v tem največjem delovnem kolektivu jeseniške občine. Če ne bo pomoči, se bo proizvodnja že januarja ustavila. Denarja za izplačilo novembrskih osebnih dohodkov ni. Izvršni svet ne dovoli povišanja stanarin in komunalnih storitev.

Jesenice, 10. decembra - Predsednik poslovnega odbora dipl. inž. Boris Bregant je predstavil ekonomske in finančne razmere v Železarni: blokirani so za 79 milijonov dinarjev, blokada v drugem vrstnem redu znaša 30 milijonov dinarjev, kar pomeni, da ne morejo izplačati osebnega dohodka za november pred poravnavo tega

zneska. Vloženi sta dve tožbi: samo elektrogospodarstvo zahteva 20 milijonov dinarjev! Za izplačilo osebnih dohodkov ni nobenih možnosti, če zunanje institucije ne omogočijo umika blokade pred datumom izplačila osebnih dohodkov. Na pomoč bank brez velikih koncesij ne morejo računati, uvoz je blokiran, vse kooperacije so v

minusu...

»Stroškom proizvodnje se pridružuje že nezmožnost prodaje na trgu, saj proizvodnja vsepovsod upada, uvaža pa se pod pogoji, kjer so odpovedale vse zaščite.« je dejal Boris Bregant. »Največji problem pa je v tem, ker se je v Jugoslaviji dobesedno ustavilo plačevanje z gotovinskimi sredstvi. Zele-

zarna dnevno prodaja za 10 milijonov vrednosti blaga, priliv sredstev pa je včasih celo manjši kot 5 odstotkov prodanega blaga. Posledice so znane: manjša realizacija in več kot 3.000 čakajočih na delo. Izhod je v tem, da pridobimo sredstva za surovine in polproizvode v višini 210 milijonov dinarjev, do 15. januarja pa potrebujemo še 210 milijonov za poravnavo obveznosti. Železarna se lahko povsem ustavi, če ne bo pomoči...«

Od 10. do 15. decembra se bo zaustavila proizvodnja v vsem metalurškem delu, nov zagon železarskih obratov se pričakuje šele 7. januarja. Na delo bo čakalo več kot 3.000 zaposlenih, kar bo na Jesenicah sprožilo hude socialne probleme. Ker ni denarja, z odpravnino in drugimi oblikami niso »rešili« še niti enega delavca. Izvršni svet skupščine občine bo poleg ostalih ukrepov zadržal podražitev komunalnih storitev in stanarin prizadeval pa si bo tudi, da se ureddijo in pospešijo stvari na področju drobnega gospodarstva. ● D. Sedej

"Socialni paket" izvršnega sveta

Višje štipendije, rejnine in nadomestila

Slovenski izvršni svet je v petek sprejel tudi predlog novega zakona o davku na promet nepremičnin.

Ljubljana, 7. decembra - Zakon o davku na promet nepremičnin naj bi skupščina sprejela še ta mesec, veljati pa naj bi začel v začetku prihodnjega leta, hkrati s paketom novih davčnih zakonov. Novi zakon uvaja enotni 2-odstotni davek od dogovorjene prodajne cene, ne pa več 35-odstotni, visoki davek, ki je navajal prodajalce in kupce k skrivanju resnične prodajne cene. To bo sedaj odveč, zato finančni učinek po oceni vlade ne bo manjši.

Izvršni svet je sprejel tudi več sklepov s področja sociale. Štipendije iz združenih sredstev in štipendije, ki jih izplačujejo organizacije in drugi delodajalci bodo decembra za 15 odstotkov višje. Pritisk na povečanje štipendij je bil velik, zadnja valorizacija pa je bila opravljena maja. Pritisk na štipendije je marsikje večji tudi do 40 odstotkov, podjetja pritisakajo na združena sredstva, da bi prevzela tudi kadrovske štipendije, denarja je vedno manj, nezadovoljstvo pričakuvalcev štipendij pa je vedno večje, zato lahko na tem področju pričakujemo probleme. Vlada je v petek tudi sprejela sklep o usklajitvi rejnin, sklep o valorizaciji nadomestila za invalidnost in določitvi dodatka za

Predstavniki vlade v Luksemburgu

Slovenski izvršni svet je za svojega pooblaščenega predstavnika v Luksemburgu (ta država bo prihodnje leto predsedujoča v EGS) imenovala Franca Dreva, Slovenca, ki ima v Luksemburgu svoje podjetje in poslovno sodeluje s Slovenijo in Jugoslavijo. Dreu je znan v tej državi in je svoje storitve sam ponudil slovenski vladi in za njegovo angažiranje Slovenija ne bo imela stroškov.

Davek ostane doma

Izvršni svet je naročil Službi družbenega knjigovodstva za Slovenijo, da zadrži za čas med 6. in 21. decembrom v Sloveniji tisti del temeljnega prometnega davka, ki bi ga morala Slovenija nakazati federaciji. Denar bo Republika Slovenija porabila za premaganje likvidnostnih težav. Kje in kako, pa bo odločala skupščina. Predstavniki vlade je povedal, da bi v Sloveniji ostalo okrog milijarde dinarjev, če letos ne bi več odvajala teh sredstev v Beograd.

tujo nego in pomoč in sklep o višini denarnega dodatka oskrbovanec v socialnih zavodih.

Da bi v Sloveniji lažje obvladovali posledice naravne katastrofe 1. in 2. novembra, je izvršni svet sklenil v ta namen uporabiti okrog 30 milijonov ameriških dolarjev posojila Mednarodne banke za obnovo in razvoj, ki ga je ta denarna ustanova namenila Sloveniji za financiranje projektov za varčevanje z energijo in za varstvo okolja. Vlada se je zadalžila, da bo ta denar tudi v tem primeru uporabljen za sanacije in novogradnje s tega področja. Sprejet je bil tudi predlog republiškega sekretariata za promet in zveze, da se za izgradnjo cest po Osimskih sporazumih med Razdrtom in Fernetiči ter Razdrtom in Vrtojbo (v prvi fazi se gradita odseka Razdrto - Čebulovica in Razdrto - Podnanos) najame posojilo pri italijanski vladi v višini 22.252 milijonov lir (obrestna mera 1,75 odstotka, rok vračanja 20 let s petletnim moratorijem), razen tega pa se komercialno posojilo v višini 38.300 milijonov lir, pri katerem pa bo obrestna mera skladna z mednarodnim pogojem, rok vračila pa bo ob triletnem moratoriju 11,5 let.

Vabilo

Vabimo vse bivše prisilne nemške mobilizirane v nemški vojski, kot tudi svoje padlih in pogrešanih na ustanovni občini zbor, ki bo v ponedeljek, 17. decembra 1990, ob 10. uri v dvorani občine Kranj. Na zboru se bomo pogovorili o problemih, s katerimi se še danes odadamo.

Za pobudnike: Jože Ahačič

Sestala se bo kranjska skupščina

Kranj, decembra - V sredo, 19. decembra, se bo sestala kranjska skupščina, najprej ob 14. uri na ločni seji zbor kranjskih skupnosti, ob 14.30 pa zbor združenega dela, nato pa se bodo sestavili vsi trije zbori.

Zbor krajevnih skupnosti bo ločeno obravnaval merila za delitev proračunskih sredstev krajevnim skupnostim v prihodnjem letu, zbor združenega dela bo volil novega podpredsednika zbora.

Na skupnem zasedanju bodo volili komisijo za medobčinsko in mednarodno sodelovanje in odločili o dodatku k sporazumu o financiranju policijske postaje v Kranju. Tem bo sledila skupna seja, zanjo je pripravljen predlog za imenovanje sekretarja sekretariata za družbene dejavnosti. Nato pa so spet na vrsti skupno zasedanje, zanjo pa je predlagan daljši dnevni red. Na začetek so postavili problematiko gospodarstva v občini, sledila bosta predloga odlokov o začasnem financiranju javne porabe v prvih treh mesecih prihodnjega leta in o pravnih financiranja skupne porabe v letošnjem letu v kranjski občini. Razveljaviti nameravajo družbeni dogovor in odlok o pokrajinskem odboru za Gorenjsko. Dolg je seznan kadrovskih zadev, na poslanskih klopeh bodo predlogi za: izvolitev sodnika za prekrške razrešitev namestnika komandirja Postaje milice v Kranju, izvolitev sodnikov porotnikov Temeljnega sodišča v Kranju, izvolitev komisije za vloge in pritožbe, razrešitev in imenovanje tajnika in člana občinske volilne komisije, imenovanje načelnika Uprave inspekcijskih služb za Gorenjsko, izvolitev predsednika komisije za preiskavo povojnih pobojev in pravno dvomljivih procesov v kranjski občini; potrditev organov upravljanja in programskega sveta Radia Kranj v ustanavljanju. Na koncu pa so predvidena še delegatska vprašanja in odgovori. ● M. V.

Izidor Reje o samostojnosti Slovenije: Priložnosti za samostojno Slovenijo ne smemo zapraviti. Te pravice nimamo, imamo pa dolžnost, da to storimo. Smo na dnu ponižanja, v jugoslovanskem prostoru nimamo več kaj iskati. Vse dosedanje delo vlade je temeljilo na tem, da si ustvarimo optimistično prihodnost. Naša materialna osnova je na izredno težki preizkušnji. Gremo proti Zahodni Evropi, vendar pa za seboj ne bomo zaprli vrat. Ostali bomo prijatelji, morda še bolj. Vse minule dneve in noči smo živovali, da smo dosegli skupno odločitev o plebiscitu. Seveda samostojnosti ne bomo izpeljali brez težav, vendar pa bomo lahko sami napisali tako zakonodajo in ustavo, ki bo izrazil naših potreb in želja. Ne bojmo se prihodnosti, čeprav se moramo pripraviti na nekatere težave. Lahko rečem, da se marsikaj govori, celo rožlja z orožjem, vendar so vsi nasprotniki do sedaj vedno klonili ob naši odločnosti.

Ignac Poljnar je dejal, da se temelji krščanstva pravzaprav temelji slovenstva. Slovenski voz je težak toliko, kolikor težkega bomo sposobni peljati. Največ vredno je to, da ta voz pomaga peljati tudi opozicija. Tudi v SKD verjamejo, da je stranka močna toliko, kolikor je življenja v vsakem njenem članu.

Vladimir Černe se je dotaknil predvsem gospodarskih razmer v občini, za katere je dejal, da so izredno težke, še posebej zaradi Elana. Potrebno bo zbrati sile za normalno delo in življenje, SKD pa so v radovljiški občini že sedaj ena najaktivnejših strank.

Na ustanovnem zboru so se tudi dogovorili, da bodo v nedeljo, 23. decembra, prispevek, ki se nabere v cerkvah, namenili slovenski Karitas, ter izvedli volitve področnega odbora. ● M. Gregorič

Slovenija moja država

Svetovni slovenski kongres bo sredi prihodnjega leta v Ljubljani

Kongres bo vsenarodna organizacija

Organizacijske priprave na Svetovni slovenski kongres so s sobotno ustanovitveno konferenco za Slovenijo zaključene. Ljubljanski kongres sovpada s pomembnim poblebiscitnim obdobjem osamosvajanja slovenske države.

Ljubljana, 8. decembra - V začetku leta 1988 se je rodila ideja Svetovnega slovenskega kongresa. V pičlih dveh letih postaja ideja stvarnost. Svetovni slovenski kongres bo avtonomno, narodnostno in politično dejanje. Kongres bo vsenarodna organizacija, združevala bo Slovence doma in na tujem ne glede na nazorske razlike, ohranjala in povezovala slovenstvo.

Zborovalcem na ustanovni konferenci Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo v polni Linhartovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani so pozdrave izrekli predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan, član zveznega predsedstva dr. Janez Drnovšek in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Dr. France Bučar, predsednik slovenske skupščine, ki je bil tudi med pobudniki za sklic slovenskega kongresa, je dejal, da Slovenci nismo manjšina, ampak povsem enakopraven narod, za katere mora tudi Evropa najti prostor. Najprej moramo biti neodvisni. Če želimo biti soodvisni, najprej moramo kaj dobiti, da bomo lahko kaj dali na višjo raven. Slo-

venstva ne bomo branili s tabori in zapiranjem, ampak z odpiranjem v svet, tudi na tak način, da bo vsak Slovenec nosil slovenstvo s seboj. Konferenco so nagovorili dr. Dušan Plut v imenu slovenskega predsedstva, Bojan Brezigar iz Trsta v imenu osrednjega odbora za Slovenski kongres, ki je sporočil, da bo prvi kongres v Ljubljani (Celovec, Trst, Pariz, Celje), Karel Smolle, ki je dejal, da so mnogi Slovenci dobili po vojni na Koroškem zatočišče, sedaj pa iskreno želi, da bi bili Korošci spet dobrodošli v Sloveniji in da bi drug drugemu ustvarjali dom. Vlado Habjan, predsednik iniciativnega odbora za Slovenijo, je predlagal, da mora Slovenija s samostojnostjo dobiti tudi

svojo škofovsko konferenco in da sedaj deluje vseh šest področnih konferenc (za Slovenijo, za Slovence v zamejstvu, za severno Ameriko, za Južno Ameriko in Avstralijo). Pred nami je tretji izpit in ta je ponavadi usoden, je dejal, vendar je usoda naklonjena pogumnim in modrim, je dejal Spomenka Hribar, pobudnica kongresa in kandidatka za predsednico konference Svetovnega slovenskega kongresa za Slovenijo.

je opozorila na usodno povezanost poblebiscita in kongresa. Zborovalce je nagovoril tudi predsednik slovenske vlade Lojze Peterle. Sicer pa so na konferenci imenovali komisije kongresa (za gospodarstvo, za zgodovino, za Slovence po svetu itd.). Na konferenci so izvolili odbor in zborovanje zaključili s pozivom Slovincem, naj se udeležijo poblebiscita.

● J. Košnjek

Sami moramo odločati o svoji usodi

Roman Savinšek

»Za Slovence je poblebiscit tako pomemben kot sam obstoj.« pravi predsednik jeseniške Socialdemokratske stranke Roman Savinšek. »Moti pa me, da celotisti, ki bi jim stvari morale biti jasne, iščejo odgovore na vprašanja, ki jih ob tako pomembni odločitvi sploh ne more biti. Pomembno je, da smo sami svoji, da sami odločamo o svoji usodi. Seveda ne bo šlo vse gladko, ker ob sedanjem gospodarskem položaju potrebujemo kar nekaj časa, da se bo spet začela rast. Ko bomo odvisni sami od sebe, bomo lahko bolj učinkovito reševali vse probleme: od lastninjenja do nove, stabilne politike države, ki bo skrbela tudi za državno varnost kapitala. Ne moremo pričakovati nobene tuje pomoči, če se politično ne bodo zažele stabilizirale - če še naši podjetniki ne upajo investirati, kako naj potem pričakujemo, da bodo drugi?«

Manjšine na Slovenskem in pripadniki drugih narodov in narodnosti se bojijo, da ne bodo imeli vseh pravic. Po stari in predvsem po novi ustavi jim bodo zagotovljene prav vse pravice. Zanje pa poblebiscit pomeni isto kot za nas, saj bodo z nami delili isto usodo.

Na Jesenicah je Železarna v hudih težavah. Bili so časi, ko bi se ob Železarni lahko razvila finalna industrija, a se ni. Zdaj je bistven socialni program, ki na ravni republike še ni dokončno izoblikovan.

Socialdemokrati dobro sodelujemo z ostalimi jeseniškimi strankami, saj o vseh bistvenih stvareh dosežemo soglasje. Imamo tudi prostore, na Titovi 65 (nasproti Kosove graščine). Za zdaj imamo uradne ure od 16. do 19. ure, od ponedeljk in ob sredah. ● D. Sedej

POZIV

Člani predsedstva Združenja lastnikov razlaščenega premoženja pozivamo vse svoje člane ter vse ostale oškodovance in njihove pravne naslednike, da se na poblebiscitu izjasnimo

ZA SAMOSTOJNO DRŽAVO SLOVENIJO

- Ta odločitev, dolgo in težko čakana, je izpolnitev našega intimnega osebnega dolga našim prednikom, ki so žrtvovali vse za poštenost in pokončnost.
- Ta odločitev je izpolnitev našega dolga našim prednikom, nosilec nedokončanega slovenstva.
- Ta odločitev je naš prispevek Slovenski občini spravi in odpravi vseh preteklih krivic med živimi Slovenci doma in v tujini.
- Ta odločitev je naša izpolnitev dolga bodočim rodovom, da bodo zopet spoštovana prava merila slovenske poštenosti, klenosti in pridnosti, kjer bo mesta slovenski narodni zavestnosti, pokončnosti in pripadnosti.
- Ta odločitev je jamstvo, da se preteklo gorje ne bo nikdar več ponovilo, da bo naše življenje zopet vredno življenja.
- Ta odločitev je jamstvo, da bomo Slovenci spoštovan narod Evropske in Svetovne družine narodov.

S to odločitvijo dokončno prekinjamo z brezumjem preteklega časa, v državi Slovencev pa bosta človekovo dostojanstvo in njegove osnovne pravice nedotakljivi.

Ljubljana, 6. decembra 1990

Predsednik ZLRP Franc Izgoršek

Občanom Kranja, članom SDP in simpatizerjem!

Obveščamo vas, da bo 11. 12. 1990 začela delovati poslanska pisarna SDP Kranj, in sicer vsak torek od 17. do 18.30 ure, v prostorih stranke (v bivšem hotelu Evropa, III. nadstropje). Če vas karkoli zanima, če želite kaj predlagati ali dati pobudo, pridite.

Minister o šolskem zakonu

Kranj, 11. decembra - Izvršni svet skupščine občine Kranj vabi danes, v torek, ob 17. uri v sejno sobo številka 15 vse pedagoške in druge delavce kranjske občine na predstavitev osnutka zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Novi šolski zakon bo predstavil minister dr. Peter Venclj. ● H. J.

Svobode ni mogoče meriti z denarjem

V Jugoslaviji se čutijo vsi opeharjene: Srbi, ker so izgubili državo, Slovenci, ker so desetletja lahko uporabljali le 10 odstotkov ustvarjenega, Makedonci, ker so stisnjeni med pet sovražnih narodov ...

Preddvor, 7. decembra - Občinski odbor Slovenske demokratične zveze Kranj je v petek v Preddvoru pripravil pogovor o poblebiscitu. Vabilo je obetalo, da bodo na vprašanja zbranih odgovorili trije iz republiškega vodstva stranke - Janez Janša, Spomenka Hribar in Anton Tomažič, vendar je bil sestav nazadnje nekoliko drugačen. Slovenski obrambni minister Janez Janša je zaradi državniških obveznosti utegnil sodelovati v pogovoru manj kot pol ure, namesto Spomenke Hribar je prišel dr. Rajko Pirnat, sicer republiški sekretar za pravosodje in upravo, trojci pa se je ob koncu na povabilo Florijana Bulovca, ki je vodil pogovor, pridružil še predsednik zbornice občin republiške skupščine, domačin Ivo Bizjak.

»Da bi kdo samostojno in neodvisno slovensko državo že vnaprej priznal, ni pričakovati. Nasprotno: večinoma slišimo celo rlasove, da so v prvi vrsti pomembni mir, stabilnost in ohranjanje meja v Evropi. Vse to je sicer res, vendar ne za ceno pravice naroda do samodločbe in

življenja v nemogočih razmerah. Jugoslavije je po mojem mnenju vsaj dve ali tri leta že koncentracijsko taborišče narodov. Vsi se počutijo opeharjene: Srbi zato, ker so izgubili državo, Slovenci zato, ker smo desetletja lahko uporabljali le 10 odstotkov ustvarjenega, Makedonci zato,

Je manjša država dražja od večje? Dr. Rajko Pirnat je dejal, da bi v upravi potrebovali 2.200 delavcev (pretežno carinikov) več kot doslej, 7.000 kvadratnih metrov več poslovnih prostorov... Izdatki za to bi bili v primerjavi z 1,7 milijarde dolarjev, kolikor zdaj dajemo federaciji, zelo majhni.

ker so stisnjeni med pet sovražnih narodov in se počutijo opeharjene... Skratka - nesrečni socializem, ki je največja naravna katastrofa v zgodovini človeštva, je doobila onemogočil mirno in pametno življenje v državi, je dejal dr. Rajko Pirnat in poudaril, da je samodločba vseh narodov, ne samo slovenskega, predpogoj za ureditev razmer na Balkanu. Zadrževati Jugoslavijo skupaj je le vedno močnejše tlačenje pokrovske, pritisk pod pokrovko pa narašča, tako da lahko navsezadnje vse skupaj raznese. Bolje je pokrovko dvigniti in probleme normalno urediti.

Čeprav je 12 odstotkov volilcev druge narodnosti in se 20 odstotkov volilcev razglašajo za Jugoslovane, bodo o samostojnosti Slovenije po besedah dr. Rajka Pirnata odločili Slovenci. Poblebiscit ne bo uspel, če se bodo Slovenci zbal samostojnosti.

»Kar zadeva mednarodno priznanje samostojne Slovenije, je jasno, da nas drugi dan po osamosvojitvi ne bo nihče priznal, ne vidim pa nobenih ovir, da nas ne bi priznali, če bomo oblikovali normalno demokratično državo, postali gospodarji na vseh svojih tleh in se mirno razvezali z Jugoslavijo. Prepričan sem, da bodo nekatere sosednje države v kratkem času po naši osamosvojitvi spoznale koristnost imeti za sosedo normalno demokratično državo in nas priznale. Čas po poblebiscitu ne bo lahek, ne za vlado, ne za druge državne organe in ne za Slovence. Nobenemu narodu državnost ni bila prinesena na krožniku, je dejal dr. Rajko Pirnat in pojasnil, da Sloveniji tudi po najbolj črnem scenariju ni mogoče naprtiti plačila vsega jugoslovanskega dolga, ampak se bo za razdelitev dolgov in tudi deviznih rezerv šele treba dogovoriti.

»Pričakujem, da bo prva država, ki nas bo priznala, Avstrija, ki zelo natančno spremlja razmere pri nas in jih tudi med vsemi najbolje pozna. Haider je že napovedal možnost priznanja sa-

mostojne Slovenije in tudi zvezni kancler je to nekako namignil. Pomembno je, da nas prizna ena država, potem bo verjetno šlo po sistemu domin in nas bodo v kratkem času priznale tudi druge države, je dejal Anton Tomažič.

Janez Janša je povedal, da gre za nekaj časa za določene vojaške pritiske na Slovenijo in da o njih prav zato, ker bi jih kdo razumel kot strahovanje in pritisk za sprejem zakona o poblebiscitu, niso dosti javno govorili. Nevarnosti, da bi vojska v Sloveniji prevzela oblast; realna nevarnost pa je, da ustvarja incidente, ki bi posredno vplivali na vseljudsko izjasnjevanje. Gre predvsem za dve možnosti: za poseg proti enotam teritorialne obrambe, ki še imajo orožje, in za poskus nasilnega odvzema seznama vojaških nabornikov. Poseg proti teritorialcem se je pripravljati že za dan, ko je republiška skupščina sprejela zakon o poblebiscitu, poskus odvzema seznama nabornikov pa je po besedah Janeza Janše načrtovan za ta teden in se bo stopnjeval vse do poblebiscita.

Na vprašanje, kakšno je glede poblebiscita razpoloženje med ljudmi, je Ivo Bizjak dejal, da je vzdušje takšno kot na spomladanskih volitvah, ko se je dalo jasno videti, da smo vsi za osnovni cilj - za samostojno Slovenijo. ● C. Zaplotnik

Dr. Rajko Pirnat: "Razdružitve z Jugoslavije bo najprej pomenila poslabšanje gospodarskih razmer, kratkotrajno poslabšanje pa nam je potrebno zato, da bi nam bilo dolgoročno bolje. Slovenci nismo izračunali na dve decimalki, ali se nam bolj splača živeti samostojno ali ne. Svobode ni mogoče meriti z denarjem."

Za svobodno Slovenijo

Mladi, povezani v organizacije Mlada iniciativa pri SDZ, Mladi krščanski demokrati, Socialdemokratska mladina in Zveza slovenske kmečke mladine odločno podpiramo poblebiscit in odločitev ZA samostojno in neodvisno državo Slovenijo. Razlogov za to odločitev je več kot dovolj.

Stanje, v kakršnem se danes Slovenija kot del Jugoslavije še vedno nahaja, je nevdržno. Ne sklicujemo se na čustva, sklicujemo se na dejstvo, da Slovenija predvsem zaradi:

- ekonomskih razlogov, ki se kažejo v nenehnem odlivanju finančnih sredstev iz Slovenije in vezno politiko, ki načrtno uničuje slovensko gospodarstvo in znižujejo osebni standard posameznikov;
- političnih razlogov, kot so mednarodni spori in celo spopadi, teptanje človekovih pravic, odsotnost demokracije, najrazličnejše unitaristične, boljševiske in militaristične tendence v večjem delu Jugoslavije,

nima prihodnosti v tvorbi, kakršna je Jugoslavija.

Prav mladi pa smo za prihodnost najbolj zainteresirani, zato je prav nam najmanj vseeno, ali bomo živeli v dosedanji ječi narodov in čakali na direktive in grožnje tega ali onega »nacionalnega« despota, ali pa v zeli svojo usodo v svoje roke in postali svobodni narod svobodnih posameznikov v demokratični slovenski državi, ki bo svojo energijo usmerjala predvsem v lasten ekonomski razvoj in blaginjo prebivalcev.

Poblebiscit in glas ZA samostojno Slovenijo je zgodovinska odločitev. Nobena taka odločitev ni lahka, še posebej, ker nikoli ni mogoče predvideti prav vseh možnih posledic in ker je od nje odvisna usoda številnih prihodnjih rodov. Toda, kdor se ne odloči, je svojo priložnost zapravil. Namesto tistega, ki se ni upal odločiti, so vedno odločali drugi. In prav to se je v zgodovini vselej dogajalo tudi s slovenskim narodom, kadar se ni upal odločiti sam.

Tako upamo, da smo se slovenski državljani iz te zgodovine kaj naučili in se bodo tako znači odločiti ZA samostojnost in neodvisnost Slovenije. Žrtvuje torej kakšno uro svojega življenja za udeležbo na poblebiscitu in tako odločimo tudi o svojem nadaljnjem življenju in življenju naslednjih generacij!

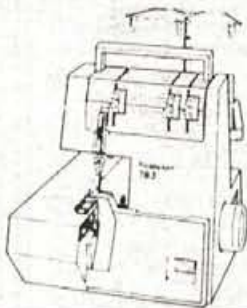
za Mlado iniciativo pri SDZ za Socialdemokratsko mladino predsednica: Mojca Šifer predsednik: Matej Makarovič

za Mlade krščanske demokrate predsednik: Peter Reberc koordinator: Primož Bulc za Zvezo slovenske kmečke mladine predsednik: Marjan Podobnik

PFaff STREICHER brother

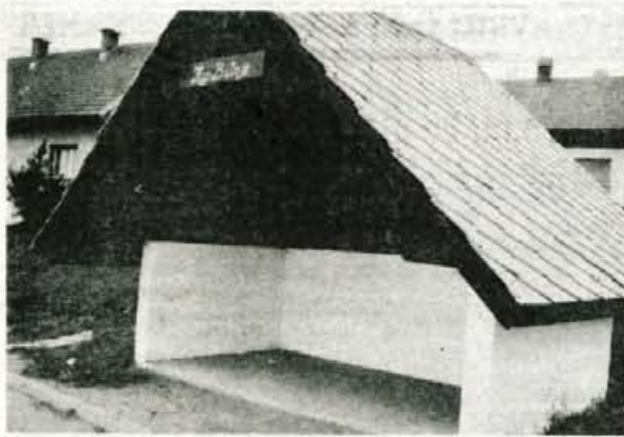
PFaff HOBBY LOCK 783 neto ATS

5.817.-

NUDIMO VAM VSE ŠIVALNE, PLETILNE IN OWERLOCK STROJE ZNAMKE PFAFF, BROTHER, BABY LOCK, JUKI, ELNA, BERNINA, HUSQVARNA itd...

CELOVEC (CENTER) 10. OKTOBERSTR. 22 TEL.: 9943-463-513648

Kanalizacija in še nekaj cest - Med nedavnim obiskom v krajevni skupnosti Bitnje v kranjski občini, ko smo se pred zaključkom telefonske akcije pogovarjali tudi, kaj vse se je v tej krajevni skupnosti dogajalo in gradilo v minulih letih, je predsednik krajevne skupnosti Tone Jenko posebej poudaril, da so večino naredili z delom, prispevki in samoprispevki sami; vodovod, ceste, mrliške vežice, javno razsvetljavo... Med zadnjimi tovrstnimi akcijami je bila poleg telefonije tudi izgradnja šestih avtobusnih postajališč (na sliki). Čeprav takrat srednjeročnega programa še niso sprejeli, pa bo v prihodnjem obdobju v tej krajevni skupnosti prav gotovo v ospredju gradnja kanalizacije, asfaltirani pa namestijo tudi še nekaj cest... Predvsem pa je tu še obveza širše skupnosti in služb: dokončanje regulacije Stajne in Žabnice. - A. Z.

(Ne)lahkotnost obljub

Zadnje čase se ob različnih trenutkih in dogajanjih kaže in tudi sliši ocena, kako postajamo vedno bolj osveščeni, kritični, odločni... Izrečena in potem morda še zapisana beseda nekoga, ki smo mu pred nedavnim izkazali zaupanje, ima, imam vtis, danes povsem drugačno težo.

Če so se na primer krajani Senčurja zadnjih deset let le razburjali, da so jim direktorji letališča in župani občine vsake toliko časa nekajkrat obljubili, da bodo dobili protihrupno zaveso, potem zadnja obljuba prav gotovo ob morebitni neizpolnitvi ne bo končala med krajani tako kot dosedanje... Če ljudje ali celi kraji zaradi nekakšnih višjih interesov včasih niti niso posebej razmišljali, kako se je vse skupaj sploh dogajalo in dogovarjalo, potem so danes zaradi izjave, ki kaže na nekaj novega, drugačnega, kot so slišali včeraj, pripravljeno javno protestirati... Obljuba te ali one stranke dana pred nekaj meseci je tako rekoč čez noč pri takšnih ali drugačnih dogajanjih in odločitvah pristala pod zelo kritičnim drobnogledom vseh, ki so vanjo verjeli... Če se o kraju nekaj odloča, potem želi biti kraj obveščeni in "prisotni" že takrat, ko je nekdo (ki bo odločal) v kraju na obisku. Da bi bil kraj zgolj opazovalec, ne bo ostal nem; slab gospodar bi bil, če bi dovolil, da mu nekdo nepovabljen šari po domovanju...

V teh nekaj svežih primerov minulega tedna v krajevni skupnosti na Gorenjskem samo potrjuje, da je lahkotnost obljub zamenjala kritična občutljivost, ki zaradi izkušnje ne mara več vlečenja za nos... ● A. Žalar

Praznovanje novega leta na prostem?

Trg Toneta Čufarja je treba urediti

Jesenice, 6. decembra - Turistično društvo Jesenice in Kovinar sta pripravila program prireditev za mesto Jesenice in okolico. Predlagata, naj se dokončno uredi Trg Toneta Čufarja in prostor za gledališčem, kjer naj bi bile poslej prireditve. Poseben sklad za financiranje prireditev?

Jeseniški Kovinar in Turistično društvo Jesenice sta pripravila program javnih prireditev za mesto Jesenice in za bližnjo okolico, s tem, da sta posredovala nekaj novih in zanimivih predlogov.

Jeseniška občina je že vrsto let znana po uspešnih organizacijah smučarskih prireditev za svetovni pokal v alpskem smučanju in svetovnih prvenstvih v skokih in poletih. V ozadju teh prireditev pa so po različnih krajih občine prireditve, ki so zaradi finančne stiske organizatorjev na amaterski ravni. Stevilne prireditve, ki naj bi bile namenjene krajanom, krajane zaradi slabe organizacije celo motijo.

Kovinar zato predlaga, da se izdela program prireditev, tradicionalnih in nekaterih novih. Mesto Jesenice sploh nima neke osrednje prireditve in ne kažejo interesa, da bi jo imele. Stalen je le Jožefov sejem, ki pa je pripravljen preveč amatersko.

Turistično društvo in Kovinar sta zato posredovala pobudo, da se v naslednjem letu ustanovi sklad za financiranje prireditev in iz tega sklada tudi omogoči dokončna ureditev trga Toneta Čufarja ter parkirišča za gledališčem. Večina kulturnih, sejmskih in drugih prireditev naj bi bila poslej na Trgu Toneta Čufarja, ki pa bi ga seveda morali dokončno urediti. Kovinar naj bi po načrtih Ateljeja za prostorsko planiranje dokončal potrebna gradbena dela na trgu in za gledališčem, uredil sanitarije in poskrbel za nabavo stojnic.

Turistično društvo in Kovinar sta že posredovala tudi naslednjo pobudo: po zgledu Maribora in Novega mesta naj bi tudi na Jesenicah poskusili z organizacijo praznovanja Novega leta 1991 na prostem, na prireditvenem prostoru na Trgu Toneta Čufarja. Ob primernem programu na prostem ali v prostorih kina in gledališča je realno pričakovati, da se bo nekaj Jeseničanov odločilo tudi za tako praznovanje ali vsaj za izrekanje medsebojnega voščila po polnoči na Trgu Toneta Čufarja. ● D. Sedej

Skupni posvet predsednikov svetov KS in delegatov zbora KS

Še vedno pripravljenost in volja krajanov

Plebiscit je enkratna priložnost - Podpora glede odvoza smeti v občini, različna mnenja o načinu obračunavanja stroškov odvoza - Predloženi osnutek kriterijev za delitev sredstev občinskega proračuna za osnovno dejavnost krajevnih skupnosti velja temeljito proučiti, vsekakor pa bo v prihodnje še vedno najbolj pomembna pripravljenost in volja krajanov za uresničevanje skupnih potreb.

Kranj, 10. decembra - Predsednik izvršnega sveta občine Kranj Vladimir Mohorič in predsednik zbora krajevnih skupnosti Darko Jarc sta minuli petek povabila na posvet predsednike svetov krajevnih skupnosti in delegate zbora krajevnih skupnosti iz kranjske občine. Polna udeležba in na trenutke živahna razprava sta po več kot treh urah med drugim pokazali, da kaže v prihodnje s to obliko seznanja s posameznimi nalogami in problemi ter razčiščevanja mnenj nadaljevati, morda še bolj pogosto.

Čeprav razprave na razlago predsednika občinske volilne komisije Lojzeta Marolta, predsednika občinskega izvršnega sveta Vladimirja Mohoriča in na tehnične podrobnosti v zvezi z odločanjem o plebiscitu 23. decembra na začetku petkovskega posveta ni bilo, je bil toliko bolj zgovoren v prid podpori takšnemu odločanju in odločitvi aplavz udeležencev posveta. Lojze Marolt je med drugim še posebej poudaril, da bo kot predsednik občinske volilne komisije dosledno skrbel, da bo komisija delala strogo zakonito in da bo ta, za vse Slovence tako pomemben korak in postopek v zvezi z njim

potekal po vseh pravnih pravih zakonodaj.

O odvozu smetu na območju celotne občine v razpravi v glavnem ni bilo razhajanj. Slišati je bilo sicer na trenutke, da na podeželju vendarle kmetje običajno sami poskrbijo za smeti, vendar zaradi tega odloka o obveznem odvozu najbrž v prihodnje ne bi veljalo spreminjati. Precej različna pa so bila mnenja in kar precej pripomb je bilo na način obračunavanja stroškov. Kar nekajkrat je bilo poudarjeno, da kriterij za obračun, ki je zdaj kvadratni meter stanovanjske površine, ni pravi in bi ga morali zamenjati z zabojnikom. To se

še posebej odraža v primerih, ko ima posameznik sam svoj zabojnik v primerjavi s sosedi, ko imajo po tri gospodinjstva skupaj po enega, količina odpadkov pa je med obema primeroma bistveno drugačna. Odgovor direktorja podjetja Komunala Kranj Jožeta Peška je bil, da je komunala po odloku zadolžena za odvoz odpadkov, da pa so seveda mogoče pri kriteriju tudi drugačne opredelitve. Ob pripombah na ravnanje delavcev komunale pri praznjenju posod, da upokojenci težko plačujejo stroške odvoza, da je treba čimprej posredovati podatke za izdelavo katastra divjih odlagališč, je potem podpredsednik izvršnega sveta Peter Orehar povzel ugotovitve, da bo potrebno v prihodnje pogostje poskrbeti za odvoz kosovnih odpadkov in določiti v občini odlagališče za tako imenovane gradbene materiale. Stvar socialne službe pa je, če nekdo zaradi težkega

materialnega položaja ne more plačati stroškov za odvoz. Kar pa zadeva kriterije za obračun stroškov (zabojnik ali kvadratni meter), bo najbrž vprašanje razrešila bodoča komunalna taksa.

Kljub uvodni razlagi svetovalca izvršnega sveta za delovanje krajevnih skupnosti Janeza Gradišarja, naj osnutek kriterijev za delitev sredstev proračuna občine Kranj za osnovno dejavnost krajevnih skupnosti v krajevnih skupnostih temeljito proučijo in pošljejo mnenja in pripombe do 19. decembra, ko bo o tem razpravljala tudi skupščina, veljati pa naj bi začeli januarja ali februarja prihodnje leto, po sprejemu v skupščini, bi na trenutke precej živahno razpravo lahko nekako strnili v dva povsem nasprotujoča si pogleda. Prvi je, da so kriteriji neke vrste prisila, kar je v nasprotju z moderno družbo, drugi pa, da so vsekakor potrebni, da pa jih velja resnično temeljito proučiti, da bodo čimbolj objektivno realni. Slednjo ugotovitev je podčrtal tudi predsednik komisije Zvone Presek.

Pravo oceno pa je še najbolje nakazal predsednik KS Žabnica Marko Hafner, ki je menil, da bi bilo potrebno za naprej drugače opredeliti odnos občina - krajevna skupnost, sicer pa je bilo življenje in delo v krajevni skupnosti vedno (in tako bo najbrž tudi v prihodnje, ne glede na to, kakšna bo bodoča ustavna oziroma zakonska opredelitev) odvisno od ljudi samih v krajevni skupnosti. Skratka, najbolj pomembna bo tudi še za naprej pripravljenost in volja krajanov za uresničevanje skupnih potreb. ● A. Žalar

Zamisli o ekološko čistem ogrevanju propada

"Mrzle" toplotne črpalke Pod Plevno

Škofja Loka, 11. decembra - V novem stanovanjskem naselju Pod Plevno se na dokaj majhni površini gnete 99 zasebnih hiš. Približno dve tretjini jih je že vseljenih. Ze pred začetkom gradnje, nad katero drži roko škofjeloska stanovanjska zadruga Sora, je bilo dogovorjeno (in tudi projektirano), da se bodo ljudje v novem naselju ogrevali s toplotnimi črpalkami, vodo pa bi prek črpalnišča sredi naselja dobivali (očiščeno) iz komunalne čistilne naprave na Suhu.

Osrednje črpalnišče je bilo zgrajeno pred dvema letoma, od 99 (bodočih) stanovalcev jih je LTH-jeve toplotne črpalke doslej kupilo približno polovica. Žal pa je tistih, ki se grejejo s toplotnimi črpalkami, dejansko samo okrog 25 (nekateri so po začetnih težavah črpalke prodali). Kot je v njihovem imenu povedal Simon Mlakar,

je sam sistem toplotnih črpalke odličen, medtem ko so nad izvedbo celotnega projekta globoko razočarani.

Gre predvsem za dvoje. Glavno črpalnišče sredi naselja dela, kadar pač dela, pravijo Podplevnarji (trenutno naj bi od 4. do 7. ure zjutraj in od 13. do 22. ure). Zaradi nerednega obratovanja črpalnišča (poleti

sploh ni obratovalo) so se morali lastniki toplotnih črpalke opremiti še z drugimi viri energije (peči panter, drva), kar jim povzroča dodatne nepotrebne stroške, zaradi pogosto neustrezne čistoče, temperature in pritiska vstopne vode pa se dela škoda tudi hišnim črpalkam.

Ker se s toplotnimi črpalkami grejejo le v približno 25 hišah, je tudi račun porabe električne energije za pogon skupne črpalke, ki ga stanovanjska zadruga deli le na te stanovalce, (pre)visok.

Posledica neizpeljanega projekta je tudi slab zrak v naselju. Iz večine hiš v novem naselju se pozimi vali premogov dim.

Vetra ni, dim in strupeni plini legajo na naselje.

Kot je povedal Simon Mlakar, dogovarjanja s stanovanjsko zadrugo Sora doslej niso pripeljala nikamor. Zato nanjo javno naslavljajo zahteve; da zagotovi nemoteno obratovanje črpalnišča v dogovorjenem času; da plačevanje elektrike za pogon skupne črpalke porazdeli na vse (že vseljene) stanovalce, saj je bilo ogrevanje s toplotnimi črpalkami predpisano; da stanovalec, ki uporablja toplotne črpalke, krije stroške dodatnega ogrevanja. Problematiko bodo sprožili tudi v občinskem izvršnem svetu, od katerega pričakujejo odlok o prepovedi kurjenja s premogom v naselju. ● H. Jelovečan

Velja se pobrigati

Primskovo - Predsednik organizacije Rdečega križa Primskovo pri Kranju Jože Eljon nam je v nedeljo zvečer povedal, da je za sobotni koncert v zadrugnem domu pod naslovom Božično voščilo, ki ga prireja organizacija RK Primskovo (izkupiček pa bodo namenili za humanitarne namene) sicer še nekaj vstopnic v predprodaji v trgovini Primskovo v zadrugnem domu in v pisarni krajevnih skupnosti, vendar kaže zaradi povpraševanja pohiteti z nakupom. Na koncertu bodo med drugim nastopili ansambel Marelja, Franc Pestotnik, Sašo Hribar - Radio Ga-Ga, Miha Dovžan, Meta Malus, Silvo Teršek... Sponzorji prireditve pa so tokrat Pavel in Cilka Žibert, Ivica in Tone Arvaj, Trgovina Kašča in RŽ, Optika Prime, kisarna Strniša, Petrol in Čestno podjetje. ● (až)

Na Kališče in Krvavec

Kranj - V Planinskem društvu v Kranju so se odločili, da bodo tudi letos pripravili silvestrovanje v Domu na Kališču in v Planinskem domu na Gospinci na Krvavcu. Cene, poudarjajo, bodo tudi tokrat, kot vedno doslej, ugodne. Sicer pa je ta mesec dom na Kališču odprt vsako soboto in nedeljo, na Krvavcu pa tudi med tednom. ● (až)

Akademija in priznanja

Senčur - S propagandno vožnjo AMD Senčur po ulicah Senčurja in Srednje vasi ter popoldanskim Moped showom v kulturnem domu se je v nedeljo v krajevni skupnosti Senčur začelo praznovanje letošnjega krajevnega praznika. Sinoči (v ponedeljek) je bila v gasilskem domu v Srednji vasi tudi slavnostna seja sveta krajevnih skupnosti. Do petka bo na programu še več športnih prireditev, gasilsko vajo pa bodo imeli jutri popoldne tudi gasilci Senčurja in Srednje vasi. Osrednja svečanost pa bo v petek, ko bo ob 18.30 v kulturnem domu v Senčurju akademija, na kateri bodo podelili tudi priznanja za delo. V programu bodo nastopili ansambel Stirje kovači, humorist Marjan Roblek-Matevž, Senčurski pevski zbor in plesalci. Pokrovitelji večera bodo Živila, LB-Gorenjska banka Kranj in Letališče Brnik. ● (až)

Problemi razvoja KS

Visoko - V prostorih kulturnega doma na Visokem bo dnevno (danes, 11. decembra) ob 19. uri seja sveta krajevnih skupnosti Visoko v kranjski občini. Najprej bo na dnevnem končno oblikovanju srednjeročnega plana krajevnih skupnosti, potem pa bodo predstavnikom izvršnega sveta skupščine občine Kranj predstavili nekatere probleme v zvezi s cestami, regulacijo potoka na Lužah, regulacijo reke Kokre... ● (až)

Kranj - Člani kranjskega Foto kluba Janez Puhar so minuli konec tedna proslavili 80-letnico ustanovitve kluba; na dan 7. decembra je bil pred osemdesetimi leti in to v istih prostorih kranjske gostilne Mayr ustanovljen foto klub Janeza Puharja. V spomin na dogodek so odkrili tudi fotografijo Janeza Puharja, izumitelja fotografije na steklo ter z dovoljenjem gostinskega podjetja na steno pritrtili napis Klubska soba 1910. Tako ima stara kranjska gostilna zdaj primerno obeležje nekdanjega kulturnega dogodka pod njeno streho. Na svečanosti so bili kot častni člani kranjskega kluba sprejeti pomembni možje, ki so se s svojim delom izkazali pri ohranjanju slovenske fotografije: dr. Cene Avguštin, mag. Mirko Kambič, Stojan Kerbler in Jože Primožič. - Foto: Katja Premru

V Tomšičevi nameravajo odpreti center za pomoč starejšim

"Cukrarna" na Planini

Kranj, 5. decembra - Na področju socialnega skrbstva postaja vse večji problem zaposlovanje invalidov, zdravljenih alkoholikov in bivših zapornikov. Prihodnje leto bi radi uredili center za (samo)pomoč starejšim v Tomšičevi, zgradili prizidek za delavnice pod posebnimi pogoji in odprli nastavitveni dom na Planini, za vse bodo seveda denar težko zbrali. Na področju socialnega skrbstva je napovedana reorganizacija, v prihodnje naj bi s programi za denar kandidirali tudi zasebniki. Za vse investicije pa prihodnje leto ne bo moč zagotoviti denarja, smo slišali opozorila na seji kranjskega izvršnega sveta, ki se je tokrat seznanil z delom in problematiko na področju socialnega skrbstva.

V zadnjih letih število ljudi, ki so jim pomagali v Centru za socialno delo v Kranju, bistveno ni naraslo, suče se okoli 3.200 ljudi, kar predstavlja približno štiri in pol odstotke prebivalstva kranjske občine. Vse bolj problematično pa postaja zaposlovanje invalidov, zdravljenih alkoholikov in bivših zapornikov, ob hitro naraščajoči brezposelnosti postajajo praktično nezaposljivi. V Centru za socialno delo se ukvarja tudi s tistimi, ki so izgubili delo, delujeta dve skupini za medsebojno pomoč. Dobesedno brez perspektive so tudi

mladi, ki nimajo poklica, ki nemara niti osnovne šole niso končali, saj takšnih ne zaposlujejo več. Zato jim svetujejo, naj končajo osnovno šolo in napravijo vsaj kakšen tečaj.

Zaradi brezposelnosti išče enkratno pomoč vse več ljudi, zato so letos začeli z akcijo "Nudim-rabim", servis dokaj uspešno deluje, v treh mesecih so dobili že 400 ponudb, za plačilo pa se stranki dogovorita sami. Predvsem pa lahko vsakomur, ki išče pomoč, najprej ponudijo delo. Dvanajst prostovoljnih sodelavcev, predvsem študentov, med njimi pa

je tudi kmet, pa pomaga bivšim zapornikom in mladoletnim prestopnikom. V Zdravstvenem domu imajo posvetovalnico za mlade, deluje pa tudi porazvezna skupina, saj jih veliko po razvezi zakona ostane zelo osamljenih.

Starejšim sta namenjena doma v Kranju in v Preddvoru, kjer skrbijo za 382 ostarelih. Občinski odbor Rdečega križa je razvil sosedsko pomoč, tudi za starejše, ta program je letos preselil v prostore Društva upokojencev v Tomšičevi 4. Tam bi radi odprli Center za starejše, ki bi organiziral samopomoč, hišno pomoč ter pomoč pri negi. Starejši bi tako lahko ostajali doma, saj mnogi ne želijo v dom. Potrebna bi bila adaptacija prostorov, ni pa še jasno, ali bo zanjo denar prihodnje leto zagotovljen.

Prihodnje leto bi radi zgradili prizidek pri Osnovni šoli Helene Puhar vanj s Stritarjeve preselili delavnice pod posebnimi pogoji, kjer je zdaj vklju-

čenih 36 otrok, zaradi utesjenosti pa vanje ne morejo namestiti strojev, zaradi tega vse težje dobijo delo.

Dokaj dolgo pa so se na seji izvršnega sveta zadržali ob problemu brezdomcev in klošarjev. Koliko jih je, nismo izvedeli, zanesljivo pa njihovo število narašča, v Ljubljani jih je denimo z 12 naraslo na 120. Z njimi so seveda križi in težave, v Kranju so jih pred leti namerščali v domove za starejše, kar je seveda drago, motili pa so starejše. Nato so jim dodeljali garsonjere, ki so kmalu postale zbirališče socialnega dna in pritoževali so se stanovalci. Streho nad glavo so jim nato skušali zagotoviti v samotni hiši v Kokri pod Jezerskim, kjer bi si lahko kuhali sami, vendar je zamisel padla v vodo. Zdaj razmišljajo o samem domu na Planini, ki ga

Iskra prodaja, postal naj bi začasno zavetišče in nastavitveni dom. Kranj naj bi torej dobil "cukrarno". Dodati velja, da zdaj dobe zastoj topli obrok na dan, v samopostrežni restavraciji enolončnice s štirimi kosmi kruha, za zajtrk in večerjo pa morajo poskrbeti sami. ● M. Volčjak

DELAJSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Kdo nam bo plačal vsaj zamčeni osebni dohodek

Vprašanje:

V našem podjetju delavci še do danes nismo dobili izplačanih niti zamčenih osebnih dohodkov za mesec oktober in vse kaže, da tudi novembrskih ne bo. Kdo je dolžan zagotoviti sredstva, da bomo za normalno delo prejeli vsaj zamčene osebne dohodke?

Odgovor:

Primerov, ko delavci tudi po več mesecev ostajajo celo brez zamčenih osebnih dohodkov, je v zadnjem času vse več. Moram priznati, da v tem pogledu tudi meni ni več jasno, čemu pri nas sploh še služijo zakoni. Pravica do zamčenega osebnega dohodka je namreč zakonsko določena pravica, uresničitev katere v nobenem primeru ne bi smela biti vprašljiva, saj bi jo morala jamčiti država, ki jo je tudi predpisala. Če pa tega ni sposobna, naj jo rajši črta iz zakona, kajti pravica zgolj na papirju ni nobena pravica.

Zaenkrat so viri sredstev, potrebni za izplačilo zamčenih osebnih dohodkov, v zakonu o zajamčenem osebnem dohodku določeni zelo jasno in nedvoumno. To so najprej čisti dohodek in rezerve podjetja, nato rezerve sestavljenih oblik podjetij, nazadnje pa se po potrebi uporabijo še sredstva sklada skupnih rezerv v občini oziroma sklada skupnih rezerv v republiki. Nobena od dveh določb ni, da po zakonu za izplačilo zamčenih osebnih dohodkov delavcev res jamči država. V praksi pa se vse pogosteje dogaja, da ta država omenjeno zakonsko obveznost enostavno ignorira s preprosto ugotovitvijo, da so pač tudi njene rezerve prazne. Celotno takšnih nesmiselnih prihaja, da mora podjetje, ki je običajno že tako ali tako pod vodo, samo najeti bančni kredit za izplačilo zamčenih OD, država (proračun) pa se potem pojavi le kot garant za najeti kredit podjetja.

Zakon ne predvideva možnosti, da bi delavci lahko ostali brez zamčenih pravic, če so prazne državne rezerve. Če torej že mora kdo v ta namen najeti kredit, je to lahko le država, ne pa podjetje.

Če se torej pristojni ne bodo uspeli nemudoma dogovoriti, kdo vam bo zagotovil sredstva za izplačilo zamčenih osebnih dohodkov, bo moral sindikat to zakonito pravico delavcev iztožiti pred sodiščem.

Vodja pravne službe
Sveta kranjskih sindikatov:
Mato Gostiša, dipl. iur.

Javna tribuna upokojenskih organizacij

Za ohranitev pravic upokojencev

Ljubljana, decembra - V četrtek, 13. decembra, bo v osrednji dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani javna tribuna, ki jo prireja Zveza društev upokojencev Slovenije. Tematika bo obsežna: pokojninska zakonodaja, usklajevanje pokojnin s plačili, stanovanjska zakonodaja, zdravstvo, ustava... skratka vse, kar zadeva okoli 360.000 slovenskih upokojencev.

Kot napoveduje predsednik slovenske upokojenske zveze Stanko Hvale, so najbolj pereča vprašanja lastninenje, minulo delo, obdavčitev pokojnin v novem sistemu pokojninskega zavarovanja, usklajevanje pokojnin, skrb za starejše, zagotovitev lastninske pravice za stanovanja upokojencev (grajena iz sredstev SPIZ) in borcev, plebiscit, zagotovitev pravne kontinuitete pravic uživalcev s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter uživalcev priznavalnin in invalidnin vojaškim invalidom.

Na javni tribuni pričakujejo udeležbo okoli 800 upokojencev iz vse Slovenije ter njihovih predstavnikov: stranke Sivih pantetjev, Demokratske stranke upokojencev Maribor, Republiškega odbora ZZB Slovenije, skupščinskega odbora za delo, zaposlovanje in socialno politiko. Pričakujejo tudi, da se bodo vabilu odzvali tudi predsednik vlade ter podpredsednika Matija Malešič in Jože Mencinger, republiški sekretarji za delo, zdravstvo in socialno varstvo, za varstvo in urejanje prostora ter finance, pa morda vodje političnih strank in poslanskih klubov. ● D. Ž.

VESTI

Dobrodelni koncert za zavod v Kamni Gorici

Bled, 11. decembra - Drevi ob 19.30 bo v Festivalni dvorani na Bledu dobrodelni koncert, ki ga prireja Liberalno-demokratska stranka Radovljica in Zavod Matevža Langusa iz Kamne Gorice in je njegov izkupiček namenjen nakupu specialne opreme zavoda. Na odru se bodo zvrstila znana imena, kot so saksofonist Andy Arno, kitarist Milan Ferlež, igralec Polde Bibič, plesalka Alenka Hain, trobilni kvartet Gallus, Oktet LIP, citrarka Nataša Meglič, lajnar Rastko Tepina in tudi varovanci zavoda, program bosta vodila Alenka Bole Vrabec in Janez Dolinar. Pokrovitelji prireditve so Festivalna dvorana Bled, Tiskarna knjigovoznica Radovljica in vsi nastopajoči.

Novoletni živ žav

Radovljica, decembra - V Osnovni šoli Anton Tomaž Linhart v Radovljici za letošnje božično-novoletne počitnice prirejajo novoletni živ žav, ki bo 27. decembra od 10. do 12. in od 14. do 17. ure. Prireditve je namenjena staršem in predšolskim otrokom ter otrokom nižje stopnje osnovne šole. Malčki bodo ob pomoči večjih učencev, mentorjev in nepogrešljivega dedka Mrza ustvarjali in se zabavali v lutkovni novoletni delavnici, izdelovali bodo lutke in še kaj, peli in igrali na najpreprostejše instrumente, se igrali gledališče, poslušali najlepše zimske pravljice, plesali, gledali risanke, risali, rezali, lepili... Strašem se bodo predstavili s kratkim nastopom. Starši pa bodo lahko pričakali na otročad v novoletnih lokalčkih.

Karitas prihaja iz anonimnosti

Dobrodelnost ob poplavah

Ljubljana, 7. decembra - Slovenska Karitas, cerkvena dobrodelna organizacija, ki je pri nas nastala letos spomladi, je ob novembrskih poplavah dobila priložnost, da se izkaže. Po slovenskih župnijah so za poplavlence zbrali okoli 7 milijonov dinarskih sredstev, skoraj prav toliko pa je zbranih tudi deviznih sredstev, ki so jih prispevali prijatelji z druge strani meje. Predstavniki s Koroške so danes na Teološki fakulteti v Ljubljani članom slovenske Karitas izročili simbolični orjaški ček za milijon šilingov, kolikor so za poplavljenca zbrali na senčni strani Alp.

Kljub svoji mladosti (nastala je šele s 1. majem letos) ima slovenska Karitas že vrsto zaslug na dobrodelnem področju. Te dni bodo namreč na Škofljiči družno z Rdečim križem odprli materinski dom, pomoč prizadetim v novembrskih poplavah pa je tolikšna, da je na Slovenskem zdaj neznan organizacija prišla iz anonimnosti.

Čeprav še nimajo nastavljenega uradnika, so od poplav sem na škofijskih sedežih uradovali dvakrat tedensko in sprejemali prispevke ljudi, medtem ko so duhovniki iz župnij širom po Sloveniji trkali na sroa faranov z enakim namenom. Kot je na novinarski konferenci na Teološki fakulteti v Ljubljani povedal direktor slovenske Karitas

France Bole, se je na njihovem računu nabralo za okroglih 13 milijonov dinarjev, da o drugih materialnih prispevkih, ki so jih dobili med zbiranjem med ljudmi, niti ne govorimo.

Posebej velja omeniti pomoč najbližjih sosedov, Italije in Avstrije, katerih prispevek daleč odtehta pomoč drugih delov Jugoslavije v tej naravni katastrofi. Pa to ne velja zgolj za cerkveno dobrodelnost, temveč tudi za pomoč Rdečega križa, kakor je poudaril na konferenci navzoči sekretar RK Slovenije OMirko Jelenič. Med koroškimi Slovenci pa so akcijo za pomoč poplavljenim v Sloveniji vodili uredništvi Našega ted-

nika in verskega lista Nedelja ter Zveza slovenskih zadrug na Koroškem, sodelovale pa so tudi druge politične, gospodarske in verske organizacije. Predstavniki zadrug je direktorju slovenske Karitas Francetu Boletu izročil simbolični ček za milijon šilingov, kolikor so za sosede v stiski zbrali koroški Slovenci. Polovico zbranega denarja naj gre tistim, ki so ostali brez vsega, tudi brez domov, ostalo pa naj sorazmerno porazdele ostalim, je bila želja gostov z one strani Karavank. Tudi Caritas Internationalis (mednarodna Karitas) še obeta enak znesek pomoči, nemška Karitas pa 20.000 nemških mark. Kot je omenil Mirko Jelenič z Rdečega križa, računajo tudi na mednarodno pomoč, za katero pa potrebujejo soglasje Zveznega izvršnega sveta. V mesecu dni od katastrofe tega še ni bilo. ● D. Ž. Žlebir

Rdeči križ v Škoflji Loki zaokroža zbiralo akcijo

Za pol milijona darov bo blažilo stisko poplavljenih

Škofja Loka, decembra - Denar, pobištvo, gospodinjstve stroje, pridelke za ozimnico in še marsikaj so ljudje prek Rdečega križa darovali ljudem, ki so jih novembrske poplave huje prizadele. Pri škofjeloškem RK so zbrali vsega 555.000 dinarjev, polovico so že vnovčili za pomoč najbolj potrebnim v domači občini.

Za poplavljenca so prispevali: v Gorenji vasi 41.000 dinarjev, na Trebiji skoraj 20.000 dinarjev, na Lenartu 11.000, na Česnjici 5.000, Godešiču 4.400, v Žireh 65.500 (del tega z dobrodelno prireditvijo), na Trati 4.000, na Hotavljah 20.000, na Logu 25.000, v Poljanah 66.000, v Selcih 68.000 in v Davči 5.000 dinarjev. Šolarji pa so zbrali: v Retečah 4.200 dinarjev, na Bukovici 840 dinarjev, v Žireh 11.300, v Železnikih 11.800, v Dražgošah 670 in v šoli Blaž Ostrovrhar 1.000 dinarjev. Zahvala velja tudi krvodajalcem, za katere letos ni bilo vsakoletne prireditve s podelitvijo priznanj. Denar za ta namen je šel namreč za poplavljenca, priznanja pa bodo krvodajalci kljub vsemu prejeli, in sicer spomladi.

V 13 krajevnih organizacijah so akcijo že zaokrožili, v dveh jo bodo v kratkem, pomoč pa zbirajo tudi mladi v osnovnih in srednjih šolah. Škofjeloškemu je prispeval tudi Rdeči križ Slovenije, in sicer 140 tisočakov, jogije, posteljnine in prehrabene izdelke, kot solidarne pa so se izkazale tudi

sosednje organizacije, kranjska z 20 tisočaki, poldrugi tisočak je darovalo Brivsko-frizersko podjetje Kranj, poltretjega pa škofjeloški odbor Slovenskih krščanskih demokratov. Sredstva so prispevali tudi krajinj Kokrice (24.000 dinarjev) in Podljubelja (10.000 dinarjev).

16 družinam iz domače občine, ki jih je povodenj najbolj prizadela, so že pomagali, preostala polovica s spiska najbolj ogroženih pa bo tudi kmalu deležna pomoči. Ta prihaja s prehrabnimi izdelki, oblačili, jogiji, posteljino, pohištvo, gospodinjstvi stroji in denarjem. Vsem, ki so prispevali in pomagali ublažiti hudo stisko poplavljenim, se Rdeči križ toplotno zahvaljuje, z željo, da sodelovanje v humanitarnih akcijah ne bo usahnilo, kajti pomoči

potrebnih je vse več. Prav te decembrske dni so se na občinsko organizacijo RK v Škoflji Loki obrnili tudi iz neke ukrajinske kooperative, ki zbira dobrodelne prispevke za žrtve črnobilske katastrofe v Sovjetski zvezi. ● D. Ž.

Miklavževanji v dobrodelne namene

Naklo, 2. decembra - Krščanski demokrati, Kmečka zveza, Socialistična stranka ter Krajevna skupnost so za "otroke in starše, mladino in odrasle pripravili v zadrugnem domu miklavževanje z dobrodelnim koncertom pevcev iz Šmartna pri Litiji: Mladi za zedinjeni svet. Miklavž je po dolgem, dolgem času spet "javno" nastopil in obdaroval predšolske otroke, čeprav, kot je rekel, ga pesti blokiran žiro račun. Nabirka, 17.000 din, je namenjena poplavljenim področjem. Da je nedeljsko popoldne tako lepo uspelo, je, poleg organizatorjev, zasluga predvsem naklanskega župnika, ki je pripravil scenarij prireditve in pridobil večino izvajalcev.

Tržič, 5. decembra - Članom tržiških krščanskih demokratov za miklavževanje ni uspelo dobiti primerne dvorane, zato je ob župnikovem razumevanju potekalo kar v župnijski cerkvi. In tam verjetno že dolgo ni bilo takšnega živčava; parkeljni so bili učinkoviti mirilci. Poleg simboličnih daril, je Miklavž podaril otrokom še igrico Miklavžev večer Marize Perat, ki so jo izvedli člani KUD Lom v režiji L. Sokliča. Tudi tržiški sveti Miklavž je povabil navzoče, da darujejo v dobrodelne namene, fundaciji Lačni otrok. ● J. P.

PREJELI SMO

Prenova in posodabljanje srednješolskih programov v ekonomski usmeritvi

Novi programi v ekonomskem srednjem šolstvu niso na primer nič manj pomembni pogoji, kot so gospodarski, kulturni in drugi podobni pogoji za vstop v konkurenčno združeno Evropo. Potreba po sodobni ekonomiji in civilizaciji je v slovenskem prostoru vedno bolj evidentna in nedolžljiva. Kontinuiteta našega razvoja z Zahodno Evropo je bila pretrgana tudi na področju srednjega šolstva in ne samo ekonomske misli, zlasti v izteka-jočem se, pedagoško nemirnem desetletju usmerjenega izobraževanja. Nova iskanja in spoznanja s področja šolskih sistemov in pedagoške znanosti v Evropi in izven nje velja čim prej izkoristiti, prilagoditi našim možnostim in nadoknaditi nastalo vrzel. Letos začel proces širitve sodobne politične demokracije v družbi in usmerjanja v sodobno tržno ekonomijo omogoča široko platformo za začetek priprave modernejših srednješolskih programov v ekonomski usmeritvi.

Letošnja faza prenove pomeni slovo od vzgojnoizobraževalnih programov usmerjenega izobraževanja tudi v ekonomski usmeritvi. Vsebinsko ločene smeri in programi so se ponovno znašli na poziciji sistema nekdanjih poklicnih in tehniških šol. Posodabljanje ekonomskih vsebin gre v smeri k nastajanju novih celovitejših programov, zaenkrat pa so le parcialne rešitve: posodobitev vsebine in vzgojnih smotrov v učnem načrtu predmeta Gospodarsko poslovanje s korespondenco, sprememba vsebine predmeta Politična ekonomija, zamenjava starega predmeta Ekonomika SFRJ s predmetom Ekonomika narodnega gospodarstva in ne nazadnje predmeta Družbena ureditev in Sociologija namesto odpravljenega predmeta Samoupravljanje s temelji marksizma, ipd.

Pomembnejša od prenove ključnih sestavnih programov in posodabljanj vsebin v učnih načrtih je operacionalizacija priprave povsem novih programov po sprejemljivih evropskih standardih in normativih, ki jo načrtujejo za to pristojni organi in organizacije, zlasti Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Stra-teško pomembni šolski programi terjajo drugačne metodološke pristope in previdnejša eksperimentiranja z generacijami mladih ljudi.

Spremenjeni programi vsebujejo še vedno nekatere probleme in odprte dileme. Koekstistenčnost ekonomskih vsebin in predmetov v pravkar osamosvojenem programu Ekonomsko-komercialni tehniki (na začetku usmerjenega izobraževanja sta bili dve smeri v dveh ločenih programih za Poslovno-finančno dejavnost in Trgovinsko dejavnost, kasneje poenotena smer v integriranem programu) ni takšna, kot bi morala biti glede na to, da je program namenjen izobraževanju tudi za nekatere druge še veljavne poklice, kot so na primer bančni tehnik, finančni tehnik, zavarovalniški tehnik, carinik na peti zahtevnosti stopnji in skladišni tehnik. Sodobna organizacija in tehnologija dela odpravljata pojem poklica in uvajata širše tudi interdisciplinarno zasnovana delovna področja, čemu se mora program dostledneje prilagoditi. V zvezi s tem je potrebna tudi formalna sprememba naziva programa.

Nasilni strokovno-teoretični predmet v programu, Gospodarsko poslovanje s korespondenco, vsebuje potrebne ekonomske vsebine v učnem načrtu za vsa štiri leta, vendar še vedno premalo.

Kot najbolj avtentičen ekonomski predmet na srednji stopnji šole mora biti v predmetniku zastopan z večjim fondom ur, s štiri-urami urami na teden v vseh štirih letih trajanja programa. Sedanje stanje predmeta tri ure v prvem letniku in po dve uri v ostalih letnikih je nevzdržna in je treba predmetu vrniti ugled takoj ob prvi priložnosti spreminjanja predmetnika.

Predmet Politična ekonomija, letos spremenjen kot samo marksistična politična ekonomija, naj v prihodnjem sodobnem programu dobi večjo težo in pomen ter naj bo zasnovan kot miniaturna zgodovina pomembnejših ekonomskih teorij za razumevanje sodobnih ekonomskih sistemov in gospodarstev (Adam Smith, Ricardo David, Keynes John Maynard, pd.), seveda v primerni obliki za srednješolsko stopnjo (pojem blaginje, vrednost denarja, donosov zemljišč, delitev dela; teorija vrednosti in zemlje, rente, mezde in denarja; vprašanja polne zaposlenosti, varčevanje in investiranje). Sem se tudi lahko vključi Marksova kritična analiza kapitalističnega sistema. Vsebinska predmeta Ekonomika narodnega gospodarstva je močno korelativna z gospodarskim poslovanjem in jo kaže v tem smislu popraviti. Predmet Računalništvo in informatika se vedno bolj staplja s strokovnimi vsebinami, je pa še vedno v veljavnem predmetniku. Računalniški programi, ki jih bo potrebno še pripraviti za potrebe programa, se uveljavljajo kot didaktično sredstvo v šoli in kasneje kot delovno sredstvo tehni-ka v praksi, itd.

Nameravana uvedba izbirnih strokovnih vsebin v 3. in 4. letniku v programu za tehnika ter zaključnega izpita za vključitev v delo na eni strani ter na drugi strani uvedba bodoče mature za nadaljevanje študija na višjih in visokih šolah ponovno načenjata še ne v celoti rešljive dileme iz polpreteklosti. Ne kaže pa ob obstoječem ekonomsko-komercialnem programu narediti še enega splošno ekonomskega programa z maturo, mogoče še celo z mednarodno veljavo, ker to pomeni drobljenje programov in dodatni denar za državo oz. finanserja. V programu je potrebno okrečiti strokovno komponento, na kar ves čas opozarja ekonomska fakulteta kot pomanjkljivost študentov oz. absolventov srednješolskega programa. Okrepiti je potrebno slovenski jezik, prvi in drugi tuj jezik ter matematiko, iz znanih strokovno utemeljenih razlogov.

Aktualnosti so tudi še pri drugih programih ekonomske usmeritve, kot so na primer program Prodajalec, ki je osnovni program za trgovinsko dejavnost, program Trgovinski in živilski poslovdaja, program Aranžerski tehnik ter dva administrativna programa, ki sta se do sedaj izvajala v družboslovni in ekonomski usmeritvi. Zlasti program Prodajalec terja temeljite preobrazbe glede na sodobne trende v razvoju trgovine pri nas in v svetu. Postaviti ga je treba na višjo raven zahtevnosti dela in strokovne izobrazbe srednjim šolam za trgovinsko dejavnost kot strokovnim šolam pa posvetiti enako pozornost kot na primer dosedanjim problemom gimnazij.

In za zaključek problem učbenikov. Za nastanek kvalitetnega učbenika je potreben določen čas. Vsak izpad učbenika čez ta čas, izjema je pomanjkanje denarnih sredstev, ni opravičljiv. Učni načrt brez učbenika je pomanjkljivost šolskega sistema in načrtovanja programov.

Marko Turuk, prof. Kranj

ODMEVI

Odprto pismo g. Bajuku

Kranj, 8. decembra 1990

G. Bajuk, v svojih izjavah me obtožujete, da sem »stalinist«, da sem Vas »napadel« in Vas »prisilil k odstopu«. Upam, da ste se, ko ste jih izrekli, zavedali resnosti teh obtožb.

Kolikor se spominjam, g. Bajuk, Vam nikdar nisem grozil in Vas ob nobenem najinem srečanju nisem ne napadel, ne prisiljeval k odstopu (da o stalinističnih metodah nasilja sploh ne govorim), niti nisem bil priča, da bi v moji navzočnosti to počel kdorkoli drug. Resničnost svojih obtožb, g. Bajuk, boste imeli kmalu priložnost dokazovati na sodišču.

Javnosti v razmislek o priti-skih in stalinistih pa tole:

- Pisu tehle vrstic sedaj že skoraj leto dni sistematično groze (s smrtno!) po telefonu
- V času predvolilne kampanje - konec marca, ko sem se pozno zvečer vrnil domov z nekega nastopa, sta me pred domačo hišo, v senci dreves pričakala dva človeka in se le srečnemu naključju lahko zahvalim, da sem ju opazil, ko sta stekla proti meni, da sem imel še čas zaloputniti vrata in dati plin do konca... In še ko sem v varni razdalji čakal, da sta se oddaljila, sem lahko poslušal vpitje kot »prekleti Demosovec, to pot si se izmazal, a drugič...!«
- Na avtu so mi dvakrat prebodli gume. Prvič v času predvolilne kampanje, ko sem oddajal prijave za volitve in sem avto pustil le deset minut parkiranega tik pred vhomom v občino - vrtarju pred nosom. Vrtar seveda ni videl nič... Drugič med septembrsko skupščino, na kateri sem navedel člene zakona, po katerih, po mojem mnenju, radio tak, kot je, sploh oddajati ne bi smel... (kar pa nikakor

ne pomeni, da si to želim, nasprotno!).

- Dan po tiskovni konferenci g. Bajuka (g. Resmana?) mi je nekdo na avtu poškodoval (prebil) hladilnik. Medtem, ko sem bil v službi in je bil avto parkiran na občinskem parkirišču. Naključja? Kdor verjame...

In Vi, g. Bajuk, govorite o groznjah, napadih, stalinizmu?! Vzemite to pismo kot izziv, g. Bajuk, in razgrnite javnosti te moje »napade« na Vas, ta »stalinizem in prisilo«. Ne kogarkoli, g. Bajuk - moje. Mene ste imenovali z imenom in priimkom. Morda bo javnosti, ko bo primerjala najini pismi jasno, kdo je v Sloveniji stalinist in kdo lažnivec.

Pa lep dan Vam želim.
Branko Grims

KLIČEMO DUHOVE...

OBVESTILO VARČEVALCEM LES d. d. Ljubljana

Kljub poteku moratorija za izplačilo hranilnih vlog na dan 5. 12. 1990 LES d. d. Ljubljana le-teh ne more izplačati. Vzroki so izključno v nezmožnosti vračila najetih kreditov Elana Lesu d. d. Bilanca sredstev v Les d. d. v času blokade Elana na dan 31. 3. 1990

- skupaj	259.890.755,00 din
- višina sredstev varčevalcev z obrestmi	103.020.993,80 din
- ostalo	156.869.761,20 din

Bilanca sredstev na dan objave moratorija za izplačilo hranilnih vlog na dan 2. 7. 1990

- skupaj	182.441.044,70 din
- višina sredstev varčevalcev z obrestmi	58.481.276,30 din
- ostalo	123.959.768,40 din

Iz primerjave se vidi, da je LES d. d. zmanjšal dolg do varčevalcev za din 44.539.717,50 din oziroma za 43,24 odstotka. Na dan 31. 3. 1990 je imel Les d. d. pretežni del sredstev od skupno din 271.950.366,50 naloženih v tem podjetju Elan Begunje.

V stečajnem postopku Elana je sodišče v Kranju priznalo terjatve Les d. d. v znesku din 111.743.324,70.

Les dolguje varčevalcem po stanju na dan 1. 11. 1990 skupaj z obrestmi din 64.988.246,60.

Iz navedenega je razvidno, da je podjetje Les d. d., pretežni del sredstev vložil v Elan, to pa iz razloga uradno potrjene bonitete Elana s strani organov SDK Slovenije, da navedeno podjetje posluje zelo uspešno.

Torej izključni vzrok za stanje v Les d. d., je neodgovorno poslovanje Elana.

Bes varčevalcev bi se moral usmeriti v Elan, ne pa na zaposlene delavce Les d. d.

Znano je, da bilance Elana niso izkazovale dejanskega stanja kljub potrditvam SDK.

Les d. d. ima v svoji registraciji registrirano dejavnost opravljanja hranilno kreditne službe in kljub ugovoru menimo, da veljajo prioriteta izplačila varčevalcev v primeru stečaja oz. jamstvo s strani delničarjev, ter subsidiarnega jamstva Republike Slovenije v skladu z obstoječo zakonodajo.

Ker je Elan v stečaju, bo Les d. d. podal zahtevo stečajnemu sodišču v Kranju, da se iz stečajne mase prioriteto pokrije delež Les d. d. v Elanu, ki se nanaša na sredstva varčevalcev.

Les d. d., Ljubljana je od objave moratorija pa vse do danes iskal možnosti izplačila hranilnih vlog preko poslovnih bank, ki so pod določenimi pogoji pripravljene izplačati hranilne vloge varčevalcem. Osnoven pogoj je bil v vseh primerih določena garancija oziroma sredstva, ki naj bi jih dala Republika Slovenija oz. bi se ustvarila v času stečaja Elana.

Doslej pobude vodstva Les-a pri vladnih organih še niso bile uspešne.

Les d. d., Ljubljana

Novoletni popust

do **20%** od 1. 12. dalje

za OKNA, VRATA, POLKNA, MONTAŽNE STENE, HIŠE...

IZKORISTITE KONKURENČNE CENE in DRUGE UGODNOSTI NAKUPA

JELOVICA

ŠKOFJA LOKA tel.: 064/631 241 fax 064/632 261

PRODAJNA MESTA
ŠKOFJA LOKA MURSKA SOBOTA CELJE
NOVA GORICA IZOLA NOVO MESTO

VOLNA & PLETENINE
BIANKA

VELIKA IZBIRA
VOLNE IN
MOHERJA ZA
PLETENJE

NOVO: unikatna
kolekcija pletenin za
slovesnejše priložnosti!
UGODNE CENE!
OBIŠČITE NAS IN
SE PREPRIČAJTE!

Blanka Kežmah
64000 Kranj, Cankarjeva 4
tel. 064/35 440

VIDEOTEKA
PALMA
Pajerjeva 3, 64208 Šenčur

KONTAKT P TRŽIČ,
LOM 53, TEL.: 51-746
PRODAJAMO BARVNE TE-
LEVIZORJE GORENJE PO
TOVARNIŠKIH CENAH S 15
% POPUSTOM. MOŽNO
OBROČNO ODPLAČILO.
ZA PLAČILA V GOTOVINI
ŠE 5 % SCONTA. NAPRO-
DAJ TUDI INŠTALACIJSKI
MATERIAL - AKRINOLIT,
TEGOLA, BAKRENA IN
ALUMINIJ PLOČEVINA PO
GROSISTIČNIH CENAH.
MOŽNA DOSTAVA NA
DOM.

V ateljeju Franca Vozla

MED SVETLOBO IN SENCAMI

Kranj - Najbrž ni življenjske poti brez nekakšnih zasukov, postankov, začetkov, koncev ali kar je podobnih označevanj, ki jih navadno postavljamo kar sami, pa nekakšnih navideznih odločilnih srečanj, pomembnih uspehov, majhnih porazov, nenehnih vzponov - skratka vsega tega, iz česar je stkana mreža človekovega bivanja. Za slikarja je to prav gotovo atelje - začetek nečesa novega, preobrat s sedanje utesnjene poti, občutek odprtosti, volje in optimizma in kdo ve še česa.

O tem sicer adakemski slikar Franc Vozel ne govori na ta način; to, da si je dokončno zgradil svoj atelje, cilj in sanje vsakega slikarja, pa čeprav je že zdaj skoraj premajhen, pripoveduje na drug način, slikarski. Nekakšni ločnici med njegovim prejšnjim slikarskim obdobjem in bodočo usmeritvijo sta bili minuli pregledni razstavi njegovega kakih deset let obsegajočega slikarskega opusa - najprej lani v treh galerijskih razstaviščih Gorenjskega muzeja Kranj in letošnjega februarja v ljubljanski Mestni galeriji.

Kar težko bi si vaše slikarstvo predstavljali brez človeških figur, vsekoli značilnih za vaše slikarstvo. Če je slikarjeva retrospektiva pogled nazaj na opravljeno delo, je obenem tudi korak k novemu. Ali se ta vaš antropocentrični svet slikarstva zdaj spreminja?

"Malo se že. Vendar pa ne v tem smislu, da bi se od svoje dosedanje slikarske teme - človeške figure - kaj bistveno oddaljil. Le način slikanja se spreminja. Skelet zdaj počasi

izginja v figuro, več barve prihaja na platno, pogostejši so abstraktni elementi. Figura je res bolj polna, vendar pa se le še sluti, več je senc, več je intenzivnih barv."

Doslej ste se ukvarjali z neskončnim številom variacij na temo, rekli bi lahko slačenja telesa do njegove nemesene podobe, zdaj je videti, da se človeškim figuram na vaših slikah vrača čvrstina mišic, dobivajo moč, polet, da izskočijo iz stisk, zmešnjav, iz niča, kamor prav-

"Ne, mislim, da ne. V novih slikah je res več abstraktnih elementov, vendar pa je ta novi slikarski cikel šele za začetku in je težko reči, kaj bo, ko bo dokončno izoblikovan."

Znani ste po tem, da svojih slik navadno ne podnaslavljate, brezimenske so, označene le s številkami. In to brez razlike, naj gre za figurativno slikarstvo ali pa za kolaž, s katerim se tudi že vsekoli ukvarjate...

"Likovna govorica je vedno samostojna govorica, zakaj bi dodajal še besede, tako dela še veliko slikarjev..."

Na Slovenskem je veliko zelo dobrih slikarjev, toliko, da bi nekaj imen zlahka uvrstili med najpomembnejša imena sedanje evropske likovne umetnosti. Kje, je vzrok, da je prodor zunaj tako težak?

"Ni tako težko razstavljati v kakšni pomembnejši galeriji. Letos sva na primer s Francem Novincem predstavljala slovensko sodobno umetnost v Augsburgu, te dni se grem dogovarjat za razstavo v Münhen. Toda za tuje likovne poznavalce je to le informacija, za dokončen sprejem na ta zahtevni likovni trg pa je treba veliko več. Tega napora pa pri nas ne zmoremo. Še ne." ● Lea Mencinger, Foto: Jure Cigler

Poljudnoznanstvene knjige za mlade ZA MLADE RADOVEDNEŽE

Založba Mladinska knjiga Ljubljana je pred kratkim predstavila knjige iz svojega leposlovnega programa za otroke in mladino.

Med predstavljenimi petimi zbirkami za otroke kaže začetni pri zbirki Murenček. *Nebesno gledališče* je knjiga, ki so jo za glasbeno vzgojo najmlajših napisali v besedi - Boris A. Novak, v sliki Daniel Demšar, v notah pa Jerko Novak. Otroci bodo sledili radovednemu oblaku, ki bi rad raziskal daljave. Ob knjigi je nastala tudi glasbena kaset. Z glasbo za najmlajše se ukvarja tudi *Glasbeni koledarček* s priloženo glasbeno kaseto. V koledarčku je dvanajst ljudskih pesmi in ugank, zbrala sta jih Janez Bitenc in Miha Mate, ilustrirala pa Jelka Reichman.

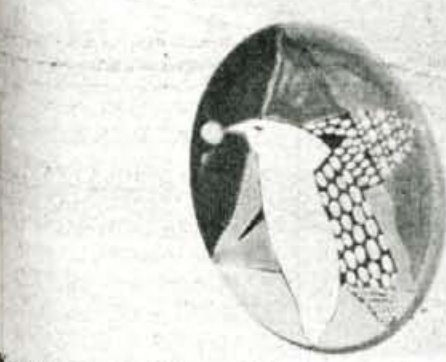
V zbirki *Izobraževalna slikanica* je izšla knjiga *Neje in drobnoživke* Aleksandra Konjajeva: duhovito besedilo povede otroka v svet mikrobiologije, pri tem pa besedilo obilo pomagajo imenitne ilustracije Sama Jenciča.

V pomoč staršem so zložene iz zbirke *Korak: izšle so Obmorski svet, Polje in Gore*, vse v ilustraciji Sama Jenciča. Avtorji posameznih zloženek pa so Draga Tarman in pri dveh Tatjana Kordiš. K predstavljenim knjigam sodi tudi *Šolska beležnica*, ilustriral jo je Igor Cvetko, oblikovala pa Nadja Furlan.

Zakaj? je nova knjiga iz serije Enciklopedija vprašanj in odgovorov: na pregleden način odgovarja na vprašanja s cele vrste področij - od tega zakaj je led zdrsljiv, zakaj ima slon trobec, zakaj se Mona Liza smehlja in podobno - ob vsem pa ne manjka tudi primernih ilustracij. ● L. M.

Koncert iskrškega pevskega zbora KANTATA KLINOPISI

Kranj, decembra - Damijan Močnik, ki že četrto leto vodi mešani pevski zbor Iskra Kranj je na besedilo Lojzeta Krakarja napisal kantato *Klinopisi*, s katero se bo zbor predstavil na celovečernem koncertu v petek, 14. decembra, v kranjski gimnaziji. Pri izvedbi kantate sodelujejo še solista Marjan Trček in Miha Plajbec, ansambel kljunastih flavt kranjske glasbene šole in skladateljevi solisti z ljubljanske Akademije za glasbo na tolkalih. Obeta se zanimiv kulturni dogodek. ● D. D.

Kranj - V galeriji Mestne hiše te dni razstavlja akademski slikar Rok Zelenko in oblikovalka keramike Lea Bernetič - Zelenko. Njena keramika se je uspela izogniti že kar tradicionalnemu spogledovanju z navinimi ali romantično realističnimi spominkastimi keramičnimi izdelki, piše v spremni besedi k razstavi Damir Globonik. Z občutkom za lepo, dekorativno in uporabno in s poslušom za barve in barvne glazure Zelenkova upodablja s stiliziranimi in poenostavljenimi rastlinskimi, živalskimi in drugimi motivi in poslikanimi krožniki, ki so prave slikarske miniaturre, svoj zanimiv in samo navidezno otroški svet morja, sonca, narave, dneva in noči. Foto: Jure Cigler

DROBTINICE

Ob odhodu v pokoj navadno samo novi uživalec prejme neka-ko odpravnino ali popotnico. Tokrat se je zgodilo drugače. Profesor na Iskrini srednji šoli v Kranju, hkrati pa kipar in pisec Jože Volarič, je svojim zaposlenim kolegom v slovo zapustil zanimivo knjižico /ali brošuro/ *Drobtinice*. V njej je vsega po malem: humoreske, pesmi in ilustracije Zlate Volarič se družijo z aforizmi in pesmimi Jožeta Volariča v pristrano celoto, prijateljsko in prijetno branje. Takole pravi Jože Volarič: »Mnoge od teh in še veliko drugih misli, ki sem jih zapisal, so dobile vzpodbudo v prostorih šole, ob srečanjih in pogovorih s sodelavci, učenci in gosti, ki so kakorkoli z mano sodelovali, ali sem jih ujel v območje mojih razmišljanj.«

Zanimivo tudi za druge bralce - ne samo za bivše kolege. AR

Mladi so navdušili - Interni nastopi, kjer učenci posameznih profesorjev pokažejo, koliko so se med letom naučili, kakšno stopnjo glasbenega znanja so dosegli, so postali na Glasbeni šoli v Kranju že stalna praksa. Tako so imeli 22. novembra v dvorani šole nastop mladi pianisti in solo pevci prof. Sabire Hajdarevič. Prvič se je predstavil tudi vokalni kvartet, ki bo, kot kaže, nov prispevek Glasbene šole Kranj glasbenemu življenju Gorenjske. Med solisti na klavirju je silno navdušila učenka 7. razreda glasbene šole Katja Freljeh z *Orehka* pri Kranju z odlično interpretirano Beethovno *Sonatino op. 49 št. 1* (na sliki). - Foto: D. Dolenc

LITERARNI VEČER KUD SAVA

Kranj - Jutri, v sredo, ob 19. uri bo v prostorih doma KS Stražišče literarni večer, ki ga pripravlja literarna skupina KUD Sava Kranj. Predstavili bodo že drugo pesniško zbirko Na savskem bregu II.

Zbirka prinaša pesmi sicer motivno in oblikovno različne, skupna pa jim je ujetost in volja po prodiranju v skrivnost bivanja. Skoznje se razpirajo čutni, miselni in doživljajski odenki intimnega sveta avtorjev. V zbirki, ki jo je finančno omogočila Sava Kranj, so objavljene pesmi Agate Trojar, Dragice Dani, Mire Velkavrh, Zaima Djeliloviča, Jožeta Valenčiča, Miše Jelene Indihar in Mace.

Z nasveti je skupini pomagal Ivan Zrimšek, z grafično obdelanimi fotografijami je zbirko obogatila fotofilmska skupina KUD Sava Kranj. Večer bo vodila Alenka Bole - Vrabec, sodelovali pa bodo še baritonist Stane Vidmar, pianistka Andreja Markun in recitatorka Jelka Štular. Vstop bo prost, vsak obiskovalec pa prejme tudi izvod zbirke. ● Vesna Muravec

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši je na ogled razstava *France Prešeren - ljubezen, jezik, domovina* - ob 190. letnici pesnikovega rojstva. V galerijskih prostorih Mestne hiše so na ogled dela akad. slikarja *Roka Zelenka* in oblikovalke keramike *Leje Bernetič - Zelenko*.

V pionirski knjižnici Kranj bo jutri, v sredo, ob 16. uri spet *ura pravljic*.

V gradu Kieselstein bo jutri, v sredo, ob 17. uri *predavanje o keramiki*. O posebnostih keramičnih delavnic letošnje poletje v Portorožu bo z video filmi in diapozitivi predaval Zvonko Bizjak.

V gradu Kieselstein bo v okviru lutkovnih sobot to soboto nastopila lutkovna skupina OŠ Senčur s predstavo *Janez Bitenca Šest kužkov* - ob 10. uri.

V galeriji Bevisa, na Koroški 47, odpirajo v četrtek, 13. decembra, ob 18. uri prodajno razstavo akvarelov *akad. slikarja Franceta Slane*. Na otvoritvi bo igral pianist Borut Lesjak.

PREDDVOR - V hotelu Bor je na ogled razstava slik in risb akad. slikarja *Mateja Melikoviča*.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši je odprta *novoletna prodajna razstava* likovnih del.

V dvoranci radovljiške knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 o jogi predaval *Janez Svetina*.

KROPA - V Bertoncjevici sobi Kovaškega muzeja Kropa je odprta novoletna prodajna razstava del akad. slikarja *Kamila Legata*.

ŠKOFJA LOKA - Danes, v torek, ob 18. uri bo v knjižnici Ivana Tavčarja literarni večer in predavanje Janija Kreka z naslovom *Ameriške črnske pisateljice*.

Na *Loškem odru* bo jutri, v sredo, ob 19.30 nastopilo Mestno gledališče ljubljansko s predstavo *Akosa Kertesza VDOVE* - za *abonma rdeči in izven*.

V galeriji ZKO - Knjižnica razstavlja akvarele *Štefan Bertoncej*.

V galeriji Ivana Groharja razstavlja akad. slikar in grafik *Črtomir Freljeh*.

V galeriji Fara razstavlja akad. slikar *Domen Slana*.

V stavbi Skupščine občine Škofja Loka razstavlja fotografije *Janez Pipan*, član FK LTH Šk. Loka.

Zbirke Loškega muzeja so z decembrom odprte samo ob sobotah in nedeljah od 9. do 17. ure. Med tednom je možen obisk med 9. in 13. uro, po predhodni najavi na upravo muzeja (telefon 622-262).

TRŽIČ - V Paviljonu NOB so na ogled fotografije podvodnega sveta avtorja *Franca Golteza*.

LJUBLJANA - V Mali galeriji Moderne galerije *Dušan Tršar* razstavlja najnovejše skulpture v bronu in kovanem železu.

DOBRODELNI KONCERT

Bled - V Festivalni dvorani bo danes, v torek, ob 19.30 dobrodelni koncert za specialno opremo Zavoda Matevža Langusa Kamna Gorica. Na prireditvi, ki jo organizirala Liberalno demokratska stranka Radovljica in Zavod Matevža Langusa sodelujejo: saksofonist Andy Arnot, kitarist Milan Ferlež, igralec Polde Bibič, plesalka Alenka Hain, Trobilni kvartet Gallus, Oktet Lip, Nataša Meglič, citre, Rastko Tepina, lajna, in varovanci Zavoda Matevža Langusa. Voditelja večera sta Alenka Bole - Vrabec in Janez Dolinar. Pokrovitelji prireditve pa so Festivalna dvorana Bled, Tiskarna knjigovoznica Radovljica in vsi nastopajoči.

PRISPEVKI ZA SEJALCA

Škofja Loka - Zveza kulturnih organizacij Gorenjske načrtuje februarja prihodnje leto izid in predstavitev enajste številke literarne revije *Sejalec*, katere ustanovitelj je ZKO Škofja Loka: po sklepu ZKO Gorenjske postaja letos *Sejalec* tudi uradno literarni zbornik vseh gorenjskih občin. Besedila se še naprej zbirajo na ZKO Škofja Loka, Grajska pot 13, 64220 Škofja Loka in sicer do 2. januarja 1991. Avtorji lahko pošljejo vse literarne zvrsti (lirika, dramatika, epika) in literarne vrste (pesmi svobodnih oblik, pesmi v prozi, soneti, novele, črtice, romani, potopisni zapiski, eseji, skeči, drame, aforizmi, itd.) O izboru in objavi bo odločal uredniški odbor, ki ga sestavljajo člani z Jesenic, Kranja in Škofje Loke. Novo številko *Sejalca* bodo predstavili februarja 1991 v Škofji Loki.

Kranj - V okviru prireditve tedna kulture v Stražišču je mladinska skupina Upanje za otroke in najmlajše uprizorila *Malega princa* avtorja Antoineta de Saint - Exuperyja. Mladinska skupina je pod vodstvom Martine Hafnar uprizorila pri nas tako pogosto dramatisirano delo, knjigo o *Malem princu*, ki pride med ljudi, da bi jim odprl oči za lepoto. Na sliki: Irena Hafnar v vlogi *Malega princa*. - Foto: Peter Kozjek

Predplebiscitne provokacije so možne

Ministra sta povedala, da bodo vsako dejanje (nekaj so jih že zalotili), ki ni skladno s slovenskimi zakoni, šteli za dejanje tujih služb in bodo ukrepali ter objavili imena storilcev, sicer pa imajo slovenski varnostni organi striktno navodilo, da prvi ne smejo uporabiti sile.

Ljubljana, 7. decembra - Sicer pa bi bila uporaba sile s strani JLA prvi korak k njenemu razpadu, je dejal republiški obrambni minister Janez Janša, ki je skupaj z notranjim ministrom Igorjem Bavčarjem o nevarnosti neposrednega ali posrednega vtičanja JLA v slovenske zadeve govoril na petkovi novinarski konferenci. Mislim, da bo prevladal razum. Možnost posega armade v Slovenijo sta zanikala tako dr. Borisav Jović kot obrambni minister, general Veljko Kadijević v pogovoru z dr. Janezom Drnovškom, vendar JLA kljub temu vleče poteze, ki vzbujajo dvom.

Ameriško ladjeve v Jadranu

Igor Bavčar je povedal, da je v Jadranu 6 ameriških bojnih ladij in da imajo posadke od sredine preteklega tedna ukaz, da ne smejo zapuščati ladij. To je dokaz, da je Balkan za ZDA možno krizno žarišče, kot so pred časom že povedali v NATU. Premestitev enot v sosednjih državah pa je odgovor na premeščanje enot pri nas, ki pa se ne selijo proti meji, ampak proti notranjosti, je dejal Janša.

Janez Janša je ponovil stališča predsedstva republike Slovenije, ki jih je v četrtek poslanec slovenske skupščine povedal predsednik predsedstva Milan Kučan: slovensko predsedstvo je protestiralo pri zveznem zaradi izjav Kadijevića in njegovih groženj ter terjalo, da se predsedstvo kot vrhovni komandant od teh izjav ograditi ali soglašati, da začne postopek depolitizacije armade, kar terjata tako Slovenija kot Hrvaška, in da bo Slovenija imela vsak pritisk za agresijo ter sprejela ustrezne nasprotne ukrepe, skupščina pa bo, skladno s pristojnostjo, razglasila samostojnost oziroma odcepitev.

JLA zanika

Že naslednji dan po izjavah Janše in Bavčarja je reagiralo poveljstvo 5. armadnega območja iz Zagreba. V odgovoru je med drugim rečeno, da sta slovenska ministra govorila neresnice in da skušata, tako kot sploh početa Slovenija in Hrvaška, razbijati enotnost JLA, ki je preživela že težje preizkušnje in je po vsaki takšni še bolj trdna in enotna. JLA priznava vse demokratične in zakonite spremembe v državi.

Fa teden se lahko zgodi marsikaj, posebej zaradi volitev v Srbiji. Če pade Milošević, bo v Jugoslaviji konec s socializmom in tudi JLA, kar pa slednja ne bo lahko prebolela, je dejal Janša. Zato ni čudno, če se je JLA v Srbiji postavila na stran Socialistične stranke Srbije in če je v dokumentih nove Zveze komunistov - gibanja za Jugoslavijo pisalo, da ta stranka podpira Miloševića. To je sedaj umaknjeno, v 14. členu statuta te stranke pa piše, da se stranka lahko organizira tudi v enotah in ustanovah JLA. Slovenski obrambni minister je našel še druge razloge, ki Sloveniji te dni ne dopuščajo mirnega sna: Kadijević je neposredno podprl socialistično idejo, JLA je srbski milici dodelila oklepna vozila, za Hrvaško in Slovenijo je dana zelena luč za privokacije in povzročanje nestabilnosti, v uredbah zvezne vlade in armade ter v vojaškem tisku pa se še naprej uporabljajo izrazi kot Socialistična republika Slovenija in podobno. Gre torej za očitno ignoranco demokratičnih političnih sprememb v Sloveniji in na Hrvaškem.

Znaki možnega posredovanja

Janez Janša je navedel dve možnosti za incidente. Prva je zahteva, da se JLA vrne orožje teritorialne obrambe, druga pa zahteva po spiskih nabornikov. Janša je tudi povedal, da so seznanjeni z ukazi enotam JLA, da lahko uporabijo plinska sredstva in strelno orožje. Nenormalno se mu zdi, da so se starešinam nadpovprečno dvignili osebni dohodki v času, ko vojaške pokojnine niso bile izplačane, da se premeščajo enote policije in oficirji od drugod v Slovenijo, Slovenci pa v druga področja Jugoslavije. V Sloveniji so premiki enot, vendar v notranjosti, dekonverziranja oklepni bojnih sredstev itd. Janša je tudi dejal, da tudi v JLA ni enotnega mnenja. So posamezniki ali skupine, ki odklanjajo tako početje in omenjajo celo neposlušnost ukazom. Starešine so v najtežjem položaju, saj se nanje vrše pritiski, naj ne poslušajo Slovenije, ki dela napak, ampak naj ravnajo drugače. JLA pogosto sklicuje rezervne starešine rezervnih enot in jih prepričuje, da so odločitve slovenske oblasti napačne. Če se bo to nadaljevalo, slovenski upravni organi za obrambo ne bodo več nudili tehničnih storitev pri sklicevanju, je dejal Janša.

Tajni dokumenti ne veljajo

Na novinarski konferenci sta bila predstavljena dva tajna dokumenta, ki v Sloveniji ne veljata in če jih bo kdo uresničeval in bo pri tem zaloten, bo s tem seznanjena javnost, zoper njega pa se bo ukrepalo. To sta Navodilo o metodah in sredstvih dela organov varnosti JLA in Pravilo službe varnostnih organov v oboroženih silah Socialistične federativne republike Jugoslavije. Oba dokumenta naštevata celo vrsto sovražnikov, tudi nesocialistično usmerjene stranke, emigracijo itd., med metodami pa so dezinformacija, kompromitiranje, tajna preiskava, prisluškovanje, izsiljevanje itd.

Minister za notranje zadeve Igor Bavčar je dejal, da dokumenti generalštaba JLA kažejo, da armada ne priznava slovenske državnosti. Nekaterim enotam so bile naložene dodatne naloge, vojaška obveščevalna služba prekračuje ingerence in posega v slovenski politični prostor, v slovensko državnost in elementarne človekove pravice. Uporabljajo se preizkušene, vendar v Sloveniji nedovoljene metode, od katerih so nekatere že lansirane, na primer, da slovenska vlada sodeluje s Trendom in Grubeličem, ki uvaža za nas orožje iz Italije, širijo se laži o zasebnem življenju slovenskega političnega vrha, o pripravljenosti milice in teritorialne obrambe, pa o Bavčarjevi prometni nesreči.

Ministra sta ocenila, da je nevarnost za posredovanje JLA sedaj manjša zaradi tega, ker je bil v skupščini zakon o plebiscitu soglasno sprejet in ni nihče glasoval proti. To je marsikomu zaprlo usta. ● J. Košnjek

Peter Hawlina, škofjeloški župan:

Ob zapiranju rudnika želim za občino predvsem nadzorno vlogo

Dokaza, da bo v opuščnem uranskem rudniku odlagališče radioaktivnih ali posebnih odpadkov, ni.

Škofja Loka, 11. decembra - Informacija, ki jo je pred kratkim dal republiški energetski minister Miha Tomšič, iz Zveze društev za varstvo okolja Slovenije pa jo je v Škofjo Loko prenesla Marija Pogačnik, odgovorna za to področje v občinski vladi, je nekatere pošteno razgrela. Miha Tomšič je namreč dejal, kot je povedala Pogačnikova, tisk pa povzel, da republiška vlada pripravlja projekt skladiščenja posebnih odpadkov na območju predvidoma opuščene-ga Rudnika urana Žirovski vrh. Občinski parlament na zadnji seji na informacijo ni reagiral, medtem ko je vlada v četrtek izoblikovala stališče, ki ga zdaj ponuja tudi parlamentu. V njem pravi, da "izvršni svet in občinska skupščina Škofja Loka odločno nasprotujeta načrtovanju odlagališča radioaktivnih ali posebnih odpadkov na strokovno dokazanem hidrogeološko in ekološko neprimernem območju in bosta v primeru načrtovanja in uresničevanja takšnih posegov uporabila vsa pravna in druga sredstva za preprečitev. Zahtevata tudi, da slovenska vlada zagotovi ob zapiranju rudnika takšno nadomestno dejavnost, ki ne bo imela prekomernih negativnih ekoloških vplivov na okolje." Ker debata o usodi uranovega rudnika v Todražu postaja stalnica v občinskem parlamentu, smo se o tej žgečkljivi temi, zlasti po zadnji izjavi ministra Tomšiča, pogovarjali z županom Petrom Hawlino.

Občinska skupščina je v zvezi s predvidenim zaprtjem rudnika v republiko že poslala nekaj zahtev, med drugim zahtevo po tehnološko in ekološko strokovnem zapiranju rudniških obratov, zahtevo po nadomestnih programih oziroma socialni varnosti za odvečne delavce, zahtevo po plačilu odškodnine občini zaradi trajnih negativnih posledic izkoriščanja in predelave uranove rude, če omenim le najpomembnejše. Ali verjamete, da se bo republiška vlada, ki je lastnica rudnika, ozirala na vaše zahteve?

»Odkar smo zaslutili, da namerava vlada rudnik zapreti, je bilo moje stališče, da bi občina odigrala samo nadzorno vlogo, da bi občinske strokovne službe spremljale kvaliteto rešitev, če že ne moremo vplivati na usodo. Rudnik je bil projekt, na katerega takrat nismo mogli vplivati. Postal je dejstvo, sestavni del našega življenja, znaten del občinskega družbenega proizvoda, veliko družin je bilo odvisnih od rudnika, ljudje so se priselili, ustvarila se je določena infrastruktura. Naša nezmožnost vplivanja v preteklosti nas odvezuje obveznosti, da bi zdaj popravljali - ne bom rekel, da zavoženo - situacijo, čeprav so bila pri tem mnenja v občini deljena. Mislim, da je prav, da tudi občinske strokovne službe - poleg delavcev samega rudnika, krajevne skupnosti Gorenja vas in Republike Slovenije - sodelujejo pri rešitvah, ne pa, da bi občina z bornimi financami bila zmožna nadomestiti izpad.

V Rudnik urana niso vozili in tudi zdaj ne vozijo nikakršnih odpadkov

Minister naj pojasni izjavo

Občani škofjeloške občine bodo takoj po razgovoru z republiškim ministrom za energetiko seznanjeni, kako razumeti njegovo izjavo na sestanku 22. novembra s člani društev za varstvo okolja Slovenije. Podrobno informacijo o dosedanjem dogajanju v zvezi z Rudnikom pa bodo delegati občinske skupščine Škofja Loka dobili na naslednji seji skupščine.

Gorenja vas, 10. decembra - Zaradi presenečenja in ogorčenja krajanov Gorenje vasi v Poljanski dolini, da predlog škofjeloške ministrice za varstvo okolja Marije Pogačnik na seji škofjeloške občinske skupščine 26. novembra ni dobil podpore, se je v petek, 7. decembra, zvečer v Gorenji vasi sestal na napovedanem sestanku posebnih 11-članski odbor, ki so ga po razburjenju zaradi objave v torkovem Gorenjskem glasu sestavili v sredo zvečer.

Na sestanku odbora so bili zaradi razlage povabljeni tudi občinski funkcionarji in direktor RUŽV. Sestanka, ki je trajal kar dobro poltretjo uro, so se udeležili predsednik izvršnega sveta občine Škofja Loka Vinko Demšar, republiški poslanec v družbeno političnem zboru Franc Feltrin, občinska poslanka inž. Marija Pogačnik,

Skratka, želel sem predvsem nadzorno vlogo.

Je potrebno, da skupščina sprejema stališče do morebitnega odlagališča v rudniku?

»Vprašanje odlagališča v rudniku je bilo strokovno proučevano po mednarodnih kriterijih. Tako za radioaktivne kot za posebne odpadke je bila Gorenjska izločena. Če se nam torej odlagališče ne more zgoditi, ne vem, zakaj bi morali kljub temu v skupščini vnaprej glasovati proti odlagališču. Mislim, da je prišlo do nesporazuma nekje v verigi republiški minister - Zveza društev za varstvo okolja Slovenije - Marija Pogačnik - novinarji.«

Pa se vam zdi, če izvzamemo stroko, da je razmišljanje o odlagališču v rudniku po svoje logično? Vlada že dolgo išče primerno lokacijo za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov ter za posebne odpadke. V Todražu je "doma", posebnih zapletov z dovoljenji tako ne bi imela.

»Logično bi bilo, da se radioaktivni odpadki vrnejo, od koder so prišli. Nisem strokovnjak, vendar bi se odlagališča radioaktivnih odpadkov manj bal kot posebnih odpadkov.«

Ali to pomeni, da vi načelno ne nasprotujete odlagališču v rudniku?

»To prepuščam stroki. Lahko bi dobro služili z odpadki...«

Vam ljudje ne bodo zamerili tolerantnosti?

»Seveda bodo. Vendar se sam res ne bojim žarčenja,

atomske bombe v Todražu. Bojim se, kot sem dejal, prej posebnih odpadkov. Je pa treba upoštevati, da imajo v rudniku proizvodni obrat, laboratorij, kjer je s kemično predelavo najbrž možno iz določenih vrst posebnih odpadkov pridobiti celo uporabne stvari. Sem za to, da bi rudnikove potenciale izkoristili, seveda na strokovnih temeljih, ne pa, da bi odpadke vseprek metali v brezno.«

Kako boste v skupščini zagovarjali predloge izvršnega sveta, če pa sami razmišljate nekoliko drugače?

»V skupščini sam ničesar ne zagovarjam, skušam biti nepristranski, počakati, da določene rešitve dozori. Koliko ljudi, na primer, sploh ve, kaj so posebni odpadki? Za šankom je najlažje hujskati.«

Menite, da "politika" lahko preglesi stroko?

»Dokaza, da bo v rudniku odlagališče posebnih odpadkov, nimam. Upam, da ne bomo toliko neumni, da bi zavrgli spoznanja stroke, čeprav s(mo) ljudje (tudi oblast) še vedno isti; hočemo obdržati titoističen sistem, hkrati pa imamo evropske skomine.«

Izvršni svet pošilja komisijo, v kateri ste tudi vi, v republiko po konkretnem odgovoru glede Tomšičeve izjave. Ste že bili?

»Se ne, ponovil pa bi tole: če živimo v kolikor toliko urejenem svetu, je nesmiselno, da vnaprej javkamo, ne da bi imeli dokaze, da nam nekdo res hoče škodovati. Če bomo to ugotovili, gotovo ne bom organiziral protestnih shodov, ampak sem za to, da se na pаметen način pogovorimo.«

Kolikor vam, se v Gorenji vasi že organizirajo za protest.

»Nihče me ni poklical, nič vprašal.«

Najbrž ne veste tudi za govorice, da namerava rudnik še letos v stečaj, da bi s tem delavci ujeli pravice še po stari zakonodaji?

»Ne vem.«

Republiška vlada je oblikovala posebno strokovno skupino za prestrukturiranje rudnika, ki jo vodi Slavko Erzar in v kateri ima zastopstvo tudi občina. Se je že kaj konkretnega izcimilo?

»Kot mi je povedal Tone Jenko, ki sodeluje, zaenkrat kakšnih otipljivih sadov še ni.«

Občinska skupščina se je na predzadnji seji odločila za posebno komisijo, ki naj bi proučila možnost preselitve LTH iz Vincarij, morda tudi v opuščeni rudnik v Todražu. Ste se o tej možnosti v republiko že pogovarjali?

»Vem, da bi bila vlada v zameno za rumeno pogačo vesela vsake rešitve, ki bi ji odvzela skrb in finančno breme. Zapiranje rudnika bo dolgotrajno in drago. Mislim pa, da LTH za rudnik ni rešitev, ker od njega ne bi prevzela odvečnih delavcev, niti ne bi nadomestila izpada v občinskem družbenem proizvodu, v katerega je dajal rudnik sedem odstotkov LTH pa tri.«

Iz odgovora vašemu poslancu v republiškem parlamentu Franciju Feltrinu je moč razbrati, da republika ne pristaja na rento občini?

»Ljudje zaradi rudnika ne umirajo ali obolevajo, kot dokazuje strokovna študija. Zemlja je republika plačala in je zastoj najbrž ne bo vračala. Najhuje, kar je povzročilo rudnik, je degradacija pokrajine, predvsem o tem bi se kazalo z vlado trezno pomeniti.«

Zakon o zapiranju rudnika je obšel zadnje republiško skupščino. Menite, da se stvari v republiko prepočasno odvijajo?

»Ne vem, kaj se dogaja v posameznih ministrstvih in glava v Ljubljani. Vendar glede zapiranja rudnika obstajajo mednarodne norme in sankcije. Kot laik ne morem predpisovati strokovnjakom, kako naj rudnik zapirajo.« ● H. Jelovčan

(sprejetje zakona je bilo preloženo) izjavil, da je eden od projektov za RUŽV tudi projekt skladiščenja drugih odpadkov, ki niso radioaktivni, in za katere se naredijo novi rovi.

Udeleženci sestanka v petek zvečer v Gorenji vasi so nazadnje sklenili, naj minister za energetiko Miha Tomšič to izjavo, ki je povzročila v Poljanski dolini razburjenje, pojasni na razgovoru, ki ga bo organiziral Franc Feltrin. Razgovora pri Mihi Tomšiču se bodo poleg Franca Feltrina udeležili tudi predsednik izvršnega sveta občine Škofja Loka Vinko Demšar, občinska poslanka inž. Marija Pogačnikova in predsednik skupščine krajevne skupnosti Gorenja vas Jože Bogataj. O rezultatih pogovora bodo potem občani takoj obveščeni.

Direktor RUŽV inž. Marjan Uršič pa je na sestanku kategorično izjavil, da v Rudnik doslej niso vozili (in da jih tudi zdaj ne vozijo) nikakršnih, niti drugih odpadkov. ● A. Zalar

Žive
naj
vsi
narodi,
ki
hrepene
dočakat dan.

23.12.1990
dan plebiscita

Moja dežela je naša država
Slovenija

Konec brezcarinskih prodajaln

Približno tri leta in pol je, odkar smo v Jugoslaviji dobili prve brezcarinske prodajalne, duty free shope. Prva taka prodajalna je bila zgrajena na Ljubelju in mnogi še pomnijo, koliko strogih predpisov je bilo sprejetih ob tem - saj je bilo naprimer pomembno celo, kako visoka ograja naj obdaja trgovinico. Kasneje so različna podjetja začela odpirati brezcarinske prodajalne po ostalih mejnih prehodih in še kasneje tudi v notranjosti države.

Sprva smo domačini le zavidljivo gledali skozi izložbena okna, pozneje pa smo lahko v trgovini začeli kupovati - najprej malenkosti, nato tudi dragocenejša blaga. Najprej le za konvertibilne valute, nato tudi za (konvertibilen) dinar. Najsvetlejši časi tako za trgovce, kot kupce v brezcarinskih prodajalnah, so bili konec lanskega in v začetku letošnjega leta. Ko so v trgovinah v notranjosti uvedli prometni davek, so bile cene spet ugodnejše v obmejnih brezcarinskih prodajalnah, še vedno pa se je izplačalo kupovati tudi v ostalih, saj so cene ostale konkurenčne našim domačim, za nekatere stvari pa so celo ugodnejše (naprimer cigarete, alkoholne pijače ...) kot v tujini. Tako je bilo v začetku letošnjega leta v Jugoslaviji okrog 1 500 brezcarinskih prodajaln.

Zvezna vlada je sredi marca sklenila, da v notranjosti države ne bo več mogoče prodajati neocarinenega blaga, vendar pa je pristala, da duty free shopi poslujejo še do konca leta. Tako je bilo sredi letošnjega leta v notranjosti države le še okoli 700 brezcarinskih prodajaln, vrata zadnje pa naj bi se zaprla 31. decembra. "Naj bi se" zato, ker nekateri še upajo, da bo v tem času še prišlo do morebitne spremembe v zvezi z novo carinsko zakonodajo.

Kakorkoli že. Nekatera podjetja so zaprla večino brezcarinskih prodajaln, nekatera to še nameravajo (hkrati pa čakajo novih predpisov), nekatera pa so se odločila, da iz teh prodajaln naredijo drugačne. Tako so se naprimer pri Kompasu odločili, da bodo vse prostocarinske prodajalne v notranjosti spremenili v M shope, v katerih bodo ponujali podobne izdelke kot doslej, seveda ocarinjene. Do konkurenčnosti v teh trgovinah pa jim bodo pomagali proizvajalci, ki se želijo ohraniti na našem tržišču, saj že znižujejo svoje cene. Še vedno pa bodo duty free shopi ostali na naših mejnih prehodih, na letališčih in v pristaniščih. ● V. Stanovnik

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Statistika prikazuje presežek

Po podatkih Narodne banke Slovenije (upošteva dolarski preračun) je gorenjsko gospodarstvo v desetih mesecih letošnjega leta izvozilo za 4,9 milijarde dinarjev blaga, od tega 88 odstotkov na konvertibilno območje. V primerjavi z enakim lanskim razdobjem je bil celotni izvoz večji za 8,3 odstotka (v Sloveniji za 10,4 odstotka), konvertibilni za 16,4 odstotka (v Sloveniji za 13,5 odstotka), klirinški pa se je zmanjšal za 27,8 odstotka (v Sloveniji za 7,6 odstotka). V celotnem uvozu je imel reprovmaterial 87-odstotni delež, oprema 7,2-odstotnega, blago za široko potrošnjo pa 5,8-odstotnega. Pokritje celotnega uvoza z izvozom je bilo na Gorenjskem 123,1-odstotno (v Sloveniji 88,6-odstotno), konvertibilnega pa 114-odstotno (v Sloveniji 82,9-odstotno). Statistika torej na Gorenjskem še vedno prikazuje presežek v blagovni menjavi s tujino (v Sloveniji pa tudi po dolarskem preračunu ne več), presežek je v desetih mesecih znašal 78,5 milijonov dolarjev, od tega 45 milijonov dolarjev na konvertibilnem območju.

IZ LETA 1938

"Tekstilindus", kranjska tekstilna industrijska družba z o.z., Kranj-Strazišče

Tovarno je ustanovil leta 1928 Artur Heller in je danes last družbe z omejeno zavezo. Spada v vrsto velikih tekstilnih podjetij, ki so v prvem desetletju po našem osvobođenju in zedinjenju v lastno državo Jugoslavijo zrasla v Kranju in njegovi bližnji okolici in dala pokrajini, ki že dolgo ni mogla več preživljati s svojimi produkti gostu naseljenega prebivalstva, popolnoma industrijsko lice. S svojimi kvalitetnimi proizvodi si je tovarna hitro utrla pot na jugoslovanski tekstilni trg in si osigurala dovoljno množino odjemalcev, ki ji omogoča popolno izrabo svoje kapacitete. V začetku je imela trvdka le 250 statev, danes pa ima svojo mehanično tkalnico: popolno apreturo in moderno barvarno. V tkalnici se nahaja preko 300 tkalskih strojev najboljše kakovosti. Bombažno prejo si nabavlja podjetje večinoma v tuzemstvu, le manjše količine uvaža tudi iz Italije in drugih evropskih držav. Izdeluje vsakovrstne bombažne tkanine, kanafase, cefirje, oksforde, flanelo, barhante ter blago za srajce in obleke raznih vrst. V tovarni je zaposlenih okrog 250 delavcev, ki so večinoma iz bližnje okolice.

Fr. Gorjanc, lesna industrija in veletrgovina z deželnimi pridelki, Kranj.

Tvrdba je bila protokolirana in ustanovljena leta 1912 s sedežem v Čirčah pri Kranju. Bavila se je v začetku v glavnem s prodajo oglja in z izvozom deželnih pridelkov. Po svetovni vojni se je podjetje preselilo v Kranj in začelo tudi z lesno trgovino. Uradni prostori tvrdbke se nahajajo poleg znanega hotela "Stara pošta", ki je prav tako last Fr. Gorjancu. Podjetje ima lastno, moderno urejeno žago na vodno turbino s polnojarmenikom in pripadajočimi stroji. Poleg tega ima v obratu še drugo, manjšo žago pri Sv. Križu nad Jesenicami. Tvrdba kupuje za svojo obsežno lesno trgovino tesan in žagan les tudi od malih trgovcev in ga pravičljivo za eksport. Izvaža zlasti mehak, smrekov, jelov, borov in macesnov rezan in tesan les v Italijo, Nemčijo, Grčijo, na Malto in v francoske afriške kolonije.

Marija Lončar, v. d. direktorja BPT Tržič:

Ko kombinat zapreš, ga nihče več ne odpre

Po dramatičnih dveh letih in pol je BPT še vedno živa tovarna, vodstvo in občina pa vidita rešitev le v tujem kapitalu.

Tržič, decembra - Ne delavcem ne vodstvu BPT Tržič danes nihče ne zavida. Izgube se kopičijo, vsa tovarna je na zamčenih osebnih dohodkih. Vodstvo se iz dneva v dan bori z likvidnostjo in vsakih šestdeset dni z deblokacijo za dan, dva, da tovarna ne zapade v stečaj. Vendar tovarna živi, naročil ima več kot dovolj, da jim jih lahko zavidajo, rabila bi le pošteno injekcijo, da se finančno opomore, da normalno zaduha. Vodstvo vidi rešitev le v tujem partnerju, tujem kapitalu, ki bo zmogel zahtevno prestrukturiranje tovarne, čeprav na račun nekaj sto delavcev. Nizki osebni dohodki spravljajo delavce v obup, tako da so pred dnevi od izvršnega odbora sindikata, ki se je preoblikoval v stavkovni odbor, med drugim zahtevali, naj pri delavskem svetu doseže 40-odstotno povišanje osebnih dohodkov in razreši sedanje vodstvo. Vse to pa se dogaja prav v času, ko se vodstvo intenzivno dogovarja z italijanskim proizvajalcem, s katerim naj bi sredi decembra že podpisali predpogodbo o vlaganju kapitala v BPT in prestrukturiranju. Nova težava, s katero se mora boriti vodstvo. O vsem tem smo se pogovarjali z Marijo Lončar, v.d. direktorico BPT, ki se je pred dvema letoma in pol lotila te nevhvaležne funkcije.

"Da bi bolje razumeli nastale razmere, moram spregovoriti o stanju tekstilne industrije nasploh. Letos smo se soočili z zadnjo fazo dobesednega pokopa tekstilne industrije in to zato, ker slovenska politika v 45 letih za to panogo ni naredila ničesar: od tega, da je bila tekstilna industrija proglašena kot dejavnost, ki se mora premakniti v južne republike, do tega, da se ni smelo vlagati v modernizacijo, kar je bilo zakonsko prepovedano. S tem je postala to neperspektivna panoga tudi za mlade in se je dejansko danes tekstil znašel tehnološko zaostal, kadrovsko osiromašen in kar je najhujše, z ozirom na to, da je to delovno intenzivna industrija, obremenjen bolj kot vsaka druga panoga.

V zadnjih dveh letih je bil v okviru Markovičevega programa zadan tako rekoč smrtni udarec predvsem slovenski tekstilni industriji, to pa zaradi tega, ker smo v Sloveniji edini spoštovali zakone, plačali vse obresti in spoštovali tudi 60-dnevne roke o blokadi, kar je privedlo do tega, da se bo slovenska industrija prej zaprla kot katerakoli v Jugoslaviji. Za republiko Srbijo lahko trdimo, da so tako imenovane "velike R" vsi tekstilni kombinati zadržali v bankah, pa tudi v drugih delih Jugoslavije je zaslediti več takih primerov. Te pošastne obresti smo morali mi vse plačati, ali pa smo šli v stečaj in zdaj krvavimo. Srbija se je letos kot republika opredelila za ohranitev tekstilne industrije in je vse tekstilce finančno podprla. Hrvaška je ubrala drugo pot. Letos je sistemsko spustila vse tekstilne kombinata v stečaj, jim dala nova vodstva in jih podprla denarno in materialno za enoletno proizvodnjo. Pri nas v Sloveniji se rešujemo vsak po svoje, brez dodelanega programa vlade, ki bi moral opredeliti, ali je to panoga, ki naj jo finančno podpre ali vanjo spusti več kot 50 odstotkov tujega kapitala ali pa naj se odpiše in je več ni.

Letos smo bili sicer vse leto v blokadah in pred stečajem, za stečaj se nismo odločili, ker to pomeni likvidacijo. Posamezniki bi verjetno imeli od tega korist, ampak kombinata ne bi nihče več dvignil. Za BPT kupca ni. To je bistvo. In če kupca ni, stečaj ne uspe. Upali pa smo in smo se borili, da se bodo pogoji gospodarjenja, tako kot nam je bilo obljubljen, izboljšali. Pričakovali smo znižanje obrestnih mer v bankah, zmanjšanje obremenitev gospodarstva, od vsega tega ni bi-

lo nič. Razmere se še vedno iz dneva v dan slabšajo, le da to ne velja več le za BPT, temveč za vse gospodarstvo. Vsi smo na istem. Iz stanja, kakršno je nastopilo v zadnjem obdobju, ko smo popolnoma izgubili tudi jugoslovansko tržišče in delamo več kot 60 odstotkov za izvoz, pa smo izračunali, da z našo kalkulacijo v izvoz, v Evropo ne moremo iti. Lahko odpuščamo še določeno število delavcev iz režije, okrog 150 bi jih moralo iti, seveda, ko bodo funkcije računalniško podprte, vendar tudi to ne izboljša naše kalkulacije. Z odprtostjo meja in samostojnostjo Slovenije, v kar gremo, pa se bodo tržne in ekonomske zadeve še zaostriale. Italijanski partner je edina varianta, ki nam ostane, da se kombinat ohrani. Pogodbo bi lahko podpisali že septembra, toda takrat smo bili odločeni, da v odnos nad 50 odstotkov ne gremo."

"Kako daleč ste pravzaprav v dogovorih z italijanskim partnerjem?"

"Z njim je zdaj podpisan protokol, s katerim se italijanski partner obvezuje, da bo s kapitalom italijanske vlade, ki ga dobi po izredno ugodnih pogojih (1,75-odstotne obresti za 20-letno odplačilno dobo), usposobil in moderniziral predilnico, kamor je pripravljen vložiti 30 milijonov DEM, in elektrarne, ki jim je namenil 10 milijonov DEM, s tem, da je seznanjen z našo delovno zakonodajo in tudi s kolektivno pogodbo in je pripravljen na osnovi zakonskih zahtev delavce prekvalficirati, jim plačati ustrezno odpravnino in podobno, tako da v zadnjih razgovorih o odpuščanju ni bilo več govora, temveč le o reševanju presežkov delavcev v okviru zakonskih regulativ. V kasnejši fazi pa je glede na dobiček pripravljen vlagati še dodatna sredstva v modernizacijo tkalnice in razširitev oplemenitilnice.

Ta teden je bila ocenjena vrednost podjetja BPT, ki po statični oceni predstavlja okoli 100 milijonov DEM. Po dinamični je jasno, da smo glede na negativne rezultate poslovanja tako rekoč brez vrednosti in te ocene nismo delali, ocene na prihodnje dobičke pa bo možno narediti šele, ko bo tovarna modernizirana."

"Kdo je izdelal to oceno?"

"Pooblaščenca institucija."

"Za italijanskim partnerjem torej stoji država."

"Italijanska vlada da svojeju proizvajalcu, kot nosilcu, kredit zato, ker je italijanski proizvajalec garant, da bo ta denar vrnil. Ta pa mora biti večinski lastnik v Jugoslaviji. To je projekt italijanske vlade, ki je že pred leti ugotovila, v kakšen položaj bo prišla Jugoslavija in se na to pripravila. Kredit daje za stroje, ki jih izdeluje Italija. Italija pa je znana po najmodernejši tehnologiji tekstilnih strojev, tudi Nemci jim zdaj niso dorasli. To ni zdaj Trend, Lilet, Grubelič in temu podobno. Če je vlada zadaj, je to drugače, ker je tudi on njej odgovoren. Ne more tovarne preprodati. Lahko samo stroje pripelje vanjo. Ugodnost je še ta, da ima on tudi svoje plantaže bombaža in tudi s surovino lahko pomaga."

"Ste določili datume?"

"Do 15. decembra nam je italijanski partner obljubil, da bo sporočil vrednost, po kateri je pripravljen priti v tovarno kot večinski lastnik, nakar naj bi se podpisala predpogodba, ki bi jo verificirala Agencija Slovenija. Ker je projekt sorazmerno težak in tudi na ravni republike Slovenije zadeve niso definirane, je vodstvo tovarne zadevo obrazložilo občini, ker želi, da tudi ona sodeluje pri podpisu te pogodbe. Občina je pred mesecem dni ustanovila komisijo, ki naj vodstvu tovarne pomaga priti do najustrežnejše rešitve. Komisija se je odločila, da se pripelje kapital v BPT po profesionalni poti na osnovi razpisa mednarodnega tenderja."

"Kaj pravzaprav pomeni mednarodni tender?"

"To je v bistvu mednarodna javna licitacija. Potrebno bo 6 mesecev, da bo realiziran. Da naše podjetje 6 mesecev zdrži, potrebuje vsaj 30 milijonov dinarjev. Mi smo na osnovi preinvesticijske študije iskali kapital v Švici, Kanadi, Franciji. Doslej se s konkretno ponudbo ni pojavil še nihče, ker je tretiran kot rizična naložba zaradi izredno poceni izdelovanja tekstila na Vzhodu, to je Taiwan, Kitajska, Pakistan, Hong Kong in po drugi strani zaradi zelo razvite tekstilne industrije na Zahodu s specializacijo in robotizacijo.

V stečaju rešitve nismo videli, ker bi ta tovarno zaprl. Po stečaju bi se oživila le konfekcija in elektrarna. Ampak to kombinata ne rešuje. Ko kombinat enkrat zapreš, ga Bog ne odpre več!

S tujim kapitalom smo mi

videli tudi možnosti prihoda drugih programov v Tržič, odpiranje drugih novih delovnih mest, ne le v okviru BPT, temveč tudi izven nje, kajti to je močna družba, po svetu ima 22 tovarn."

"In če tuji partner do 15. decembra da pozitivni odgovor?"

"Možnost je, da bi do konca leta podpisali vsaj predpogodbo, da se ve, da je za tovarno rešitev nakazana, ker če bi tovarna 28. decembra šla v stečaj, ta partner za nas ne bo več zainteresiran."

"Bi se mar z njim ustavila blokada?"

"Stečaju se 28. decembra še da izogniti. Partner hoče imeti živo tovarno in hoče imeti tržišče. Dokler tovarna dela, kakorkoli pač že dela, dokler imamo še kupce, smo vsaj še nekaj vredni. Stečaj pomeni za nas konec, ker nimamo izdelanega scenarija po stečaju. Pripravljeno imamo sicer rešitev za deblokado in upamo, da nam bo to kljub velikemu pomanjkanju denarja uspelo. Največje upe polagamo na republiko. Ta nam je že enkrat pomagala, in če bi nam takrat ne dala tistih 12 milijonov din kapitalizacije, nas že ne bi bilo več."

"Torej pristajate na 51 odstotkov?"

"Enainpetdeset ali osemindesetdeset, čisto vseeno je."

"Enainpetdeset odstotkov ni torej nobena tragedija?"

"Ne! Ker boljše ponudbe ni! Tako zdaj stanje vidimo ob tej krutosti, ki vlada pri nas. Če bi nas banke spremljale, če bi bil program vlade spodbuden, če bi bili Tržičani dovolj premožni, da bi lahko tovarno kupili, če bi bili vsaj podjetniki, da bi jo v najem vzeli, bi lahko ostala v slovenskih rokah. Ampak teh rešitev ni! Sama sem se dolgo upirala, da bi dali tujcu čez 50 odstotkov lastništva, in mislila, da je bolje, da se tovarna zapre in ostane naša. Ampak, danes gledam na to drugače, ker ni delovnih mest. Kdo bo pa to nezaposlenost, toliko upokojevec živel? Samo tujec nam garantira delovna mesta, nihče drug. Bojim se le, da bi se zaradi vsega, kar zdaj zganjamo v republiki, premislili. No, včeraj, (4. decembra), je v osebnem razgovoru še rekel, da je za nas super zainteresiran."

"Koliko delovnih mest bi v BPT ostalo pod Italijanom?"

"Okrog 400."

"Stavkovni odbor zahteva razrešitev sedanjega vodstva."

"Da, vendar je to zame dobra vodstvena ekipa, poleg mene so sami domačini. Položaj je tako hud, da vse skupaj le s težavo zmoremo in vsi naši efekti se izničijo, čeprav vlagamo maksimalne napore. Učinka pa ni. Tisti, ki nas bo razrešil, mora seveda dati novo ekipo. Prišli bodo drugi, a bo spet isto. Pomembno je le, da smo še živi. Če bi ne bilo takih norcev, kot smo bili, bi tovarne ne bilo več. Zavedamo se, da je vsak kredit poguba, ker ga ne moremo obrniti v profit. Mora priti rizični kapital in večinski lastnik, da bo prevzel komando. Leto, dve bo boleče, potem bo boljše. Ocenjujem, da so socialni programi, ki jih danes sprejemamo v republiki skupščini, izredno dobri. Tuji kapital, ki bo prihajal, bo odpiral nova delovna mesta."

"Boste, ko se stvari razrešijo, ostali v BPT?"

"Če me bodo rabili, bom ostala, če me pa BPT ne rabi, mi mora to že danes odkrito povedati in dati namestnika. Dve leti in pol boja je za me noj. Uspeh je, čeprav so na nas stalno letele puščice, v tem, da še delamo, da imamo trg, da smo živi. Delo imamo in to je pomembno. ● D. Dolenc

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

Ne gre nam samo za kmeta

Slovenska kmečka zveza ohranja stanovski značaj, kot politična organizacija pa želi postati stranka velikega dela Slovencev, ki jim je glavno slovenstvo.

Vrhnika, 8. decembra - "Mnogi se sprašujejo, kaj je kmečka zveza, odkar je ena izmed vodilnih strank, že uresničila od svojega programa in obljub," je v nadaljevanju občnega zbora (prvi je bil aprila) dejal Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze. Čeprav ljudje upravičeno terjajo odgovor in hočejo vedeti, kaj je s kmetijsko politiko, kaj s politiko cen, kako je z odkupom, kakšna bo gozdarska zakonodaja, kaj bo z vračanjem zemlje in kdaj se bo vračanje začelo (in še in še je takšnih vprašanj), pa ni lahko dati zadovoljivega odgovora. Vladni organi bi bili po mnenju Ivana Omana lahko sicer naredili več, kot so, vendar pa je treba upoštevati tudi to, da so postopki za sprejemanje zakonov nerazumljivo počasni in dolgotrajni. Nekaj pa je vendarle že narejeno. Za sprejem sta pripravljena zakon o zadrugah in zakon o gozdovih, v pripravi je zakon o vračanju odvzetega premoženja.

Kmetijska politika je po besedah Ivana Omana eden najtežjih problemov, ne samo pri nas, ampak tudi v Evropski gospodarski skupnosti. Težave izhajajo iz tega, ker imamo v Evropi opravka z majhnimi kmetijami. Razlike pa so tudi v Evropi: zahodnoevropsko kmetijstvo je v neprimerno boljšem položaju kot naše. Tam imajo dve tretjini do tri četrtine primerno velikih kmetij, pri nas so razmere obratne: samo četrtina je čistih kmetij, ostale so manjše in so primorane iskati zaposlitev in zaslužek tudi z-

Kmečka zveza bo še vnaprej za kmetijstvo zahtevala učinkovito zaščito, ne le z državnimi subvencijami, ampak tudi z zakonom reguliran tržni red za kmetijske pridelke. "Smo za tržno gospodarstvo, ne pa za čisti liberalni kapitalizem brez vsakršnih socialnih korekcij. Država ima ne samo pravico, pač pa tudi dolžnost zaščititi tiste, ki se sami ne morejo. Še posebej to velja za razmere v naši deželi, kjer nam je 45-letna doba "socializma" popolnoma odpravila resnično zadržanost in zaslužek tudi z-

pa se bo razvijala v vseslovensko, narodno, ljudsko stranko, ki bo s svojim političnim programom blizu mnogim Slovencev. "Kot stranka želimo zmanjšati razdaljo, ki je vsaj navidez nastala med nami in slovenskim delavcem. Spoštujemo delo, cenimo prizadevanje delavcev in nikakor ne ostajamo neprizadeti ob njihovih socialnih stiskah. V naši stranki je mesto tudi za delavca," je dejal Ivan Oman in poudaril, da Slovenska kmečka zveza črpa iz slovenstva, zvestobe zemlji, tudi iz krščanskega pogleda na svet, se napaja iz

Med gosti občnega zbora Slovenske kmečke zveze so bili tudi predsednik Demosa dr. Jože Pučnik, slovenski kmetijski minister dr. Jože Osterc, predsednik Zadrugne zveze Slovenije Leo Frelih, diplomatski predstavnik Slovenije v Avstriji Karl Smolle, predstavniki narodnega sveta koroških Slovencev, Evropske unije, italijanske zveze neposrednih proizvajalcev, slovenske skupnosti v Italiji, tržaške kmečke zveze, avstrijske ljudske stranke, hrvaške seljačke stranke in drugi. Občnemu zboru je uspešno delo zavezal tudi predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan.

miselne in izkustvene modrosti slovenskega človeka, poudarja pomen gospodarskega preporeda, socialne problematike in tudi moralne prenovne slovenskega človeka. ● C. Zaplotnik

Kmečka zveza in ljudska stranka

Ko je Jože Škrlec predlagal, da bi si Slovenska kmečka zveza dopolnila ime in da bi se po novem imenovala Slovenska kmečka zveza - Ljudska stranka ali bolj kratko Slovenska ljudska stranka, je s tem spodbudil tudi precej obširno razpravo o dopolnitvi imena oziroma o preimenovanju stranke. Marjan Podobnik, podpredsednik stranke, je dejal, da je razlog za razširitev imena predvsem ta, da bi v stranko poleg kmetov pridobili tudi ljudi, ki mislijo podobno kot kmetje ali podpirajo njihove zamisli. Ivan Pučnik, podpredsednik stranke, je dejal, da zveza potrebuje za uresničevanje programa tudi ljudi drugih poklicev, predvsem izobražence. Janko Bukovec se je strinjal, da ima kmečka zveza v svojih vrstah premalo izobražencev, predlagal pa je tudi, da naj bi bili kmetje v odborih večinsko zastopani. Nekateri so bili tudi drugačnega mnenja in so opozarjali, da ni pomembno ime, ampak program stranke, in da je bojazen, da bi se v ljudski stranki kmetje nekako porazgubili. Odločilo je glasovanje: 163 delegatov je bilo za spremembo imena, 22 proti, pet pa se jih je vzdržalo.

Zakon o kmetijstvu, nacionalni program in tržni redi

Emil Erjavec je dal tri predloge za sistemsko kmetijsko politiko: sprejetje zakona o kmetijstvu, pripravo razvojnega načrta slovenskega kmetijstva in določitev tržnih redov naprej za goveje in prašičje meso ter za žita in mleko, nato pa tudi za druge pridelke. Dejal je, da ima večina razvitih dežel cilje kmetijske politike zapisane v zakonu o kmetijstvu, sprejetem na ravni ustavnega zakona, in da tak zakon določa vso kmetijsko zakonodajo. Zakon poskuša preprečevati pogosta nasprotja v kmetijski politiki, ko en ukrep izničuje drugega, pomaga odločati v konfliktnih položajih, kot je zadnje čase, denimo, razprava o odkazilu gozdnega drevoja, omogoča kontinuiteto v kmetijstvu in preprečuje, da bi zamenjava oblasti popolnoma spremenila usmeritve v kmetijstvu. Erjavec je tudi dejal, da so dosedanja ukrepi nove slovenske kmetijske politike usmerjeni v vračanje lastnine, pripravo nove zakonodaje (zadrugništvo, gozdarstvo), spremembo organiziranosti (pospeševalna služba, zbornice) in v tržno zaščito slovenskega kmetijstva, da pa se navkljub veliko porabljene energije nova kmetijska vlada še ni lotila bistvenih vprašanj - priprave nacionalnega kmetijskega programa oziroma razvojnega strategije slovenskega kmetijstva. Kar zadeva tržne ureditve za posamezne pridelke, je Erjavec dejal, da si nobena moderna država ne more privoščiti tega, da bi bila oskrba s hrano in dohodek v kmetijstvu nezaščiten, in da je odločanje za tržne ureditve tudi politično vprašanje: ali gremo po poti alpskih držav in priznamo kmetijstvu tudi druge funkcije (ohranitev kulturne krajine in poseljenosti) ali pa tako kot Vzhodna Evropa prispežemo le na gospodarski liberalizem in prepustimo propadu veliko večino slovenskih kmetij in zaradi nekonkurenčnosti pademo v gospodarsko odvisnost od drugih.

Rekli so:

Marjan Podobnik: "Zavlačevanje pri nekaterih zakonih, naj omenim samo zakonodajo, ki zadeva denacionalizacijo in vračanje lastnine, vnaša nervozo med občane. Zavedamo se obsežnosti dela, ki je pred vladno, vendar zahtevamo več jasnosti in odločnosti."

Mag. Jurij Nemanič: "Slovenski vinogradi so se od 1939. leta do danes skrčili za polovico, slovenskega vina imamo za pol leta potreba, 14.000 hektarov vinorodnih površin pa je neizrabljenih. V Sloveniji so pridelujejo tudi izjemno kakovostna vina, ki pa v družbi jugoslovanskih vin na svetovnem trgu niso prišla do izraza. Z oznako Made in Slovenia bomo imeli boljše možnosti."

Ivan Pučnik: "Od pristojnih v slovenski vladi zahtevamo, da hkrati z zakonom o privatizaciji pripravi tudi zakon o denacionalizaciji. Kmet se vedno loti tistega dela, ki je najbolj potrebno; tudi vračanje premoženja je takšno dela, zato ga vlada ne more več odlagati."

Jože Hočevar: "Odkazilo lesa naj se odpravi, saj je to za kmeta skrajno poniževalno dejanje. Odkazilo naj bo le ukrep za tiste, ki bodo z gozdom slabo gospodarili."

Franc Horvat: "Cigani prejemajo sedemkrat ali osemkrat večje podpore kot kmetje, ki so starostno zavarovani in so vse življenje trdo delali. To je sramota."

Dr. Franc Zagožen: "V Slovenski kmečki zvezi se zavzemamo za sprejetje zakona o agrarni reformi, za oblikovanje družinskih kmetij, za ustanovitev kmetijsko-gozdarske zbornice... Agrokombinati nimajo perspektive in se ne bodo obdržali."

Dr. Jože Osterc: "Prepričan sem, da bodo v samostojni Sloveniji ugodnejša tla za reševanje kmetijskih problemov. Doselej je bilo izpolnjenih bolj malo zahtev, zato verjamem, da se kmetov že loteva pesimizem."

Od puntarja do oblastnika

Slovenska kmečka zveza se je v enem letu "prelevila" iz puntarja, ki je kritiziral socialistično politiko, kmetijsko pa še posebej, v stranko, ki skupaj z ostalimi Demosovimi strankami sestavlja vladno koalicijo. Čeprav oblast nerada kritizira sama sebe ali prizna napake, pa so nekateri iz kmečke zveze tudi v novih razmerah ohranili "kritično distanco" in ne hvalejo vsevprek vsega, kar je storila podaljšana roka slovenskega parlamenta, v Demosovi koaliciji izbrana republiška vlada. Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze, je, denimo, v osrednjem govoru občnega zbora dejal, da "bi bili vladni organi vendarle lahko napravili več, kot so", pa tudi Emil Erjavec, nekdanji predsednik Zveze slovenske kmečke mladine, ki zdaj nadaljuje študij na Dunaju, se ni dosti menil za to, da je tudi "njegova" stranka pomagala sestavljati vlado in postavljal vodilne v kmetijsko-gozdarskem ministrstvu. Ni se spustil v ocenjevanje posameznih ukrepov nove kmetijske politike, ampak je le opozoril, da "dosedanje delo navkljub veliko porabljene energije še ni načelo bistvenih problemov", da "bi se v začetku morali lotevati le ključnih stvari" (izdelava kmetijskega nacionalnega programa oz. strategije razvoja kmetijstva) in da "reševanje vseh problemov pomeni v dani situaciji rešitev nobenega".

Ni naključje, da je eden od delegatov občnega zbora predlagal, da bi Erjavčeve "predloge za sistemski pristop v slovenski agrarni politiki" sprejeli kot "kongresne" sklepe. Erjavec je namreč, po našem mnenju, dokaj celovito opredelil najpomembnejše probleme slovenskega kmetijstva. In kateri so ti problemi? Velika razdrobljenost "kmečke agrarne strukture" s povprečno nizko produktivnostjo, nerešeno lastninsko (in kolekto) vprašanje družbenih obratov, pretežna usmeritev kmetij v prirejo mleka in presežki mleka že ob nizki intenzivnosti, velike rezerve v sadjarstvu, prašičereji ter v poljedelstvu nasploh, demografsko praznjenje prostora (več kot desetina slovenskih krajev je ekstenzeno ogroženih, na četrtine skupne površine živi le še dva odstotka ljudi, kulturni in socialni propad vasi itd.), delovanje kmetijstva kot oskrbne in ne tudi kot gospodarske dejavnosti, slaba razvitost trga in pomanjkanje v tržnosti od pridelave do predelave, neustreznost sedanje zakonodaje in dejstvo, da nova šela nastaja, pomanjkanje sposobnih ljudi za prevzem odgovornih funkcij in ljudi določenih poklicev (agrarnih ekonomistov, kmetijskih pravnikov), sprejemanje odločitev v kmetijski politiki, ki niso rezultat določenega sistema, ampak predvsem pobud posameznikov... ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

V Kmetijskem inštitutu Slovenije ocenjujejo, da sedanja odkupna cena mlade pitane govede ne pokriva vseh stroškov niti najboljšim rejcem, kaj šele povprečnim. Pri nespecializiranem pitanju (pitanje od 38 do 500 kilogramov, prirast 0,77 kg na krmini dan) je lastna cena 37,64 dinarja za kilogram, pri specializiranem (pitanje od 120 do 500 kilogramov, prirast 0,85 kg na krmini dan) pa 30,33 dinarja, medtem ko kmetje v najboljsem primeru dobijo za kilogram žive teže mladega pitnega goveda ekstra kakovostnega razreda 25 dinarjev.

Slovenska zadruga kmetijska banka, d.d. Ljubljana, že četrtno izdaja delnice - redne delnice s pravico upravljanja in prednostne delnice. Redna delnica prinaša pravico do dividende, to je do dobička banke, prednostna delnica pa zagotavlja fiksno dividendo v višini obrestne mere za nenamenske vloge, vezane nad eno leto, povečane za desetino te obrestne mere. Delničarji banke imajo tudi prednost in ugodnejše pogoje pri najemanju kreditov.

Hmezadova Agrina - Mega prodaja kmetijske stroje in pripomočke po naslednjih cenah:

vrsta stroja	cena (v din)
ličkalnik s šestimi valji	6.650,00
ličkalnik z osmimi valji	8.200,00
cepilec drv s polžem	4.400,00
traktorska vitla, 5 t, z desko	11.100,00
traktorska vitla, 3 t, z desko	6.800,00
vitla za traktor Tomo Vinković	5.700,00
silorezница SR-701	49.440,00
traktorska prikolica, 5 t, dvoosna	59.370,00
traktorska prikolica, 4 t, enoosna	37.360,00

Iz (kmetijske) preteklosti

Predsednikove obleke

Delo in življenje kmetijske zadruge v Mošnjah se 1949. leta ni razvijalo v smeri socializma. Zakaj pa ne? Zato, ker je predsednik zadruge še vedno ostal predsednik, čeprav so ga pred volitvami OF izključili iz te organizacije. Zato, ker je predsednik pri prvem kontingentu tekstilnega blaga vzel blago za eno obleko, ob drugem kontingentu, ko je bilo blago še boljše, pa še za drugo, čeprav ga nekateri še niso dobili nič in bi ga bili celo bolj potrebni kot bogati predsednik. Pa tudi zato, ker je nekdo, ki je imel radio in je poslušal tuje radijske postaje, širil klevete in laži o Jugosloviji in odvrčal kmete od izpolnjevanja nalog.

Oblasti je bilo dovolj in je odločno zahtevala, da naj delovni kmetje napravijo v Mošnjah red in da naj v zadrugo postavijo ljudi, ki jim bodo resnično kazali pot v socialistično gospodarstvo in prednosti socialističnega kmetijstva pred malim razdrobljenim kmečkim gospodarstvom.

Neprijavljene dekle

Čeprav je bilo 1949. leta uradno objavljeno, da nobeno podjetje ali posameznik ne bi smel zaposliti delavca ali delavke brez napotila okrajne uprave za delo, se je to kljub temu dogajalo. Največ kaznivih dejanj so storiili kmetje, ki so menili, da imajo lahko tudi v socializmu, tako kot pred vojno, deklet. Ker jih niso prijavi, jih je oblast kaznovala.

Več kot dva milijona dinarjev za poplavljenice

Podružnice Slovenske kmečke zveze so za pomoč ogroženim delavskim in kmečkim družinam v krajevnih skupnosti Ljubno in Luče že doslej zbrale za domala 2,3 milijona dinarjev denarne pomoči, zbiranje denarja, kmetijskih pridelkov in drugega pa se še nadaljuje. Iz še ne povsem popolnega seznama je razvidno, da so se klicu na pomoč odzvali tudi gorenjski kmetje. Podružnica Naklo je zbrala 158.450 dinarjev, Zabnica 116.620 dinarjev, Cerklje 172.940 in Komenda 36.000 dinarjev. Podružnice Naklo, Komenda in Škofja Loka so prispevale tudi kmetijske pridelke in drugo.

naj kmetije. "Ob tem nekateri sprašujejo, ali kmečka zveza podpira tudi takšne kmetije. Naš odgovor je pritrdilen. Govorimo o družinski kmetiji, vendar to ni samo velika in "čista" kmetija, pač pa vsaka, na kateri za razliko od velikofarmarskega obrata gospodari in dela kmečka družina... Zavedamo se, da je prestrukturiranje kmetijstva (pridelovalnih usmeritev in sestave) nujno, toda to je dolgotrajen proces, ki mu je treba pustiti čas in razvoj in v katerem bo treba zagotoviti, kar smo zapisali v predvolil-

no, ki je najboljša in najučinkovitejša korekcija kapitalizma in v njem delujočih industrijskih in trgovskih monopolov. Prav zato terjamo obnovo našega zadrugništva na izvirnih temeljih. Nismo zadovoljni s tem, da lahko zopet svobodno organiziramo in ustanovljamo svoje zadruge, hočemo, da se našim zadrugam vrne premoženje, ki smo ga mi ter že naši očetje in dedje zgradili in pridobili s svojim prizadevanjem in odrekanjem," je dejal Ivan Oman in poudaril, da se kmečka zveza zavzema tudi za re-

Deklaracija o politični usmeritvi

Občni zbor je med drugim sprejel tudi deklaracijo o politični usmeritvi Slovenske kmečke zveze. V njej med drugim piše, da je kot stanovska organizacija v kratkem času vključila večino slovenskih kmetov in da jo zavest o pomenu posejnosti vsega slovenskega prostora zavezuje k enakopravnemu zastopanju malih in velikih kmetov. Kot politična stranka želi postati stranka velikega dela Slovencev in ne samo kmečkega prebivalstva, za temelj postavlja slovenstvo, ki ga pojmuje kot naravno in povezovalno obliko modernega, kulturnega in ustvarjalnega bivanja. Poudarja pomen socialne politike in ne sprejema brezobzirne tekmovalnosti, ki jo napoveduje liberalni kapitalizem, niti ozke materialistične usmerjenosti, ki v človeku krni občutek medčloveške solidarnosti. Izpostavlja vrednote, ki so v preteklosti vplivale na značaj slovenskega človeka - delavnost, zvestoba, solidarnost; ugotavlja, da si želi varnosti in miru in da pričakuje, kjer je to le mogoče, nekonfliktno razreševanje političnih napetosti. Izhaja iz prepričanja, da je slovenski narod politično dozorel in z jasno državnotvorno zavestjo zmožen državotvornih dejanj in da je izoblikovala vsenarodna volja Slovencev po samostojnosti.

ni program - dosledno spoštovanje lastnine," je dejal Oman. "Če se hočemo enakopravno vključiti v Evropo, potem si postavimo za nalogo: čimprej doseči evropsko učinkovitost v našem kmetijstvu, v gospodarstvu sploh in tudi v družbeni infrastrukturi. Ne izumljajmo nekaj svojega, pogledjmo raje čez svoje plotove in skušajmo ugotoviti, kaj lahko z njihovega zelnika prenesemo na svoje dvorišče. Delajmo pa vse premišljeno in po pameti. Ne zganjajmo revolucij. Imeli smo eno, ki smo ji rekli socialistična, pa še ta je bila preveč."

formo pokojninsko invalidskega zavarovanja. "Želimo uvesti nacionalno starostno zavarovanje, ki bo vsem državljanom Republike zagotovilo osnovno starostno pokojnino in s tem varno starost. Če tega ni uredil "socializem", uredimo to v postsocialistični družbi! Naj bo družba, ki se ne sklicuje na socializem in pridobitve ljudske revolucije, bolj humani!"

Slovenska kmečka zveza se je po besedah Ivana Omana utrdila v eno osrednjih političnih strank v Sloveniji. Kot stanovska organizacija bo ohranila kmečki značaj, kot stranka

Za naš pravilni odnos do lesa

BELINKA svetuje

Vprašanje

V kleti bi rad uredil nekakšno sobo za prijatelje, kjer bi se ob raznih priložnostih srečevali, kakšno rekli, kaj popili, skratka bili dobre volje. Najraje bi jo imel v lesu, ki daje občutek toplote. Žal pa je ena od notranjih sten malo vlažna. Kaj naj storim? Kako lahko "uženem" steno, da ne bo škodovala lesu, oziroma, kako naj zaščitim leseno oblogo na tej strani, da ji vlaga ne bo prišla do živca? Lep pozdrav in hvala za odgovor že vnaprej.

Janez Gorenc, Kranj

Odgovor

Za vlažne stene svetujemo, da jih najprej prevlečete s polivinilno folijo. Nato montirate le-

tve, na katere boste nabijali lesene obloge. Te letve naj bodo z vseh strani enkrat ali dvakrat premazane z Bellesom. Nato med letve po vsej steni vstavite stiroporne plošče. Lesne obloge pred montažo na hrbtni strani enkrat premažite z Bellesom, da jih zaščitite pred lesnimi škodljivci. Licu lesenih oblog pa lahko premažete z Beltonom, Beltopom ali našo novo ekološko barvo za les VIRGO, ko bodo obloge že montirane.

Dr. mag. Riana Benko, dipl. ing. BELINKA, Kemična industrija Ljubljana

Napravimo sami

Igrača za mojega otroka

"Krpa, ruta ali robec se spreminjajo v jedro, zastavo, punčko, fantka... Najpreprostejša lutka nastane iz kvadratne krpe, ki ji v sredini napravimo vozel in predstavlja glavo," nam piše iz Škofje Loke naša bralka Jana Dagarin, vzgojiteljica po poklicu. "V sredino krpe lahko damo volno, zavijemo jo, povežemo s trakom in spet imamo lutko.

Namesto volne uporabimo še eno krpo, iz katere napravimo kepo in jo postavimo približno na sredino, s trakom zavežemo pod zavito "kepo", in lutka ima glavo. Lahko napravimo še vozle za roki in nogi.

Rudolf Steiner je v svojih delih primerjal tako imenovane "lepe lutke" in "resnično lepe lutke". "Lepe lutke" opazamo v naših trgovinah. V času, ko je

Otrokova druga lutka (ilustracija: Jana Dagarin)

življal Steiner, so govorile, premikale oči. Danes so še bolj izpopolnjene.

"Resnično lepa lutka" je drugačna. Narejena je iz enega kosa blaga. Otrok lahko lutko iz krpe s silo volje razstavi in spet sestavi. Ta aktivnost deluje na možgane oblikotvorno. Vse tiso, kar spodbuja predstavo o živem, deluje na otrokov razvoj pozitivno. Rudolf Steiner je trdil: "Če dobi otrok tako imenovano 'lepo lutko', nimajo njegovi možgani več kaj početi."

Kdaj je neka lutka lepa? Anne Schnell je zapisala, da mora biti duhovno prežeta ter se mora nahajati med čutno stvarnim in idejo. Ne nahaja se v zaključni fazi robota. Z nekaj gibi rok in dodatki jo lahko spremenimo v čudovito princeso, hip za tem pa že v čarovnico.

Lutka predstavlja človeka. Mora imeti nekaj zgoraj in nekaj spodaj. Pomembne so tudi oči. Zakaj? Dobro počutje in uspevanje otroka po rojstvu je odvisno od pogleda matere, od tega, kaj otrok odčita v zenicah njenih oči. Njen pogled ga presvetli in poživi. Če ima lutka oči, ima otrok občutek, da ga vidi."

Poskusimo še me

"Redno prebiram vašo rubriko "Poskusimo še me", piše naša bralka Breda z Jesenic. "Večkrat tudi kaj spečem po vaših receptih. Tako sem se tudi jaz odločila, da vam pošljem dva svoja preizkušena in poceni recepta: kako se pripravi pečen puding in domača jabolčna torta." Bravo Breda, take recepte bomo še najbolj potrebovali!

Pečen puding

Potrebujemo 9 žlic moka, 9 žlic sladkorja, 9 žlic mleka, 4 žlice olja, 2 jajci, 1/2 pecilnega praška, 1 puding.

Rumenjaka in sladkor dobro umešamo, da se speni, dodamo mleko, olje, moko in pecilni prašek. Vse skupaj dobro zmešamo, na koncu dodamo puding in naredimo sneg iz beljakov, ki ga rahlo vmešamo v maso. Pri tem pecivo je pomembno, da je dobro premešano, da je pecivo čim bolj rahlo. Puding je najboljši vaniljev ali čokoladni. Vlijemo v namaščen model in pečemo v zmerno vroči pečici pri 180 stopinjah C.

Jabolčna torta

Potrebujemo 4 do 5 velikih jabolk, 3 jajca, 3 velike žlice sladkorja, 3 velike žlice moka, 1/2 pecilnega praška, limonino lupino, 1/4 l stepene sladke smetane, košček masla, cimet.

Jabolka operemo, olupimo in razpolovimo, izdobljeno pečke in jih plosko položimo na z maslom pomaščeno dno nepregorne posode. Potrosimo jih s cimetom in nekaj masla. Pečemo jih v pečici, ogreti na 225 stopinj C in sicer tako dolgo, da na pritisek prsta popustijo (približno 15 minut). Med tem pripravimo biskvitno testo. V skledi penasto umešamo jajca s sladkorjem in limonino lu-

pino. Po žlicah dodamo moko s pecilnim praškom. Maso zlijemo na pečena jabolka in pečemo še 15 minut. Torto še toplo zvrnemo na krožnik in pustimo, da se ohladi. Premažemo jo s stepeno sladko smetano in okrasimo s sadjem ali čokoladnimi drobtinami. Dober tek!

Slovinci še potrebujemo Trubarja

Stemnilo se je. Še vedno sem pri knjigi. Obupan prelistavam še lepo število neprebranih strani knjige za domače branje. Oči mi lezejo skupaj. Z zadnjimi moči mi uspeva, da so oči še za tolikšno režo odprte, da vidim pred seboj migetajoče črke. Vstanem.

Prešine me misel. Le zakaj moram brati ravno to knjigo, ki me niti najmanj ne privlači? Berem jo nasilno in samo zato, da se izognem neprijetnim posledicam, tem zastrašujočim cvetkom.

Vzamem knjigo. Najraje bi jo vrgel skozi okno. Pa ne, da bi sovražil knjige. Tiste, ki jih sam izberem, so mi všeč. Med branjem se ne dolgočasi. Pozabim na vse. Vsebinsko me včasih pritegne tako, da ne odneham, preden ne preberem zadnje strani.

O, ti preljudi Trubar, danes sem jezen nate, ker si spisal prvo slovensko knjigo in s tem postavil temelj slovenskemu knjižnemu jeziku. Posledica tega pa je ta knjiga pred menoj, za katero si želim, da je ne bi bilo.

Oh ne, ti si že čisto v redu. Dobro bi bilo, da bi prišel spet med to tvoje "ubogo dobrobrčno, slovensko ljudstvo", da bi napisal knjigo, s katero bi se "ti mladi in preprosti Slovenci mogli naučiti" to našo lepo slovensko pisano besedo ljubiti.

Če pa že ne moreš priti med nas, pa naj navdihne tvoja misel odgovor tistim, ki razmišljajo (ali pa tudi ne), zakaj mi mladi malo segamo po knjigah.

Marko Porenta, 8. a r. OŠ Franca Marna Vodice

IZ ŠOLSkih KLOPI

Prvi sneg

Zjutraj, ko sem odprl vrata, sem zagledal letošnji prvi sneg. Bil sem tako vesel, da bi najraje šel v klet po smučke. Obul sem se in stekel po snegu. V šoli sem komaj čakal, da bo konec pouka. Popoldne sem se nasankal in nasmučal, vendar se bojim, da bo ta prvi sneg prekmalu skopnel.

Gašper Dolenc, 2. c r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Kdo je prijatelj

Prijatelj je tisti, ki ti pomaga, oh, ne, to ni prava razlaga. Prijatelj je tisti, ki ti pomaga v zagati in te ne opravlja za vrati. Prijatelj ti pomaga in govori, da nima boljšega prijatelja, kot si ti.

Andrej Solinc, 6. a r. OŠ heroja Bračiča Tržič

Filozofija o življenju

Rojeni smo zato, da nočemo umreti. Vzgojeni smo tako, da hočemo živeti. Zakaj? Mogoče je smrt konec vsega napora, a hkrati vsega dobrega. Živeti ali umreti? Trpeti ali mirno in večno spat?

To je vprašanje, odgovora ni! Ostane iskanje!

Mina Kunstelj, 8. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

Lepota

Lepota je lepa, v cvetje odeta. Vsako jutro vstane in se z rožnato obleko pokrije čez rame. Vsa lepa in čista se odpravi k svoji opravi.

Mira Delavec, 6. r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Čudna zgodba

Skozi vrata je stopila učiteljica Breda. Grivarjevi otroci so vstali, pestrna Nežka pa ne. Učiteljica Breda je rekla, da se bodo sprehajali ob morju in Soči.

Srečali so malega upornika. Vprašali so ga za pot ob morju in Soči. Mali upornik jim je pokazal čisto drugo pot.

Učiteljici Bredi se je steza zdela čudna. Črni bratje so skupino pripeljali do hude čarovnice Čirimbare. Postregla je z ogromno jagodo. Komaj so jo pojedli. Jagoda je bila zastrupljena. Učiteljica Breda in otroci so umrli.

Tam okoli je hodil tatič Tonček. Čarovnica ga je videla in ukazala črnim bratom, naj ga pripeljejo. Bratje so ga ujeli. Tatič je bil tudi čarovnik. Ko je rekel besedo čirimbara, so bratje pomrli in čarovnica tudi. Učiteljica Breda in otroci pa so oživel.

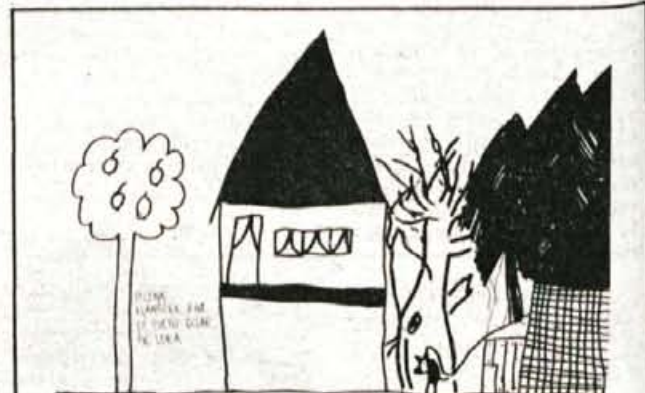
Janez Delavec, 4. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Pripis: Čudna zgodba je sestavljena iz naslovov Bevkovih zgodb za otroke (tokrat z malo začetnico). Vsak učenec je napisal drugačno zgodbo.

Po košarkarski tekmi med učitelji in učenci osmih razredov

Simon: Učitelji so bili boljši. Navijal sem zanje.
Tina: Tekma je bila dobra.
Katja: Bila je zelo zanimiva tekma.
Simona: Tako sem navijala, da mi je zmanjkalo glasu.
Peter: Tekma je bila razburljiva. Navijal sem za učence, čeprav so bili slabši.
Davor: Vsi so bili dobri.
Maja: Igra je bila ful špon. Zelo smo se drli.
Tina: Učitelji so igrali super. Samo naš razred je navijal zanje.
Sanja: Zmagali so boljši.
Miha: Tekma mi je bila všeč, samo preveč hrupa je bilo.
Špela: Bilo je prima!
Anita: Navijala sem za osmovčke, zmagali pa so učitelji.
Nika: Skoraj vsi so navijali za osmovčke.
Ana: Kadar so učitelji dali koš, sem se drla: "Fuj, fuj!"
Petra: Bilo je zelo razburljivo in glasno.
Aljaž: Učitelji so igrali zelo dobro.
Danijela: To je bila zelo resna tekma.
Ana: Take tekme še nisem videla.
Maja: Učenci so izgubili.
Tamara: Tekma je bila ful dobra in zanimiva.
Irena: Bilo je veselo.
Petra: Napeta tekma in zmaga učiteljev. Bravo.
Nataša: Trikrat hura za učitelje. Pa so jih zmazali!
Boštjan: Tekma mi je bila všeč.

Učenci 3. b r. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

MOJ KUŽA MAKSI GRE ZELO RAD V GOZD - Narisala Polona Klanšček, OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Petra

Petra je moja sošolka. Je majhna deklica. Ima svetle lase in živahne oči. Sedaj ima kratke lase, prej je imela dolge.

Doma je dateč stran od mene. V šoli je pridna učenka. Je tudi moja prijateljica. Petra sedaj ne hodi v šolo, ker je zlomila nogo. Sošolci ji pomagamo tako, da ji nosimo zvezke.

Nina Mavsar, 2. r. OŠ Sorica

ILUSTRACIJA H KNJIGI 1:0 ZA ZAJCE BRANKE JURCA - Narisal Neven Polajnar, 1. a r. OŠ Staneta Žagarja Kranj

TEMA TEDNA

SELOTEJP

V tej bivši Jugoslaviji se bomo ta teden vsaj dva do tri dni spet ukvarjali z rezultati nekkih volitev - tokrat srbskih in črnogorskih in se v teh analitično - tuhtajočih urah za hip otresli lastnih nervoz. Meni je že dolgo čisto vseeno, kdo v Srbiji zmaga, kajti glede na domala identične poglede srbskih strank na preostali del Jugoslavije, bi se že zdavnaj lahko poslovili od iluzije, da je tam doli sploh še kakšen potencialni pogajalski partner. Memorandum srbske akademije znanosti in umetnosti, ki se je skozi ves ta, za nas skrajno mučni čas »udejanjal« skozi figuro in ikonografijo Miloševićevega Slobodana, je pred svojim slavnim triumfom. Zato je morebitni jok in stokec tistih, ki so naglas ali potihem še za Jugoslavijo, hlipanje v prazno. Jugoslaviji se je napovedal konec tisti hip, ko se je memorandum preko Slobe prepričljivo in odmevno otelesil in oduhovil v srbskem narodu.

A gorje vseh gorja, ko jih bo minilo dovolilno slavje! Tako, kot se je slikovito izrazil neki znani ekonomist: gospodarstvo v Srbiji drži gor samo še selotejp! Ko bo selotejp popustil, bo krah hušji kot kjerkoli v Sloveniji ali na Hrvaškem.

Obdobje demokracije, ki baje pride že po prvih večstrankarskih volitvah, bo v Srbiji tudi obdobje ozemeljskih pretenzij na domala celotnem ozemlju bivše avnojske Jugoslavije. Zato se nam njihova politika ne bo tako kmalu spravila izpred oči in bo mnogo bolj krvava kot kdajkoli doslej. Nič več kruha za bivše jugoslovanske humoriste, ki so iz samoderžnih Slobin nastopov delali tako krasne humoreske in parodije!

Pa smo tam, kjer moramo biti: na domačem pragu, pri domačih aferah in afericah, ki nočejo umanjati niti v predplebiscitarnem času. Ko je bil razkrinkan en poceni trik, da bi novinarjem zamašili usta s selotejmom in jim nataknili konjske plašnice, se zdaj vsevprek spisujejo neki spisi, kako da smo Slovenci že od nekdanj - najbrž že od mostiščarjev na-

prej - ene bogaboječje kreature, ki zaradi svojega prislovično strahopetnega in hlapčevskega značaja nikoli nismo premoogli svoje države. Ali po domače: navadni usraneti, ki se poskrijejo tisti hip, ko kdo od zunaj samo kihne.

To ti je šele plebiscitarna antipropaganda! Če te nekdo v kratkem času, ki je še preostal do plebiscitarnega izrekanja, kar po suhem obtoži za vse grehe prednikov, ki niso nikdar prišli do državotvornosti, ker so bili preveč cagavi, če ti nekdo »naprej meče«, da si tako rekoč že genetsko ena mila jera - temu se niti približno ne sanja, kakšne so misli in občutja vsaj povprečno politično in sicer informiranega Slovenca.

Slovenci smo danes že tako duševno, fizično in gmotno izčrpani od te Jugoslavije, da ni treba nobenih floskul in parol, kako da je treba na plebiscit. Umanjkajo lahko tudi narodnobudilni manevri, še manj pa so potrebni podcenjevalni agitpropovski triki. Narod že čuti, da bo brez samostojnosti v sekundni zgodovine poniknil kot voda v puščavskem pesku. Slovenci vedo, da je zdaj in prav zdaj tisti trenutek, ko se jim z DA na plebiscitu kaže priložnost ne le za samobitnost, ampak v nekem prihodnjem trenutku tudi za materialno stanovitost.

Narod je dosti bolj zrel, kot mislijo tisti, ki bi s selotejmom in »ustreznimi« marketinškimi potezami radi tlakovali njegovo pot proti plebiscitarni skrinjici. In - čeprav fizično in duhovno izčrpan - še vedno potrpečljiv in vzdržljiv. Zanesljivo bo dočkal tudi dan, ko bo odpihnilo vse tiste, ki mu danes tako malo zaupa... ● D. Sedej

Šifererjev kviz

Andrej Šiferer podira z novo kaseto Hiti počasi vse prodajne rekorde. Danes zadnjič objavljamo poseben kviz, v katerem odgovorite na tri vprašanja. Med pravnimi odgovori, ki nam jih pošljite najkasneje do petka, 14. decembra, bomo izžrebali bralca ali bralko, h kateremu bo prišel Andrej Šiferer s kitaro - na obisk domov.

Kupon

1. Katerega znanega pevca omenja v pesmi Šum na srcu?

2. Kje sta bili plošča in kasetna izdani?

3. V kateri stranki je Andrej Šiferer (obkroži!):

- a) liberalna
- b) krščansko demokratska
- c) stranka demokratske akcije
- d) republikansko industrijska tovarniška komunistična akcija (RITKA)
- e) v nobeni

Odgovore pošljite na naslov: uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj (Šifererjev kviz).

Gorenjske vasi:

Log

Piše: D. Sedej

Pri Tarmanovih v Logu:

Kmet zemlje nikdar ne zapusti

Log pri Kranjski Gori je majhna vas, ki leži na obeh straneh asfaltirane ceste Dovje - Kranjska Gora. Ložani so po vojni opuščali kmetovanje in iskali zaposlitev predvsem v jeniški industriji in pri železnici. Nekdaj, predvsem v letih pred vojno, so se še ukvarjali tudi s kmečkim turizmom in sprejemali v goste številne letoviščarje, ki so tako v Kranjsko Goro kot v bližnji Log prihajali zaradi čistega zraka in lepe narave, zdaj pa v Logu ni nikogar več, ki bi se ukvarjal z nekdanjo še kar donosnim kmečkim turizmom.

V Logu sta bili nekdanje dve kmetiji - danes se izključno s kmetijstvom ukvarjajo le pri Tarmanovih v Logu.

Margita in Andrej Tarman sta gospodarja na dokaj veliki kmetiji, kjer so se pred časom še ukvarjali s kmečkim turizmom, potem pa niso zmogli več. Gospodinja pravi, da je izredno rada sprejemala goste, ki so prihajali v hišo, mnogi več let zapored in se v Logu zelo dobro počutili. Potem pa zaradi slabšega zdravja ni več mogla in oddajanje sob so opustili.

Nekdanje tako kritični ovinek na stari cesti v Logu nikogar več ne vznemirja, saj je mimo vasi speljana nova cesta...

Smeh je pol zdravja

Milka Križnar iz Cerkelj:

Šolska:

Janezek gleda in gleda okostnjaka in se ne more načuditi, pa vpraša učiteljico:

»Ježe, učiteljica, a gre samo šeh v nebesa?«

Na plesu:

Moj soplesalec mi na plesu hudobno reče:

»Joj, saj plešeš kot gozdna vila...«

Jaz pa njemu:

»Ob drevesnem štoru...«

Ljubljana, 9. decembra - V ljubljanski Festivalni dvorani je bila preteklo nedeljo velika veselica za najmlajše. Plesalo se je, pelo in čaralo, kot se spodobi za pravo zmajevsko zabavo. Zmajček Bim je namreč praznoval prvi rojstni dan. Praznovanje je pripravila najmlajša založba za najmlajše Harlekin ob izidu knjige mlade pisateljice iz Kamnika Mateje Reba. Knjiga nosi naslov Zmajček Bim, v njej pa je opisanih kar 21 doživetij nagajivega zmajčka. Foto: V. Stanovnik

vega gorenjskega kmeta in predsednika zadruga ter njegova sedanja prizadevanja, da bi se vrnila nezakonito odvzeta družbena lastnina, so vredna, da jih popišemo kdaj drugič.

»V Logu sta le dve večji kmetiji, ki sta se preživljali le s kmetijstvom,« pravi Andrej Tarman. »Ostali vaščani so imeli manjše kmetije: takole od dve do tri govedi pa nekaj ovac. Zaposlili so se bodisi v industriji ali pri železnici, saj zemlja ni dajala toliko kruha, da bi lahko preživeli. Le pri

nas smo ostali čisti kmetje. V zadnjem času se ukvarjamo le z živinorejo, prej pa smo skrbeli tudi za obdelovalno zemljo in za kmetijske kulture. Nekdaj so bile vse košenice pokošene, do zadnje, v novejšem času pa se le malo njiv še kultivira. Sadimo le še krompir, vse ostalo so travniki.

Časi so se res korenito spremenili: saj se že po tem vidi, da je le tu in tam nasajena nekaj krompirja, vse ostalo se kosi. V naših krajih, v zgor-njesavski dolini imamo najkrajšo vegetacijsko dobo, kmetovanje ni lahko. Tisti, ki imajo malo zemlje, ne morejo preživeti in morajo iskati zaslužek tudi drugod. A kakršnikoli časi že pridejo, kmet je zemljo še vedno obdelal, kmet svoje zemlje nikdar ne zapusti. To je stara tradicija, ki se je pravi kmetije vedno držimo.

Drugačni časi pa tako ali drugače prinašajo kar hude spremembe: poudariti moram, da je bilo v stari Jugoslaviji v Kranjski Gori in v Logu še trinajst čistih kmetov, zdaj pa so ostali samo še štirje, ki se preživljajo izključno le s kmetijstvom.

V Logu pri Kranjski Gori teče življenje v neposredni povezavi z bližnjo Kranjsko Goro, kamor hodijo Ložani po

Taki smo

Veterinarja pa ni in ni...

Če imate doma razposajenega in navihanega štirinožnega prijatelja ali prijateljico, se vam bo slej ali prej zgodilo, da bo zašel tudi v takšne težave, ki jih lahko reši le hitra in učinkovita veterinarska intervencija.

A neljubi dogodek, ki se nam je pripetil minuli teden, je morda tudi za vas poučen.

V torek dopoldne smo klicali veterinarski zavod Kranj, z željo, da bi se pri nas, kolikor je le mogoče, čimprej oglašil tainta veterinar. Zeleli smo pač dotičnega veterinarja, ki je nekaj let prej že hitro prišel in zadeve tudi hitro uredil. Ženska je sprejela klic, si skrbno zabeležila naslov in rekla, da ga bo obvestila.

Čakali smo, dan, čakali dva... Grizli so nas dvomi: kaj pa, če veterinar k psom in mačkam niti ne hodi in bo treba psičko pripeljati v zavod? Tolažili smo se, da vendarle ne bo prepozno in da ima veterinar pač važnejše opravke, kot je reševanje nekkih domnevnih novih stanj nekkih cučkov, ki so nam - prav nam bodi! - pobegnili!

Pa nikogar ni bilo, zato smo ponovno klicali Kranj in v petek dopoldne se je oglašil moški glas. Spet skrbna zabeležka naslova in zagotovilo, da se veterinar zanesljivo oglaši...

A ker ga do 16. ure popoldne ni bilo, je dokončno splahnel ves up. Kako veterinarja zdaj odpovedati in po nasvetu znancev psičko peljati k bližnjemu veterinarju, ki bo brez komplikacij stvar uredil v nekaj minutah?

Na veterinarskem zavodu se v petek popoldne ni na več pozivov nihče oglašil, zato smo klicali zaželenega veterinarja domov in prosili njegovo ženo, naj ga obvesti, da ni treba priti. Psička je bila potem po desetih minutah vožnje v bližnje mesto in po ljubeznivi intervenciji veterinarja, ki so ga svetovali znanci, »rešena«.

Skratka: čeprav smo zavodu dvakrat dali naslov, ni bilo nikogar. Če že ne mislijo priti ali če se med seboj ne obveščajo, naj to nam, klicateljem, tudi takoj povedo.

Saj lastniki psov in mačk ne bomo nič užaljeni. Dosledno bomo le ignorirali klicno številko veterinarskega zavoda, se bomo samoorganizirali in si medsebojno posredovali telefonske številke tistih veterinarjev, ki v stiski takoj tudi pomagajo... ● D. Sedej

vsakdanjih opravkih. Vsaj tisti, ki imajo hiše ob nekdanji stari cesti od Kranjske Gore do Jesenic, so si pošteno oddahnili, da se je končno zgradil nov odcep mimo vasi. Ob posebno slabih vremenskih razmerah domala ni minil teden, da se na ozki in bo ovinkasti cesti skozi Log ne bi pripetila prometna nesreča. Na najbolj kritičnem ovinku je pokalo kot po tekočem traku, tako da ni čudno,

da se je razširil glas, da bi z denarjem, ki so ga za nesreče na tem kraju izplačale zavarovalnice, ovinek lahko pozlatili.

Zdaj teče mimo Loga nova cesta, za Log so zgradili priložniški ovinek. Potnik, ki se tako pripelje iz Gozda Martuljka, je tako kar mimogrede v Kranjski Gori in le občestna tabla opozarja, da na obeh straneh ceste stojijo hiše, ki sodijo v vas Log pri Kranjski Gori...

Tarmanova kmetija v Logu je ena najstarejših, danes zaščitenih kmetij, obenem pa so Tarmanovi edini, ki se v Logu ukvarjajo le s kmetijstvom...

Plavanje

Špelin memorial

Kranj, 8. decembra — Letošnji 9. Špelin memorial v plavanju je bil za razliko od lanskega neprimerno kvalitetnejši in zato je lahko organizator PK Triglav s sobotno tekmo povsem zadovoljen - še bolj pa bi seveda bil, če bi mu uspelo privabiti v Kranj vsaj še nekaj zagrebških in reških plavalcev. Nastopilo je devet klubov: Biser iz Pirana, Celulozar iz Krškega, Ilirija, Ljubljana in Olimpija-Super Li iz Ljubljane, Radovljica, Velenje, Rudis-Rudar iz Trbovelj in seveda domači Triglav. Na startu je bilo 50 plavalcev (od tega 11 Triglavčanov) in 56 plavalk, od tega 5 iz Radovljice in 15 iz Kranja. Na startu jubilejne discipline je bilo 26 deklet (800 m kravl) in 20 fantov (1500 m kravl).

Čeprav je bilo kranjsko zastopstvo najštevilnejše in čeprav je imel Triglav na startu vse najboljše, je bil njihov uspeh dokaj precejšen, saj je edino Tanja Blatnik uspela doseči na 800 m kravl tretje mesto, vsi drugi pa so bili slabši. V jubilejni disciplini je med dekleti zmagala že drugič zapored Natalija Repec (CK) s časom 9:13,93 (lani je plavala 9:29,80), druga je bila tako kot lani Radovljica Nataša Kežar s časom 9:19,61 (lani je bila druga s časom 9:31,41), tretja pa, kot že rečeno, Tanja Blatnik iz Kranja s časom 9:30,94. Za osvežitev spomina - Špela Rebolj je bila pred nesrečo stara dobrih 14 let, njen najboljši čas v 25-metrskem bazenu na 800 m kravl je bil 9:11,85, ubila pa se je 1. decembra leta 1981 v letalski nesreči na Korziki. Med moškimi je bil najboljši Škabar iz PK Ljubljana s časom 16:49,78, najboljši Triglavčan pa Božič, ki je bil s časom 17:28,17 četrti. Pokala je najboljšima podelil oče pokojne Špela, dr. Jože Rebolj.

Zmagovalci v drugih disciplinah in najboljši Triglavci oziroma Radovljčani: (prvi rezultat velja za moške, drugi za ženske) 100 m kravl: Zekanovič (BP) 54,31 / 15. Zaplotnik (TK) 1:01,11 / in Natalija Repec (CK) 1:01,73 / 6. Rob (RR) 1:04,34; 9. Pirc (TK) 1:06,18 /; 100 m prsno: Slapernik (LL) 1:08,02 / 10. Lavrič (TK) 1:20,78 / in Demšar (RR) 1:17,70 / 6. Mladenovič (TK) 1:23,39; / 100 m delfin: Rob (RR) 1:07,22 / 5. Bogataj T. (TK) 1:13,34; / 100 m hrbtno: Zekanovič (BP) 1:04,23 in Kežar N. (RR) 1:11,24 / 4. Jereb (TK) 1:15,15. Omenimo še slovenski rekord Maše Jamnik na 1500 m kravl za ženske s časom 18:26,54.

Na Reki pa so se v soboto srečali v povratnem dvoboju mlajši pionirji Primorja - Riječke banke in Triglava. Zmagovalci v posameznih disciplinah so bili: 50 m kravl: Zapetič (PRB) s časom 35,40 in Polona Prosen (TK) s časom 38,1; 50 m prsno: Suhadolnik (TK) 44,62 in Alenka Hribar (TK) 48,28; 50 m delfin: B. Gašperlin (TK) 39,17 in Jana Bregar (TK) 42,82; 50 m hrbtno: Šmitek (TK) 39,24 in Urša Ilovcar (TK) 45,84; 100 m kravl: B. Gašperlin (TK) 1:15,32 in Alenka Hribar (TK) 1:32,30.

Šest kranjskih mladincev in kadetov je sodelovalo na dvodnevem mitingu »Zala kupa« v madžarskem Zalaegerszegu, kjer je sodelovalo še pet klubov - štirje iz Madžarskega in ravnenski Fužinar. Polona Studen je bila druga na 200 m delfin s časom 2:42,0, tretja pa na 100 m delfin s časom 1:16,4, Urša Bregar tretja na 200 m delfin s časom 2:46,8, Meta Suhadolnik pa tretja na 200 m mešano s časom 2:43,8. Tretja je bila tudi ženska štafeta 4 x 100 m mešano (Bregar, Suhadolnik, Studen, Puškar) s časom 5:14,8.

Ilija Bregar

Športniki Slovenije 1990

Tomo Česen in Mateja Svet

V hotelu Kokra na Brdu pri Kranju je Društvo športnih novinarjev Slovenije v petek, 7. decembra, zvečer slovesno razglasilo najboljše športnike in športnice ter športne ekipe Slovenije v letu 1990. Prireditev Športniki leta 90 je bilo večje pripravljena, sodelovali pa so še Rado Čas, predsednik IO DŠNS Branko Vekić ter predsednik ZTKO Kranj Slavko Brinovec in direktor ZTKO Borut Zorčnik. Pel in igral je ansambel Kalifornija. Prireditev je potekala ob navzočnosti številnih znanih osebnosti iz športnega, kulturnega in političnega življenja. Med gosti sta bila tudi dr. Peter Vencelj in dr. Rajko Šugman.

Športniki Slovenije 1990 so - 1. Tomo Česen (alpinist, Kranj), 2. Jure Zdovc (košarka, Smelt Olimpija), 3. Raymond Debevc (strelec, SD Olimpija) in Branko Mirt (padalec, ALC Lesce).

Športnice - 1. Mateja Svet (smučarka), 2. Marjana Lužar (ŽAK Ljubljana), 3. Marija Nagy - Kordinar in Sonja Mikac (kegljačice EMO Celje).

Med moštvi individualnih športnih vrst si je najvišje priznanje prislužil dvojec s krmarjem VK Bled Robert Krašovec, Milan Janša in krmar Robi Eržen. Za najboljšo ekipo v športnih igrah pa so bili kot prvi razglašeni košarkarji Smelta Olimpije.

Posebni priznanji DŠNS za izjemne športne dosežke v letu 1990 so podelili svetovnemu prvaku v kotalkanju Samu Kokorovu, zamejskemu športniku v Opčin pri Trstu in kranjski alpinistki Mariji Štremfelj, ki se je kot prva Slovenka povzpela na streho sveta Mont Everest.

Na prireditvi so podelili tudi častna priznanja. Dobili so jih: dr. Drago Ulaga, Slavko Tiran, Zdenko Vahtar in Tugo Klasinc.

D. Humer

Konec tedna so se začela tekmovanja za svetovni pokal v tekih

Naši tekači ne pričakujejo velikih uspehov

Na planini Tauplitz (namesto v Ramsauu, kjer ni dovolj snega) je bila konec tedna prva tekma letošnjega svetovnega pokala v smučarskih tekih, ki to zimo poteka deseti.

Kranj, 10. decembra - Ko so na tiskovni konferenci pred letošnjo sezono naši tekači govorili o svoji letošnji formi, so večinoma povedali, da so boljše pripravljene, kot lani, vendar pa seveda to ne zadošča za uvrstitve med najboljše v tekmovanju za svetovni pokal. Tako se je vodstvo tekaške reprezentance odločilo, da bodo naši nastopili predvsem na tekmah svetovnega pokala v Srednji Evropi ter na tekmovanjih za Alpski pokal. Cilj tekačev pa so čimboljše uvrstitve na svetovnem prvenstvu v Val di Fiemmu, svetovnem mladinskem prvenstvu in univerziadi.

Kot je ob začetku letošnje sezone povedal glavni trener naše tekaške reprezentance, dr. Jaroslav Honcu, so letos tekači in tekačice trenirali dobro in so v primerjavi z lanskim letom tudi boljše pripravljene. K uspešnim pripravam je pripomogel tudi novembrski sneg na Pokljuki. Vse to sicer daje upanje na solidno formo ob začetku tekmovanja, vendar pa bi bilo za uspeh v svetovnem vrhu potrebno še veliko več. Kajti konkurenca je huda, našim pa manjka za uspešno delo tudi denarja. Kljub vsemu mladi zagagnano trenirajo, v naši letošnji moški A reprezentanci pa so: Joško Kavalar, Robert Keršajin, Matej Kordež, Jani Kršinar, Borut Nunar in Jože Rupnik. Letos imamo spet močnejšo in bolj zagagnano žensko ekipo, ki jo sestavljajo Vida Bertonec, Urška Fečur, Andreja Grašič, Nataša Lačen in Tjaša Žunkovič.

Letošnji svetovni pokal v tekih je uradno deseti po vrsti, sicer pa traja že osemnajst let. Ravno v zadnjih letih pa so smučarski teki doživeli velik razmah, zlasti z uvedbo proste tehnike, ko je že kazalo, da bo popolnoma spodrinila klasično. Nato je le prišlo do sporazuma med zagovorniki ene in

druge tehnike in tako se sedaj tekmovanja v svetovnem pokalu oblikujejo po načelu 50 : 50. Enaka pravila veljajo tudi za svetovna prvenstva in olimpijske igre. Letos so novost tako imenovana kombinirana tekmovanja, ko tekmovalci startajo v dveh dneh v dveh slogih. Drugi dan starta prvi tisti, ki je bil najboljši prvi dan. Ostali gredo na progo v časovnih razmikih, ki so identični z zaostanki iz prvega dne tekmovanja. Tisti, ki je na cilju druge tekme prvi, je tako prvi tudi v kombinaciji.

Zenski del naše reprezentance s trenerjem in obetavnim Robertom Keršajinom.

Glavni trener naše tekaške reprezentance dr. Jaroslav Honcu.

Ker pa je prav zadnja sezona dokazala, da so pri končnem zaporedju še kako odločilne štartne številke, so se letos odločili še za eno novost - to je, da 25 najboljših tekačev oz. 15

najboljših tekačic na vsakem tekmovanju starta v posebni skupini. Ob začetku letošnje sezone bo veljal razpored iz lanske, kasneje pa bodo o tem odločale letošnje FIS točke. Na tekmovanjih v letošnji sezoni so omejili tudi število nastopajočih na tekmah svetovnega pokala. Nastopi lahko največ sto tekmovalcev, od tega največ osem iz močnejših reprezentanc in največ štirje iz ostalih. Gostitelji tekme pa lahko s svojimi tekmovalci štartni seznam dopolnijo do številke sto.

Po uvodni tekmi za moške, ki je bila konec tega tedna v Tauplitzu, bodo že to soboto in nedeljo tekmovanja v Davosu tako za moške kot za ženske. V sredo in četrtek pa bodo tekmovanja v Les Saisiesu. Prvo tekmovanje za tekače in tekačice po Novem letu bo v Moskvi, 5. in 6. januarja, 9. januarja bodo tekači tekmovali v Šterbškem Peesu, tekačice pa 12. in 13. januarja v Klingenthalu. Vrhunec sezone za vse klasične discipline, tudi za tekače in tekačice, pa bo letošnje zimo od 5. do 17. februarja, ko bo v sosednji Italiji v Val di Fiemmu svetovno prvenstvo. Nato bodo marca še tri tekme in sicer 2. in 3. marca v Lahtiju, 9. in 10. marca v Falunu, 16. in 17. marca pa v Holmenkollnu. Devet najboljših uvrstitev na vseh tekmah, ne glede na slog in dolžino proge, pa bo šlo za končno uvrstitev. Omejitev bo le na tekmah svetovnega prvenstva, ki tudi štejejo za svetovni pokal. V Val di Fiemmu se bo šteta namreč za skupni seštevek upoštevala le dva najboljša rezultata. Za ekipni vrstni red moških kot žensk, ter skupni vrstni red pa bodo štete vse uvrstitve posameznikov.

Do sedaj našim tekmovalcem v svetovnem pokalu še ni uspelo osvojiti nobene točke med posamezniki (nekaj jih je osvojila štafeta) po napovedih trenerja dr. Jaroslava Honcuja in rezultatih prvih dveh dni letošnjih tekmovanj, ko je je naš najboljši uvrstil na osemindesetdeseto mesto, pa si tega tudi v novi sezoni ne gre obetati. Kljub temu pa z dobrim delom upajo na solidne uvrstitve. ● V. Stanovnik, Foto: G. Šinik

Gorenjski derbi v prvi slovenski rokometni ligi

Končno je zmaga ostala na Podnu

Škofja Loka, 7. decembra - Že v petek zvečer je bila v prvi slovenski rokometni ligi za moške tekma med gorenjskima ekipama, ki sodelujeta v tem tekmovanju, med ekipo Šeširja in Preddvora. Domačini, ki so bili tri kola pred koncem jesenskega dela tekmovanja na sedmem mestu lestvice, so zmago doma še kako potrebovali in želeli, prav tako pa niso bili brez možnosti za uspeh gostujoči rokometiši Preddvora, ki so z odlično igro v jesenskem delu zasedli tretje mesto.

Domačini, ki so tokrat igrali v nekoliko spremenjeni postavi in z novim drugim trenerjem, so v začetku naredili vrsto napak, tako da so gostje povedli. Po zaslugi izvrstno razpoložene vratarja Šeširja Toma Marolta, ki je ubranil vrsto lepih strel, se je rezultat znižal, nato pa so se domačini in igralci Preddvora ves čas menjavali v vodstvu, ki pa ni bilo večje kot za tri gole. Na koncu je sicer z majhno razliko enega gola, vendar zaslužen, zmagala domača ekipa, v kateri so se izkazali zlasti mladi igralci, predvsem Robert Bajt na krilu. Zelena zmaga je torej končno ostala doma, rokometiši Šeširja pa so številnim navijačem na tribunah dokazali, da še znajo igrati. Po tekmi so povedali:

Igor Stupnišek, svetovalec trenerja: "Lani sem treniral ekipo Titava v Črni Gori, letos pa nisem bil do sedaj nikjer angažiran. Pri Šeširju so me prosili za sodelovanje, čeprav sem leto prej iz kluba odšel zaradi nesporazumov. Ker ekipo poznam in sem jo spremljal tudi doslej vem, da znajo igrati, vendar so premalo borbeni. Rabijo psihične priprave in pri

tem jim bom pomagal. Trener Stane Verbinc sicer zna voditi treninge, vendar je to premalo, saj ne znajo urediti odnosov med seboj. Za uspeh je namreč potrebno le malo več in to se je videlo na današnji tekmi. Tako do konca lige lahko pričakujemo večje uspehe, saj imamo dobro upravo, odlične mladince, pionirje in kadete. Le člansko ekipo moramo še urediti." Slavko Cuderman, trener ekipe Preddvora: "Glede na to, da ima ekipa daleč najslabše

pogoje od vseh štirinajstih ekip v prvi slovenski ligi, nismo pričakovali takih rezultatov. S tem mislim predvsem na uporabo dvoran v Kranju, ki jo imamo na razpolago samo enkrat tedensko in na finančni položaj kluba, ko imamo denarja le za sodniške stroške in prevoze. Po odigranih devetih kolih smo bili na tretjem mestu, po prvem delu pa mislim, da bomo uvrščeni okrog šestega mesta, kar bo uspeh, saj smo igrali tekmo več na gostovanju."

Sergej Sokolov, igravec Šeširja: "Dosljej lahko rečem, je bilo razpoloženje v ekipi bolj slabo, predvsem zato, ker je nekaj igralcev poškodovanih, ker pač nimamo dosti igralskega kadra. Tako na zadnjih tekmah ni bilo pravega boja. Pred današnjo tekmo pa smo se zmeni-

li, da gremo na vse ali nič. Mislim, da je prevladal boj in predvsem želja po zmagi. Vsi si želimo, da bi bila naša končna uvrstitev čimbližja vrhu, možnosti pa je bolj malo."

Marjan Arneš, kapetan Preddvora: "Glede na današnjo tekmo bi rekel, da je Šešir zma-

gal zaslužen. V ključnih trenutkih, ob koncu tekme, smo psihično popustili. Ekipa je zelo različna, mlajši igralci še nimajo dovolj izkušenj, zato je trener ekipo sestavil tudi s starejšimi igralci. Sicer se še kar ujamemo, vendar pa se v takšnih tekmah, v derbijih, to prav gotovo pozna." ● V. Stanovnik

Meritve koncentracije radona sprožile alarm

"Angel smrti" v Frelihovi hiši

Radioaktivno sevanje v hiši kar za šestnajstkrat presega dovoljene meje.

Gorenja Dobrava, 11. decembra - Upokojenski par Milka in Rajko Frelih z Gorenje Dobreve 18 (med Todražem in Gorenjo vasjo) je po meritvah koncentracije radona, ki jih je opravil Inštitut Jožefa Stefana iz Ljubljane, najbolj ogrožen v škofjeloški občini. Pri prvih meritvah so v dnevni sobi njune stare hiše namerili kar 2600, pri drugih pa blizu 1700 bekerelov na kubični meter.

»Hiša je stara nekaj sto let, pred štirimi desetletji sem leseni del na novo pozidal. Opeko sem delal sam, ročno, iz ilovice z nasprotnega hriba.« je povedal 67-letni Rajko Frelih. »Večji del je stoji na betonski plošči, medtem ko je dnevna soba tako rekoč na golih tleh.«

Strokovnjaki z Inštituta Jožefa Stefana so pri Frelihu prvič merili radioaktivnost pred lansko zimo. Najprej so razpostavili "škaflice" zunaj. Rezultati niso bili alarmantni. Potem so merili še v dnevni sobi. Tu so naprave "podivjale". Prvič so pokazale okrog 2600 bekerelov, drugič tisoč manj.

»Svetovali so nama, naj čim pogosteje zračiva. To tudi počneva, kolikor se pozimi da in občutek po prezračevanju je res boljši. Vendar to ni trajna rešitev.« nadaljuje Rajko Frelih. »V občini so se resnično zavzeli za naju. V republiki so predlagali, naj bi se iz ekološkega dinarja financirala sanacija hiše. Vendar denarja ni. Zdaj so nama ponudili posojilo občinske stanovanjske solidarnosti, podobno kot prizadetim v po-

plavah. Žal si ga z ženo ob skromnih pokojninah ne upava naprtiti. Vprašanje je tudi, kakšen učinek bi dosegli, če bi hišo samo popravljali. Sevanje prihaja iz tal. Sovaščanu Albinu Miklavčiču so namerili okrog tisoč bekerelov, čeprav je sam izoliral celo hišo.«

Rajko Frelih je v letih, ko se v gradnjo ne kaže več podajati. Želel bi novo manjšo montažno hišo zase in za ženo Milko. Sinova sta se na srečo z družinoma ravno pred kratkim selila v nov, še nedograjen, dvojček, v katerem je prostora komaj za njih.

V občinskih strokovnih službah in v izvršnem svetu se ogrevajo za strokovno adaptacijo in dekontaminacijo stare Frelihove hiše. Iz sklada za odpravo elementarnih nesreč bodo naročili ustrezne projekte in predračun del, sanacija Frelihove hiše pa naj bi rabila kot vzorec za reševanje tovrstnih problemov sploh. Med petindvajsetimi hišami v občini, kjer so merili radioaktivno sevanje, jih je namreč še več, ki občutno

presegajo dopustne meje sevanja.

Meritve v Frelihovi hiši še niso končane. Predvidoma še ta mesec bodo sper merili, tokrat tudi v prostorih, kjer je betonska plošča, in v novem dvojkku sinov.

»Strah naju je. Občutek, da živa v hiši, ki seva, je neprijeten.«

Proti temu angelu smrti sva nemočna. Voda po poplavi odteče, radioaktivnost je stalno navzoča. Sam ne vidim rešitve, pravi Rajko Frelih. »Greš k zdravniku in rečeš, da te "notri" boli, pa nimaš ničesar konkretnega pokazati. Mene in ženo daje nahuha, postajam pozabljen, sprašujem se, ali je to morda od sevanja.« ● H. Jelovčan

Lovske puške prek meje

Policisti je na mejnem prehodu Korensko sedlo zalotil H. H. iz jeseniške občine, ko je v avtu nameraval prethotapiti tri lovske puške dvocevke in deset nabojev zanje. Pri tem je policija zasegla tudi račun o nakupu za 4.850 dinarjev. Zaradi suma, da možak orožja ni tihotapil prvič, so policisti pri njem opravili tudi hišno preiskavo, kjer so našli še dve dvocevki in več deset nabojev. Tihotapec, proti kateremu so napisali kazensko ovadbo na javno tožilstvo, je izjavil, da je orožje kupil za lastno varnost. ● H. J.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Silili na ples Iskrašev

Učenci Iskrinega šolskega centra na Zlatem Polju so v petek pripravili ples. Okrog desetih zvečer je na njihov ples hotela tudi skupina fantov, ki so bili prej na plesu v delavskem mostu. Ker jih Iskraši niso spustili v šolo, so jih nepovabljeni gostje izživali k pretepu in začeli razbijati šipe. Proti najbolj razgrajaškemu med njimi bodo policisti napisali kazensko ovadbo, ostale bo izprašal sodnik za prekrške.

Kradel žarnice z jelke

V noči s petka na soboto, ob pol treh zjutraj, je 17-letni Kranjčan splezal na eno od jelk, ki na Trgu revolucije napovedujejo prednovoletno vzdušje in z nje kradel barvne žarnice. Policisti so mu žarnice vzeli, tatiča pa bodo ovadili javnemu tožilstvu.

Zavrtnjena gosta

Ob osmih zvečer so policisti intervenirali v gostinskem lokalu v Britofu. Gosta, ki ju v očitni pijanosti gostinci niso postregli, sta se uprla, da bi spokala iz lo-

kala. Tudi policistom se nista hotela predstaviti, tako da so ju odpeljali na postajo v Kranj, preverili njune podatke, kasneje pa izpustili. Račun za grdo obnašanje bo izstavil sodnik.

Lepo oblečeni punc

Sedemnajstletni sošolki so trgovke iz Globusa zasačile pri kraji puloverja in ju predali policistom. Ti so ugotovili, da sta istega dne kradli tudi kavbojke pri Petriču ter da sta v nekaj mesecih zagrešili kar okrog trideset tatvin. Kradli sta oblačila, večnoma po kranjskih butikih.

Psi ostrih zob

V torek dopoldne so dekleta na Savski cesti ("koreja") napadli psi, ji raztrgali oblačila in jo pogrizli. Skupina policistov je šla na lov za psi in ugotovili, da so last D. M. O dogodku oziroma napadnih psih so obvestili tudi Živorejsko veterinarski zavod in Zavod za socialno medicino in higieno. Nezapazljivo lastnico podivjanega ostrozobega krđela bo skušal spraviti k pameti sodnik.

Požar v vagonu

V nedeljo je izbruhnil požar v tovornem vagonu na jeseniški železniški postaji, ki je bil priključen h kompoziciji vlaka, namenjenega v Avstrijo. Ogenj so omejili in pogasili jeseniški poklicni gasilci. V vagonu je bil bombaž, pakiran v sto balah. Vzrok požara je bilo poškodovano leseno dno vagona, skozi katero je ob zaviranju ušla iskra na bombaž. Uničenih je okrog 40 bal bombaža. ● H. J.

31. NOVOLETNI SEJEM

- NOVOLETNA DARILA
- ŠIROKA POTROŠNJA
- KMETIJSKA MEHANIZACIJA
- PREHRANA
- AVTOMOBILI

Kranj, 14. - 21. 12. 1990

Praznične kanonade

V Škofji Loki je domače turistično društvo že izoblikovalo program novoletnih srečanj na Mestnem trgu, ki se bodo začele 21. decembra in trajale do zamenjave koledarja. Če pustimo ob strani lep namen, prireditve prinašajo organizatorjem, ki so s tem postavljeni tudi v vlogo varuhov reda in miru, tudi kup nevšečnosti. Živo namreč še pomnijo silvestrsko noč sredi osemdesetih let, ko je praznično dogajanje "na placu" spremljala pravcata kanonada velikih petard. Z njimi so se postavljali tako udeleženci praznovanja na prostem kot stanovalci iz zgornjih nadstropij hiš na Mestnem trgu. Vsi skupaj so napravili tolikšen hrup, da si naslednje leto turistično društvo ni več hotelo nakopati odgovornosti za zavarovanje.

Če lahko sodimo po oživljeni nakupovalni mrzlici v Avstriji, bodo Ločani (pa ne samo oni) letos še posebej bučno pričakovali prihod mladega leta. S tem, kako preprečiti pretiran hrup in možne nesreče, ki jih lahko povzročijo nespametno vržene petarde (poleg strahu vemo tudi za opekline, zanetijo lahko celo požar), se ne ubadajo le organizatorji, ampak tudi občinski upravni organ za notranje zadeve; skupaj bodo naslovili pisni apel na stanovalce Mestnega trga in otroke v osnovnih šolah, naj se karseda razumno obnašajo.

Seveda se da kanonade preprečiti tudi drugače, z represijo, s preprečitvijo tihotapljenja eksplozivnih teles (petard, raketa) prek meje ali z ukrepanjem redarjev in policistov proti kršilcem na samih prireditvah. Seveda je oboje več ali manj iluzorno. Tako kot ni mogoče zaseči vseh "uvoženih" petard, je težko kaznovati vse, ki jih bodo prižigali, saj bi to pomenilo začetek konca veselega vzdušja na prireditvi.

Ostaja torej predvsem prva, resda tudi mlahava, pot, to je trkanje na kulturno zavest ljudi, opozarjanje na možne posledice kanonad, ki so lahko neprimerno hujše od same prepovedi novoletne veselice. ● H. Jelovčan

NESREČE

Spet trk pri Hrušici

V nedeljo, 9. decembra, okrog treh popoldne je po magistralski cesti od Jesenic proti Kranjski Gori vozil 44-letni Stanko Todorovič, ki začasno dela v Avstriji. Pri naselju Hrušica je dohitel krajšo kolono vozil, zaviral, vendar ga je na spolzki cesti zaneslo na levi vozni pas, kjer je trčil v nasproti vozeči avto 39-letnega Janka Zadnikarja iz Ljubljane. V trčenju je bil lažje ranjen le Stanislav Zadnikar, roj. 1914, škode na vozilih pa je za okrog 80 tisoč dinarjev.

Mopedist s čelado na roki

23-letni Emil Aršek iz Senčurja je v soboto ob 21.10 z mopedom peljal po regionalni od Kranja proti Senčurju. Med podvozom Ljubljana - Naklo in križiščem Kranj - vzhod je s ceste zapeljal na bankino, nato pa sunkovito zavil nazaj, padel in obležal huje ranjen. Aršek je imel varnostno čelado na roki namesto na glavi.

Zadel pešca in odpeljal

V petek ob pol šestih popoldne je šel 59-letni Franc Hostnik iz Škofje Loke z ženo Vero peš po desni strani ulice na Novem svetu. Pri bloku št. 7 ju je dohitel neznan voznik, po vsej verjetnosti stoenke, bele barve, ki je Hostnika zadel in peljal naprej z nezmanjšano hitrostjo. Hostnik je bil lažje ranjen. Kdor bi karkoli vedel o nezgodi, naj sporoči na PM Škofja Loka.

Avto na pol

V petek ob pol enajstih zvečer je 28-letni Igor Gregorc z Mlake vozil s sposojenim avtom, brez vozniškega dovoljenja, od Sp. Brnika proti Kranju. Sto metrov naprej od križišča za naselje Hrašnje je (očitno pod vplivom alkohola) zapeljal na nasprotni vozni pas ter trčil v vozilo Ermina Veseliča, roj. 1955, iz Senčurja. Avto je šel na pol, Gregorc pa je bil v nesreči huje ranjen.

Halo, 93

Kranjski poklicni gasilci so v četrtek, petek in soboto gasili ogenj in smetnjakih. Razen tega so v petek na Zavarovalnici Triglav reševali ljudi iz dvigala, v torek so reševali voznika, vkleščene v avtu v prometni nesreči v Senčurju, kot običajno, pa so prevažali tudi pokvarjena vozila. ● H. J.

Do konca leta podatki o divjih odlagališčih - Na petkovem posvetu predsednikov krajevskih skupnosti in delegatov zbora krajevskih skupnosti kranjske skupščine je član izvršnega sveta Tadej Markič opozoril, da so poleti letos načrtovali izdelavo katastra divjih odlagališč v občini. Vzorno izdelan pregled oziroma seznam so dobili iz krajevne skupnosti Kokrica, razveseljivo informacijo pa iz krajevne skupnosti Vodovodni stolp, kjer ugotavljajo, da divjih odlagališč na njihovem območju ni. Za ostale krajevne skupnosti pa še vedno velja; naj podatke posredujejo do konca leta. - A. Z.

Orožje se uvaža kot igračke

Jesenice, 10. decembra - V jeseniški Carinarnici ugotavljajo, da se nenehno povečuje promet na vseh gorenjskih cestnih mejnih prehodih, saj naši ljudje redno nakupujejo v Avstriji, Nemčiji in na Češkoslovaškem. Občasno nastajajo daljše čakalne dobe, a ne zaradi delavcev jugoslovanske mejne kontrole, vzroki zastojev so drugi. Kot nam je dejal upravnik Carinarnice Jesenice Miha Stojan, kolone pred prehodi opozarjajo na to, da bo pri nas treba urediti davčni sistem, saj se nikoli ni dogajalo, da bi hodili čez mejo po hrano, po tekstil in druge izdelke, ki so cenejši kot pri nas. Na meji bi morali sprejemati predvsem turiste, ne pa sramoto, ko cariniki dnevno beležijo ilegalni ali legalni uvoz orožja. Orožje se z dokumenti ali brez njih tako množično uvaža, kot bi šlo za kavo ali neke igračke, namenjeno pa je največ v Dalmaciji. Ob količini raznega orožja, ki se tihotapi ali uvaža s potrdili, je več kot jasno, kako drugi služijo na račun naše neumnosti.

Jeseniška Carinarnica gradi ob predoru svoj objekt, dela potekajo po planu. Zaposlili bodo okoli 100 novih carinikov, zanje namenili 40 stanovanj, od tega so za osem stanovanj sredstva že dobili. Čimprej morajo začeti z usposabljanjem novih delavcev, ki bodo delali ob predoru. Že zdaj pa pričakujejo ogromen odziv na razpis, ki ga bodo objavili za dela ob predoru. Samo za ilustracijo razmer na Jesenicah in v okolici: ko so pred nedavnim objavili redni razpis za šest carinikov, so dobili več kot 500 prošenj! ● D. Sedej

NA SONČNI STRANI ALP

Divjad na njivah

Škofja Loka, 11. decembra - Škoda, ki jo zaradi divjadi trpi kmetijstvo, dobiva vse večje razsežnosti tudi na Škofjeloškem.

Na območju škofjeloške občine ima sedež devet lovskih družin, ki so povezane v gorenjsko zvezo. Družine v skladu z veljavno zakonodajo sodelujejo z lastniki kmetijskih površin pri zaščiti kultur pred škodo zaradi divjadi ter rešujejo škodo, ki jo povzroči divjad.

V lovski družini Škofja Loka, denimo, so doslej družno z lastniki kmetijskih zemljišč uspeli rešiti vse primere nastale škode zaradi divjadi. Letos so do konca oktobra lovci opravili skoraj 1500 delovnih ur pri odpravi škod, kupili za 18.950 dinarjev zaščitne opreme in plačali kmetovalcem 25.700 dinarjev odškodnine. To je za lovsko družino izjemno težko finančno breme. Kot pravi predsednik Jože Sever, bodo zato poskrbeli za večji odstrel divjih prašičev, ki delajo največ škode.

Zakon določa, da v primeru, ko lovska družina in kmet ne najdeta sporazumne rešitve, pristojni občinski organ po prejemu oškodovančeve prijave škode imenuje posebno komisijo. Doslej to ni bilo potrebno.

Ob škodi, ki jo povzroča divjad - ta se je izjemno namnožila tudi zaradi vrste milih zim, ko ni več prave naravne selekcije - pa bi gotovo kazalo iskati ustrezne sistemske rešitve na slovenski ravni, saj problem še zdaleč ni samo škofjeloški. Najbrž je nesmiselno in nepošteno valiti krivdo za škodo, ki jo povzroča divjad, samo na lovce, zahtevati plačilo odškodnine samo iz plitkih blagajn lovskih družin, ki se, mimogrede, samofinancirajo. ● H. Jelovčan

KDOR IZBERE IZBIRA IZBIRO

MERCATOR - IZBIRA KRANJ
Trgovsko podjetje, d. o. o. KRANJ

ZA PRAZNIKE 10% CENEJE!

**POHITITE, KOLIČINE SO OMEJENE!
KUPLENO BLAGO V VREDNOSTI NAJ
700,00 DIN PRIPELJEMO NA VAŠ DOM
BREZPLAČNO!**

- V našem DISKONTU pri Železniški postaji imamo za vas po posebno ugodni ceni naslednje artikle:
- malinovec 1/1 24,90 din
 - fructal sokovi HP 0,7 l 14,70 din
 - pepsi 1/1 10,50 din
 - šum 1/1 6,40 din
 - vino Amigo 1/1 15,70 din
 - buteljke Maraština 24,90 din
 - olje sončnično 1/1 16,00 din
 - sladkor 5 kg 60,00 din
 - družinski robčki 100 kosov 18,60 din
 - napolitanke lešnik 0,5 kg 26,00 din
 - Dedek Mraz čokoladni 30 cm 22,40 din

ZIVILA Kranj trgovina in gostinstvo

Cenjene kupce obveščamo, da je v mesecu decembru

NAKUPOVALNI CENTER KOKRICA

odprt tudi vsako nedeljo od 8. do 12. ure

Obiščite nas!

Kokra

KLUB KOKRA je edini klub, ki vam SAMO DAJE, in od vas NIČ NE ZAHTEVA!

Pozanimajte se v trgovinah Kokre, v Kranju, Gorenji vasi, Tržiču, Škofji Loki, Žireh, Radovljici, Metliki, Radljah ob Dravi, na Jesenicah in na Bledu.

Kokra

STANOVANJSKA ZADRUGA

AZURIANA

poslovna enota

KRANJ - Partizanska 8, tel.: 064/21-119
RADOVLJICA - Kranjska 13/1, tel.: 064/75-962
JESENICE - Kidričeva 41, tel.: 064/81-562 int. 28.

PIZZERIA POLANA

GOLNIK, TEL. 46-502

je po novem odprta vsak dan od 9. do 22. ure

Poleg 18 vrst pizz vam nudimo še ostale jedi in slaščice

Prodajna razstava slik razstavlja Vinko Hlebš

VOGEL Bohinj p.o.

Žičnice VOGEL, Bohinj p.o.
Ukanc 6, 64265 Bohinjsko jezero

objavlja prosta dela in naloge materialno finančnega knjigovodje. Delovno razmerje bo sklenjeno za določen čas in sicer za dobo enega leta s polnim delovnim časom.

Pogoji:
Srednješolska izobrazba, ekonomske smeri - ekonomski tehnik. Srednješolska izobrazba, administrativne smeri - administrativni tehnik.

Vloge z dokazili o izobrazbi naj kandidati vložijo v osmih dneh po objavi na naslov:
ŽIČNICE VOGEL - BOHINJ, p.o.
UKANC 6, 64265 BOH. JEZERO.
Odbor za delovna razmerja

SAMO MULTIPRACTIC JE PRAVI MULTIPRACTIC

BRAUN

Iskra

BOHINJ

Turistično podjetje **ALPINUM**

ALPINUM Turistično podjetje Ribčev laz 50 Bohinjsko jezero

Na osnovi 7. člena pravilnika o delovnih razmerjih, pravilnika o notranji organizaciji in sistematizaciji del, zakona o temeljnih pravicah iz delovnega razmerja ter sklepa direktorja podjetja: objavljamo naslednja prosta delovna mesta delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

- DIREKTOR HOTELA ZLATOROG
- DIREKTOR HOTELA POD VOGLOM
- DIREKTOR HOTELA BELLEVUE
- DIREKTOR APARTMAJEV TRIGLAV

Pogoji za zasedbo od 1. do 4.:

- višješolska izobrazba komercialne, gostinske ali druge ustrezne smeri,
- dve leti delovnih izkušenj,
- znanje dveh tujih jezikov (angl., nem., fran., ital.)

5. VODJA BRUNARIC NA VOGLU
6. VODJA RESTAVRACIJE BISTRICA

Pogoji za zasedbo od 5. do 6.:

- kuhar ali natakar - 4. stopnja izobrazbe,
- 4 leta delovnih izkušenj,
- znanje dveh tujih jezikov

Mandat delavcev od 1. do 6. traja 1 leto. Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh od objave na naslov: Alpinum, Turistično podjetje, Ribčev laz 50, 64265 Bohinjsko jezero - z oznako "ZA DIREKTORJA".

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku osmih dni po sprejetju sklepa o izbiri.

★★★★★

G & P HOTEL BLEED

G & P Hoteli Bled, p.o.
Park hotel
C. svobode 15, Bled

objavlja

I. NATEČAJ Z ZBIRANJEM PONUDB

za najem poslovnega prostora v prostorih KAZINA Bled, C. svobode 15, v izmeri 29 m². Poslovni prostor je na zahodni strani objekta v smeri proti jezeru. Izhodiščna cena znaša 25 DEM a m² v dinarski protivrednosti.

Pogoji:

- sklenitev najemnega razmerja za dobo 5 - 10 let
- trgovska ali turistična dejavnost
- najemnino se plačuje mesečno za naprej

II. PONUDBO ZA NAKUP

telefonske centrale ISKRA PMBX-HL, letnik 1987 s 50 internimi telefonskimi številkami z možnostjo avtomatičnega posredovanja. Izhodiščna cena znaša 50.000 DEM dinarske protivrednosti. Pravico do nakupa imajo pravne in fizične osebe. Davek na promet plača kupec. Ogled je možen vsak dan od 8. - 13. ure v prostorih Park hotela.

Pisne ponudbe za najem ali nakup z navedbo cene, ponudniki pošljejo na naslov: G & P Hoteli Bled, p.o., PE Park hotel, C. svobode 15, Bled in sicer v roku 8 dni od objave.

**UGODEN NAKUP
JE PRI »LOKI« NAKUP
LOKA SVOJIM KUPCEM
V SVOJIH
PRODAJALNAH**

ŠUNKA V DOZI UVOZ 1 kg	101,00 din
DOMAČI BRANDY Alko 1 l	55,60 din
SADJEVEC GORENJSKI Alko 1 l	70,30 din
SUHI VRAT brez kosti Pomurka 1 kg	148,40 din
VAFEL KOCKE 200 g Koestlin	9,00 din
SPECIAL MEŠANICA 500 g Koestlin	27,00 din
TORTA NAPOLITANA 400 g Sloboda	24,70 din
ČOKOLADNI DESERT 500 g IPK	35,00 din
ČOKOLEŠNIK 200 g Kolinska	14,80 din

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE,
SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1991**

VAM ŽELI

trgovsko podjetje

LOKA

ŠKOFJA LOKA

H O T E L K O K R A

SILVESTROVANJE

Na Silvestrovo nudimo v hotelu KOKRA:

- aperitiv
- bogat silvestrski menu
- ples in zabavo s kvalitetnim ansamblom ABRKADABRA in pevcem S. VIDMARJEM ter duom ZIMZELEN
- darilo za vsakega gosta
- obisk dedka Mraza s privlačnim programom

Cena silvestrovanja je 700,00 din na osebo.

Rezervacije na recepciji hotela KOKRA:

SILVESTROVANJE LAHKO VPLAČATE V DVEH OBROKIH najkasneje do 30. 12. 1990.

OBLIKOVANJE: ARTELJE KRANJ

INFORMACIJE PO TELEFONU: 22-452 ali 22-453

EUROINTER december 90

BA AK Krona vašega bivalnega prostora

razstavno-prodajni interior
MODNA HIŠA PRISTAVA

BLED

Tel.: (064) 77-529, 78-561 (int. 232)
fax: (064) 78-962
Delovni čas: 10^h - 19^h; sobota: 10^h - 19^h

V naši prodajalni Vam nudimo:
izdelke iz medenine in drugih kvalitetnih materialov
unikatne - ročno izdelane izdelke: primerne za darila: svečnike, vaze, vrčke, pepelnike, okrasne lončke za rože, kanglice, zvonce....
vse vrste svetil (stenske, stropne, stoječe), mize,
stole, podstavke za TV sprejemnike, kljuke, kopalniško opremo, postelje....
izdelavo po naročilu
kompletno opremljanje gostinskih lokalov, hotelov,
pisarniških prostorov, stanovanj, trgovin....
prevzem del po sistemu »na ključ«, inženiring
obnovo starih medeninastih izdelkov

AK

KOVINARSTVO
ALEŠ KUPLJENIK

BRESTIN
podjetje za izdelavo opreme...
CERKNICA, 1.4. maja 19

Vam predstavlja svojo dejavnost:

- proizvodnjo vitrage in tiffany polnil iz antik stekel, stekel za vrata, okna, predelne stene in druge ambiente po katalogu ali po naročilu ter različne druge dekorativne izdelke
- različne vrste obdelave stekel (preoblikovanje, vtaljevanje barvnih slik in sitotiska, fazetiranje, brušenje in izrezovanje)

MERKURJEVA PRAVLJIČNA DEŽELA

KER STE SI OČKI,
MAMICE, STRICI IN TETE,
DEDKI IN BABICE, PREDVSEM
PA CICIBANKE IN CICIBANI,
CICIFUJKE IN CICIFUJI
TAKO ŽELELI

Od 14. do 21. decembra v dvorani B na Gorenjskem sejmu MERKURJEVA PRAVLJIČNA DEŽELA

TOKRAT SMO ZA VAS PRIPRAVILI:

- gledališke igrice (ob 10. uri in 16.30)
- risanke
- zabavne igre
- pestro izbiro igrač in
- PRESENEČENJA za vse obiskovalce

Preživimo skupaj
še nekaj prijetnih uric
v tem letu.

**MERKUR
KRANJ**

POGODBENA ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA

omega
KLANJ, RUČIGAJEVA 31
TELEFON: (064) 21-873 - Telex 34691 INSPR yu

računalništvo, trgovina in turizem

Vzhodni veter - škoda favorit 136 L
Prodaja OMEGA Kranj d.o.o., Ručigajeva 31, 64000 Kranj
Cena vozila brez davka je 82.000,00 din
Dobavni rok je okoli 30 dni.
Vozila kupci prevzamejo v Mariboru.
Vozila so z garancijo, servis zagotovljen pri pooblaščenih serviserjih.
Vplačila na žiro račun pri SDK Kranj, št. 51500-601-16294
Informacije so vsak dan od 7. do 18. ure:
tel. 064-21-873, 064-22-828
fax. 064-22-828
v soboto pa od 8. do 15. ure:
tel. 064-50-368

**NOV NOČNI
LOKAL V TRŽIČU**

**ROBINSON
club TRŽIČ**

DETELJICA
(v novem delu prodajnega centra)

Odprto vsak dan
od 21. - 02. ure

**ZA VSE, KI
UŽIVAJO V
PRAVEM PLESNEM
KORAKU!**

MALI OGLASI

☎ 27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj nov ŠIVALNI STROJ Toyota, po zelo ugodni ceni. Ogled popoldan. Povše, St. Rozmana 3, Kranj 17727

Ugodno prodaj IZSEKOVALNI MEHANSKI STROJ za leder. Informacije dobite na ☎ 24-162 17735

Prodaj TROSILNIK silaže, za stolpni silos. ☎ 69-032 17743

Črno-bel TV Gorenje, star 4 leta, prodaj. ☎ 69-795 17748

Prodaj termoakumulacijsko PEČ, 2,5 kW. ☎ 41-493 17762

HELENA
PARFUMERIJA

**GOSPE IN GOSPODJE, BI RADI VSAKO JUTRO
SVEŽE ZADIŠALI IN TUDI VES DAN TAKO
OSTALI?**

PRISKRBELI SMO VAM ŠIROKO PALETO MOŠKIH KOLEKCIJ SVETOVNO ZNANIH TUJIH PROIZVAJALCEV TUDI NA MLADE IN ŽENSKES NISMO POZABILI CE IŠČETE DARILO, OGLASITE SE PRI NAS - NE BO VAM ŽALI!

INFORMACIJE:
Frankovo naselje 155, ŠKOFJA LOKA
Tel.: 064/631-370
ODPRTO VSAK DAN od 9. do 19. ure

SUKNO

Tekstilno podjetje SUKNO Zapuže, p.o., Zapuže 10/a, 64275 Begunje na Gorenjskem, na podlagi sklepa delavskega sveta podjetja z dne 5. 12. 1990 objavlja

JAVNO DRAŽBO ZA ODPRODAJO

Nepremičnine - poslovne prostore primerne za obrtno dejavnost, energetsko opremljene na sedežu podjetja v Zapužah 10/a. Uporabne površine 752,39 m², izklicna cena znaša 4.601.950,00 din. Poslovni prostori so s pogodbo oddani v najem za dobo 5 let.

Na javni dražbi lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki so dva dni pred dražbo vplačale 10 % izklicne cene na ZR 51540-601-14151 in se izkažejo s potrdilom o vplačilu. Ogled je možen med delovniki do dne 24. 12. 1990 na kraju samem po predhodni najavi na telefon št. (064)73-702.

Javna dražba bo v Zapužah na sedežu podjetja dne 28. 12. 1990 ob 9. uri.

Kupec plača celotno kupnino v 15 dneh od dneva javne dražbe. Stroški prodaje v celoti bremenijo kupca.

NEGA IN OBLIKOVANJE
NOHTOV

ANDREJA JAMNIK
FRANKOVO NASELJE 83
64220 ŠKOFJA LOKA
TELEFON: (064)633-008

Mlekatna *divovski gorenjskih planin*

Odprto: od 6. do 16. ure, sobota od 6. do 12. ure
Tel.: 35-137

Obiščite nas - se spleča!

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o.o.
Kranj, Gosposvetska 10
TOZD ZDRAVSTVENI DOM KRANJ

objavlja

JAVNO LICITACIJO

za sanitetno vozilo CITROEN CX 20 SU, reg. št. KR 142-941, leto izdelave 1986, prevoženih 159.000 km, izklicna cena: 80.000,00 din.

Licitacija bo v petek, 14. 12. 1990, ob 8.30 uri v garaži ZD Kranj.

Ogled licitiranega vozila bo možen eno uro pred samo licitacijo.

Udeleženci javne licitacije morajo pred licitacijo vplačati licitacijski komisiji kavgijo v višini 1.000,00 din.

Licitirani avto je treba plačati in prevzeti v 8-dneh po licitaciji, sicer kavgija zapade.

Davčne obveznosti poravnava kupec.

Nakup vozila na javni licitaciji je izveden po sistemu VIDEO - KUPLENJO. Kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali.

**KAJ PONUJA
SEMENARNA "PEHTA"
ZA BLIŽAJOČE SE
PRAZNIKE:**

Poleg stalnega programa je PEHTA poskrbela:

- za razširjeno ponudbo prehrane in opreme za male živali
- za pestro uvoženo ponudbo božičnih in novoletnih venčkov, okraskov, umetnih smrečic, sveč...
- za uvožene umetne svilene rože vseh vrst
- za okrasno lončarijo cvetlične lončice in korita

VABIMO VAS, DA NAS
OBISČETE:
med tednom od 9. do 13.
in od 14. do 18. ure, ob
sobotah od 8. do 12. ure

Prodaj barvni TV MONTREAL ULTRA, ekran 52 cm. ☎ 631-784

Prodaj barvni TV Start, ekran 40 cm. ☎ 64-071 17774

Prodaj barvni TV ITT, stereo, letnik 1985. Cena ugodna. Informacije na ☎ 57-304 17792

Prodaj ŠTEDILNIK kiperbusch, jave barve. Bolka. Ul. Janeza Mežana 10, Cerklje 17793

Prodaj barvni TV Iskra Panorama, daljinsko upravljanje. Cena 1.500,00 din. ☎ 061/553-330 17804

ODSTOPIM elektro soglasje za 3 x 25 kW. Šifra: ŠTEVEC 17807

Prodaj novo 2.000-litrsko CISTERNO za kurilno olje. ☎ 622-150 17766

**GRADBENI
MATERIAL**

Ugodno prodaj FASADNI ODER. ☎ 58-155 17740

Prodaj 4 kub. m. suhih macesnovih PLOHOV. Hotemaže 72, Pred-dvor 17741

Prodaj dve CISTERNI za kurilno olje, 5.000 in 3.000 litrski. Cena za 1 kub. m. je 2.000,00 din. ☎ 83-863 ali 85-292 17754

Prodaj DESKE, BANKINE in PUNTE za izdelavo betonske plošče. Cena ugodna. ☎ 27-303 17756

Prodaj belo silikatno OPEKO, približno 3.000 kosov in vratne PODBOJE mahagonij LIP Bled. ☎ 801-623 17799

Prodaj smrekove DESKE in PLOHE ter hrstova DRVA. Rozamna, Prebačevo 33, Kranj 17812

MEDO

OTROŠKA TRGOVINA
Marolt Tatjana, KRANJ
Tomšičeva 16

Trgovina MEDO sporoča, da je poleg stare trgovine z igračami odprla novo trgovino z otroško modo za dojenčke, malčke, otroke in najstnike. Nudimo vam tudi oblačila priznanih italijanskih proizvajalcev, kot so IANA, BRUMMEL, MAULI. Priporočamo se za obisk!

Odprto vsak dan od 9. - 19.
v soboto od 9. - 12. ure

Center za socialno delo Škofja Loka išče kmečke družine, ki bi bile pripravljene sprejeti delavce za pomoč pri kmečkih delih. Prijavite in informirate se lahko na naslovu Novi svet 22, Škofja Loka, tel. 621-071.

MALI PRINC

TRŽIČ
Partizanska 11
tel.: 52-154

**VSE ZA OTROKE PO
UGODNIH CENAH**
(od dudke, oblačil, vozičkov...)

**POSEBNO BOGATA
IZBIRA IGRAČ!**

Odprto: od 9. - 12.,
15. - 19. ure

**POGLEJTE NA KOLEDAR,
KOLIKO DNI JE ŠE OSTALO
DO KONCA LETA.**

Izkoristite priložnost ugodnega nakupa do konca leta v Merkurjevih prostocarinskih prodajalnah.

- gorilniki KLÖCKNER
- obtočne črpalke WILO
- nerjaveča posoda SILIT
- keramične ploščice in kopalniška oprema
- novoletni okraski
- bogata izbira igrač
- pralni stroji SIEMENS
- televizorji SONY in SHARP

IDEAL, Wolfova 8, Ljubljana
Keramične ploščice in kopalniška oprema, Gregorčičeva 8, Kranj

PARTNER, Koroška 2, Kranj
MLADI POTROŠNIK, Gregorčičeva 8, Kranj

**FRIZERSTVO
IVANKA**

Seljakovo naselje 29
Stražišče - Kranj

Imamo novo
tel. št. 12-455

Odprto vsak dan od 13. do 20. ure, ob sobotah po dogovoru!

VIC - MLADI VOZNIK
Podjetje - center za izobraževanje voznikov vozil na motorni pogon Zlato Polje 1, Kranj

Vozniki inštruktorji!
Če ste brez zaposlitve in vas individualni način učenja kandidatov za bodoče voznike veseli, svoje znanje in izkušnje bi pa radi prenesli na bodoče voznike, je to priložnost za vas. Zaposlitev je možna redna ali kot dopolnilno delo. Za vse dodatne informacije smo vam na voljo po tel., št. 23-619, vsak dan od 8. do 16. ure.

ZAHVALA
*Hiša tiha je ostala
ko vzel si ti od nas slovo,
a v srcu bolečina je ostala,
ki nikdar prenehala ne bo.*

Ob boleči izgubi ljubečega moža, atija, ata, sina in brata

CIRILA VIDICA
upokojeni šofer

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam pisno ali ustno izrazili sožalje in mu darovali cvetje. Hvala prijateljem, znancom in krajanom, ki so ga pospremili k ranemu počitku. Posebna hvala dobrim sosedom, govornikom za poslovlilne besede in pevcem za zapete žalostinke.

Za njim žalujoči: žena Irena, mama, sinova Darko in Vojko z družinama in brat Jože z družino.

IZOBRAŽEVANJE

30-urni konverzacijski TEČAJ NEMŠČINE nudi tuja predavateljica, ugodno. ☎ 12-520 17772

INŠTRUIRAM matematiko za osnovno šolo, srednje šole in višje šole. ☎ 73-004 17801

KUPIM

Kupim otroški AVTOSEDEŽ. ☎ 631-634 17750

Kupim MIZARSKO MIZO - "ponk", lahko tudi rabljena. ☎ 632-582

LOKALI

V najem vzamem GOSTILNO ali BIFE. Šifra: BIFE 17785

MOTORJI KOLES

Prodajam MOTOR Honda CB 900 F. Cena 30.000,00 din. ☎ 70-767

OBVESTILA

IZOLIRAM cevi centralne kurjave in toplovoda, z AL pločevino, volno in drugimi materiali. Hitro in poceni! ☎ 061/216-673 17240

Avtokleparstvo - Branko Lacko, Bevkova 37, Radovljica, ☎ 75-807 - vam NUDI SVOJE USLUGE za vse vrste vozil, tudi obnovo veterarov. Hitro, poceni, kvalitetno!

VODOVOD NA HIŠI, nova napeljava (komplet s "štemanjem"), kot tudi razna popravila - predelave, vam naredim hitro in kvalitetno, z garancijoj! ☎ 28-427 17446

Ukraden nam je bil dolgogolaki črna siv muček Feš. Nagradni Sporočite na ☎ 11-353

OSTALO

Ugodno prodajam SYNTHESIZER Yamaha DX 21 in 96-basno klavirsko HARMONIKO Melodija. ☎ 38-018 ali 621-877, zvečer 17755

Ugodno prodajam dve krzneni JAKNI, števil. 38 in 40. ☎ 24-780 17769

Prodajam kvalitetno domačo VOLNO. Dana Spahič, Štefeta 1, Kranj - Mlaka, ☎ 27-716 17773

Prodajam krzveno JAKNO - lisica, števil. 40. Cena 6.000,00 din. ☎ 78-627, zvečer 17800

PRIDELKI

Prodajam krmilni KROMPIR. Področja 14, Mavčiče 17752

Prodajam drobni in semenski KROMPIR igor. ☎ 620-483 17780

PREKLIC

PREKLICUJEM neresnične besede, ki sem jih govoril proti Francu Fonu, iz Sp. Brnika 80, Cerklje. Franc Benda 17747

POSESTI

HIŠO z velikim vrtom, v Naklem pri Kranju, popolnoma opremljena, s centralno kurjavo in telefonom, takoj vseljiva, prodamo. Cena in plačilo po dogovoru. ☎ 061/317-910 ali 317-911 17759

RAZNO PRODAJAM

Prodajam TRAKTOR Zetor 59-11 in KULTIVATOR Panonija 240 ter neškrpljena JABOLKA, jedilnik KROMPIR dezire, krmilni KROMPIR igor in 2-200 litrsko CISTERNO. Sp. Duplje 56 17729

STAN. OPREMA

Ugodno prodajam dve KUHINJI, starejši in novejši model. Informacije na ☎ 801-235, vsak dan po 17. uri 17594

Prodajam leseno zakonsko POSTELJO. ☎ 23-141, popoldan 17795

STANOVANJA

Najamemo GARSONJERO ali del HIŠE, v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 24-216 17608

V Kranju vzamem v najem GARSONJERO, s telefonom in centralnim ogrevanjem, za občasno uporabo. Šifra: POTNIK 17734

Najamem ali kupim 1-sobno STANOVANJE, v Škofji Loki ali Poljanski dolini Šifra: SLOVENIJA 17770

finiest

Trgovina z otroško konfekcijo in kozmetiko v centru Kranja na Cankarjevi 4. l. nadstropje

Tel. in fax. 39-714

Odprto 9. - 19. sobota 9. - 13.

ITALIJANSKA KOZMETIKA

GARSONJERO ali STANOVANJE, v Bistrici pri Trzinu ali Trzinu, vzamem v najem. Možnost predplačila ☎ 52-076 ali 57-580 17783

Prodajam STANOVANJE, 61 kvad. m., 3 km od Bleda. Delno kredit! Marija Repe, Sp. Gorje 208 17797

Najamem opremljeno 2-sobno ali 3-sobno STANOVANJE, v Kranju ali Trzinu. Šifra: PLAČILO V DEVI-ZAH 17813

LADO 1300 karavan, prodajam. Čuk, Tenetiše 70, Golnik. ☎ 64-114, od 20. do 21. ure 17726

Prodajam dobro ohranjen JUGO 45, letnik 1984, garažiran. Peter Mali, Pod slemenom 4, Kržiže 17738

Prodajam JUGO 55, letnik 1990. ☎ 69-885 17745

Prodajam DIANO, letnik 1979, registrirana do avgusta 1991. ☎ 57-205 17746

Prodajam Z 101, letnik 1986. ☎ 74-162 17749

Prodajam Z 101, letnik 1977, celo ali po delih. Cena 3.500,00 din. Ogled popoldan. Sajovčeva nas. 8, Senčur 17751

Prodajam LADO Samara, letnik 1987. Cena 10.500 DEM. ☎ 64-179 17764

Prodajam 126 P, letnik 1986. ☎ 38-856 17764

Prodajam JUGO Skala 55 - Z 101, letnik 1988. ☎ 631-531 17775

Prodajam SPAČKA, letnik 1976, obnovljen, registriran. Cena 1.700 DEM. ☎ 24-665, od 17. do 18. ure

Prodajam Z 101, letnik 1979, prevoženih 68.000 km. Mihelčič, Mavkuž 14, Zg. Gorje 17777

Prodajam JUGO 45, letnik 1987. ☎ 38-500, popoldan 17778

Prodajam Z 750, letnik 1982, za 15.000,00 din in Z 750, letnik 1980, karambolirana, za 5.000,00 din. ☎ 620-483 17779

Prodajam LADO Riva 1500, letnik 1990, stara 8 mesecev. ☎ 81-338

Prodajam 6 tednov starega BIKKA in PRAŠIČA za zakol, krmljen z domačo krmo. Lahovče 43, Cerklje

Poceni prodajam Z 101, letnik 1976. Kavar. Sorška 6, Kranj - Drulovka

Prodajam dobro ohranjen 126 P. Cena po dogovoru. ☎ 21-763 17811

Prodajam FIAT 126 GL, letnik 87. ☎ 633-356

POSLOVODKINJO za delo v živilski trgovini, iščem. Šifra: TRGOVINA V LOKI 17733

italijanske specialitete

Jake Platiše 17

KLANJ

tel.: 34-116

Odprto:

od 10. - 23. ure

nedelja zaprto

BUON

APPETITO!

ZAPOSLOTITVE

Zaposlim dva samostojna MIZARSKA POMOČNIKA, z nekaj letno prakso. ☎ 486-518 17808

Za delo v plastiki takoj zaposlimo mlajšega ORODJARJA ali KLJUČAVNICARJA, iz okolice Škofje Loke. Šifra: VESTEN DELAVEC

Nudim vam dobro plačano DELO - prodaja čistil, na terenu. Šifra: NEMŠKA CISTILA 17757

Delo na domu! Delovne izkušnje niso potrebne! Lepljenje kuvert: 1 kuverta - 1 DEM. Pošljite kratak življenjepis in kuvertu z znamko, na naslov: Janez Rezar, Strahinj 108, 64202 Naklo 17760

Iščem DELO na dom - sestavljanje, pakiranje. Ima lasten prevoz in delavnico. ☎ 41-369 17809

ŽIVALI

Prodajam PRAŠIČE za zakol, krmiljeni z domačo krmo. Kurirska pot 11, Kranj - Primskovo 17484

Prodajam VALILNIK, zmogljivosti 1.150 kokošjih jajc. Možnost nakupa PREPELIC in KLETK in nadaljnjo vzrejo. ☎ 79-043 17588

Prodajam 7 mesecev brejo TELICO simentalco. Oblak, Hraše 20, Smednik 17731

Prodajam dve mladi OVCI z jajnjeto. ☎ 65-048 17732

Prodajam 10 dni staro TELIČKO simentalco. Debeljak, Pokopališka 6, Kranj - Kokrica 17753

Prodajam PRAŠIČA za zakol. Praprotna polica 10, Cerklje, ☎ 42-420 17761

Prodajam 300 kg težko TELICO simentalco. Zupan, Jezerska c. 93/d, Kranj. ☎ 39-752 17768

KODRA, zelo lepo, črno samičko, z rodovnikom, prodajam zaradi odsotnosti. ☎ 50-501 17782

Prodajam MESO od polovice bika ali več ter TELICO simentalco, stara 16 mesecev. ☎ 42-090 17794

Prodajam PRAŠIČA za zakol. Andrej Zupančič, Posavec 16, Podnart 17798

Prodajam več visoko brejih KRAV in visoko brejih TELIC. ☎ 57-959 17802

Prodajam 8 mesecev brejo TELICO. Babni vt 10, Golnik 17805

Prodajam od 20 do 180 kg težke PRAŠIČE. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 17806

Prodajam 200 kg težkega TELETA simentalca in polovico mlade KRAVE. Repinc, Zg. Veterno 3, Trzin 17808

Prodajam PRAŠIČA za zakol. Lahovče 21, Cerklje 17810

Prodajam PRAŠIČE, težke od 100 do 140 kg. Cena 30,00 din za kg. Luže 19, Senčur 17814

WIESNER CELOVEC, ROSENALERSTR. 205
Tel. 9943-463-281913

● NADOMESTNI DELI ● SERVIS
● DODATNA OPREMA ● VELIKA IZBIRA VOZIL

STALNO ODLIČNE NETO CENE RAZSTAVNIH AVTOMOBILOV Z 2000 KM.

Hitro vam POPRAVIMO vse vrste pralnih strojev, pomivalnih strojev, električnih štedilnikov in boilerjev, na vašem domu. ☎ 39-001 17683

POLAGAM tople pode ter stenske in stropne obloge. Naročila sprejemam popoldan na ☎ 65-705 17763

Nudimo SHUJŠEVALNO, LEPTONO in PROTIBOLEČINSKO TERAPIJO z najsoodobnejšimi aparaturni. ☎ 28-650 17781

Ugodno prodajam dve termoakumulacijski PEČI, 3 in 2,5 kW, po 500,00 din. HLADILNIK Gorenje, za 500,00, ŠTEDILNIK Corona (2 + 2), za 1.000,00 din ter dva JOGIJA, dim. 190 x 160 cm, za 200,00 din in dim. 190 x 100 cm, za 100,00 din. Informacije na ☎ 35-192, od 19. do 20. ure 17786

Prodajam PRAŠIČA za zakol, PUHALNIK Tajfun, z elektromotorjem in POMIVALNI STROJ Iskra. Franc Šink, Suha 18, Kranj 17803

Zakonskim parom oddam SOBE. Plačilo po dogovoru. Strahinj 4/a, Naklo, ☎ 35-590 17728

VOZILA

Prodajam dve malo rabljeni zimski GUMI Semperit, dim. 135 SR 13, s platišči, za polovično ceno. ☎ 38-510 17484

FIAT 126 P, letnik 1977, registriran do aprila 1991, ugodno prodajam. ☎ 12-110, po 15. uri 17589

Prodajam tri leta star 126 P. ☎ 39-794 17662

Prodajam R 4, letnik 1987, registriran do aprila 1990. ☎ 35-123, popoldan 17790

Prodajam Z 126 P, letnik 1979, generalno obnovljen, neregistriran in Z 126 P, letnik 1981, registriran do marca 1991. Čop, Studenčice 4/a, Lesce, ☎ 73-234 17789

Prodajam YUGO 45, letnik 88, zelo ohranjen. Podlubnik 292

Prodajam UNO 45 FIRE, letnik 87, rdeč, kot nov. Podlubnik 292

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, sestra, stara mama, tašča in prababica

MARIJA BAKOVNIK

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in sodelavcem za darovano cvetje, izkazano sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. Dani za poslovilne besede, g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem iz Kokrice za petje. Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI
Kokrica, 4. decembra 1990

ZAHVALA

Tiho, brez slovesa, kakor deževna kaplja z veje, se je utrnilo življenje naše dobre mame, babice, prababice in sestere

FRANČIŠKE JENKO
iz Trboj

Hvala vsem dobrim sosedom, botrom, sorodnikom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti in ji poklonili cvetje. Hvala zdravstvenemu osebju bolnišnice na Golniku, pevcem in kolektivom OŠ Preddvor, OŠ Lucijana Seljaka iz Kranja in Iskre Kranj ter častiti duhovščini.

VSI NJENI
Trboje, 23. novembra 1990

ZAHVALA

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

STANISLAV KRIŽNAR

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje. Hvala zetu Miru Jekovcu za vsestransko pomoč. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lep pogrebni obred. Zahvala velja tudi pevcem Društva upokojevcem za ganljivo zapete pesmi ob slovesu. Hvala tudi organizaciji ZB Bitnje za velenec in poslovilni govor.

VSI NJEGOVI
Zg. Bitnje, 3. decembra 1990

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče, brat, stric, tast in stari oče

FRANC KOZJEK
p. d. Skupinov ata iz Čirč pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem Iksa za izrečena sožalja, darovano cvetje in številno spremstvo na njegovih zadnjih poti. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, zvonarjem za zvonjenje, cerkvenemu pevskemu zboru iz Čirč in pevcem Društva upokojevcem za lepo petje. Vsem, ki ste ga imeli radi in ste ga obiskovali v času njegove bolezni ter nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: žena Marija, sin Andrej, hčerke Miri, Zdenka in Fani, z družinami ter ostalo sorodstvo

Čirče, 4. decembra 1990

ZAHVALA

Ob boleči, mnogo prerani izgubi naše drage mame, stare mame, sestere, tete in tašče

IVANKE KNE
s Praprotna polica 3

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, darovali cvetje in jo v velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Iskreno se zahvaljujemo sodelavcem iz podjetij: Gorenjska oblačila, Iskra-TEL, MKD, števcem in PKM-Creina. Zahvala g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za lepo petje.

ZALUJOČI: hčerki Dani in Ivanka z družino, sinovi Peter, Janez in Rajko z družinami ter brata in drugo sorodstvo

Praprotna polica, 3. decembra 1990

ZAHVALA

Osmero nas ste Vi rodili, za življenje nas vzgojili, trpljenje bilo je Vaš vsakdan, imeli žuljavo ste dlan.

30. novembra 1990 smo se za vedno poslovili od naše drage mame

MARIJE PAGON
Šuštarjeve mame iz Javorjevega dola 1

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo prijateljem, znancem, sosedom, sorodnikom, sodelavcem, za podarjeno cvetje in sveče. Hvala vsem, ki ste se prišli od nje posloviti in jo pospremili na poslednji poti v večnost. Najlepše se zahvaljujemo uslužbencem Doma Petra Uzarja iz Trziča, vsem, ki ste ji z obiski lajšali tegobe starosti, predvsem pa g. župniku Krto, ki ji je prinašal duševno hrano. Iskrena hvala g. Zinki Slabe za poslovilne besede ob odprtem grobu, cerkvenim pevcem, zvonarjem in ne nazadnje g. župniku za besede tolažbe, molitve in lepo opravljen pogrebni obred. Še enkrat vsem, ki ste imeli našo mamo radi, ki ste ji v življenju kaj dobrega storili, in vsem, ki ste se od nje poslovili, iskrena hvala!

VSI NJENI
Javorjev dol, 30. novembra 1990

Ante Marković obeta še boljše sodelovanje z Madžarsko - "Z enim od naših sosedov smo odprli novo stran sodelovanja," je dejal v petek zvečer predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković po vrnitvi z uradnega obiska na Madžarskem, kjer se je srečal s predsednikom madžarske vlade Antallom, predsednikom republike Goenczom, predsednikom skupščine in predstavniki v njej zastopanih strank ter s Slovenci, Hrvati in Srbi, ki živijo na Madžarskem. Premier Marković je, zvest svojemu tradicionalnemu optimizmu, dejal, da nas je Madžarska po političnih reformah prehitela, pri gospodarskih reformah pa je več let za nami, kar priznavajo tudi oni sami in so jim zato naše izkušnje dragocene. Jugoslavija lahko prva od nekdanjih socialističnih držav, večina jih bo v hudi krizi že letošnjo zimo, prestopi iz enega sistema v drugega, druge države pa bodo potrebovale od 10 do 15 let. Med sosedi mora vladati zaupanje, je dejal Marković, svet mora procesom v vzhodnoevropskih državah in Jugoslaviji dati večjo materialno in ne le verbalno podporo, predsednik Antall pa bo že marca prišel na obisk v Jugoslavijo, je na brniškem letališču povedal Marković. ● J. Košnjek, slika G. Šinik

Povabilo na petkovo srečanje

Kranj, 11. decembra - Društvo za pomoč duševno prizadetim vabi vse svoje člane na srečanje, ki bo v petek, 14. decembra, ob 15. uri v Osnovni šoli Helene Puhar v Kranju. ● H. J.

VIDEOTEKA
PALMA
Pajerjeva 3, 64208 Šenčur

Izvršni svet sprejema pobudo Smučarske zveze Slovenije

Skakalna smučka propaganda Slovenije

V Elanu naj bi še naprej izdelovali skakalne smuči, na njih pa bo pisalo SLOVENIJA.

Ljubljana, 7. decembra - Slovenski izvršni svet soglaša s pobudo Smučarske zveze Slovenije, ki jo je v njenem imenu posredoval direktor naših nordijskih reprezentanc Lojze Gorjanc: na skakalne smuči Elana naj bi zapisali Slovenija, kar bi bila po eni plati izjemna propaganda za našo nastajajočo državo, po drugi strani pa bi bila to spodbuda, da bi v Elanu še obdržali proizvodnjo zelo kakovostnih skakalnih smuči. Mednarodna smučarska organizacija FIS namreč letos dovoljuje reklame na vsej površini smučke, kar bi bil motiv za proizvajalce smuči, da bi te sploh še izdelovali. Da bi v Elanu ohranili proizvodnjo skakalnih smuči, bi potrebovali 2.500.000 dinarjev ali 350.000 mark. Vlada vidi v predlogu posrečeno promocijo Slovenije, saj bo letošnjo sezono 22 tekmovalj za svetovni pokal, razen tega pa bo letos prvič svetovni pokal tudi v poletih. Ena od tekem bo tudi v Planici, vsa tekmovalja pa bo prenašala televizija. To zamisel bi kazalo uresničiti takoj, najkasneje pa do začetka noveletne izredno gledane Intersport skakalne turneje. Republiški sekretariat za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo za to že namenja 500.000 dinarjev iz sredstev za šport, ostala sredstva pa naj bi vlada zagotovila, na predlog ustreznega ministrstva, iz sredstev za intervencije v gospodarstvu. ● J. Košnjek

Vabilo vsem strankam in občanom Kranja

V zavesti, da gre za pomembno nacionalno odločitev, pričani, da gre za edinstveno zgodovinsko priložnost slovenskega naroda, stranke, združene v DEMOS-u Kranj, vabimo vse v občini delujoče politične stranke in občane občine Kranj, da se skupaj zavzamemo za uspešen izid plebiscita. Menimo, da moramo v tem usodnem trenutku pozabiti na strankarsko pripadnost in složno posvetiti vse svoje moči za doseg za vse nas najpomembnejšega cilja.

Zato predlagamo ustanovitev skupnega delovnega odbora, ki bo v interesu vseh občanov Kranja motiviral volilce za čimvečjo udeležbo na plebiscitu in jim skušal predstaviti pomen te zgodovinske odločitve.

Zberimo se v torek, 11. 12. 1990, ob 18. uri v skupščinski dvorani št. 16 občine Kranj!

DEMOS Kranj

NOVINARSKI VEČER

v dvorani kulturnega doma Franceta Prešerna na Breznici

sobota, 22. dec., ob 19. uri

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa krajevni skupnosti Žirovnica

Prireditev na predplovski šoli

Leseni pravljčni Pastir

Preddvor - Minuli teden, v četrtek dopoldne, je bila na Osnovni šoli Matije Valjavca slovesnost ob postavitvi kipa, ki ga je po Valjavčevih pesnitvi Pastir naredil Peter Jovanovič.

Peter Jovanovič s preddvorskimi učenci ob njegovem in njihovem kipu Valjavčevega Pastirja. Foto: Gorazd Šinik

Res bi težko našli šolo, ki bi imela toliko lesenih Jovanovičevih kipcev kot preddvorska, še najtežje pa bi našli šolo, ki bi ne imela prav nobenega. Preddvorska šola pa še na poseben način prijateljuje z znanim kiparjem in slikarjem Jovanovičem: leta 1966 je udeleženo Gorenjskega glasa njihovega literarnemu krožku pod vodstvom Berte Golobove kot najboljšemu med krožki, ki so sodelovali s časopisom, podarilo Jovanovičev kip. Kasneje je bilo srečanje še veliko, to pa se tudi pozna po slikah in kipih, ki jih je za šolo ustvaril znani kipar iz Poljanske doline.

Novo skulpturo iz hrastovega lesa se je Jovanovič lotil pred dvema letoma skupaj z učenci, ko so ga skupaj z nekaterimi drugimi likovniki povabili na šolski kulturni dan. Dokončal pa je kip letošnjo jesen. Prireditev je bila pravzaprav zaključek meseca kulture na šoli, ko so pri pouku slovenskega jezika še posebej govorili tako o Matiji Valjavcu in o Petru Jovanoviču, pri likovnem pouku pa so nastala dela, ki so jih razstavili v šolski avli.

Sama prireditev je bila izjemno živahen glasbeno, dramsko pripovedni splet, v katerem je nastopil šolski mladinski pevski zbor, dramska skupina z odlomki iz Pastirja, s Petrom Jovanovičem pa se je pogovarjal in ga s tem predstavil učencem na poseben način novinar in svetovni popotnik Bogdan Pogačnik. ● L. M.

Povezovanje šol treh dežel

Dobra volja na vseh straneh

Gozd Martuljek, 10. decembra - Ob letošnjem dnevu prosvetnih delavcev jeseniške občine so pred slovesno proslavo z lepim kulturnim programom in podelitvijo letošnjih Zagarjevih nagrad najboljšim prosvetnim delavcem jeseniške občine v hotelu Spik v Gozd Martuljku pripravili tudi zanimivo okroglo mizo o sodelovanju šol na območju treh dežel.

Z naše strani so sodelovali član predsedstva republike Slovenije Ciril Zlobec, prosvetni minister prof. dr. Peter Vencelj, predsednik jeseniške občine dr. Božidar Brudar in predstavniki jeseniških šol, iz Italije predstavniki kulturnega in prosvetnega življenja, iz Beljaka pa župan Beljaka in predstavniki beljaških šol.

Ciril Zlobec je med drugim poudaril, da smo Slovenci v tem obdobju pred zgodovinskimi odločitvami, prav zdaj imamo možnost in priložnost, da sledimo času in se bolj približamo Evropi. Dobri sosedski odnosi pa so preizkusni kamen zrelosti naroda.

Na okrogli mizi smo slišali, da se v Beljaku poučuje francoščina in angleščina, vedno bolj pa se v šolah uveljavlja tudi pouk italijanskega jezika, v Italiji pa prevladuje pouk angleščine in nemščine.

V naših šolah kljub bližini meje pouka nemščine v šolah ni bilo, v srednjih šolah se pojavlja pouk italijanščine le fakultativno. Prof. dr. Peter Vencelj je dejal, da naj bi v prihodnje italijanski ali nemški jezik kot fakultativni predmet uvedli že v tretjem razredu osnovne šole, druga možnost večjega so-

Pučnik o plebiscitu

Občinski odbor socialdemokratske stranke v Radovljici, organizira v sredo, 12. decembra 1990, ob 18. uri v veliki sejni dvorani skupščine občine Radovljica 1. socialdemokratski forum. Tema večera bo »PLEBISCIT«. Vabimo vse, ki jih ta zgodovinska odločitev zanima in so ga z zakonom o plebiscitu poslanci v republiškem parlamentu v četrtek zvečer slovesno sprejeli, da se odzovejo povabilu. Prav tako vabimo člane in vse simpatizerje stranke.

Gost bo predsednik SDSS dr. Jože Pučnik. Nasvidenje v sredo zvečer. Predsedstvo obč. odb. SDSS Radovljica

SVETOVANJE
FINANČNE
AGENCIJSKE
INDRUGE
STORITVE

Global Kranj, d.o.o.
64000 Kranj, C. JLA 4
tel.: (064) 21-320
fax: (064) 28167

PREDNOVOLETNO ZNIŽANJE CEN

Od 10 do 30 % smo znižali cene posameznih proizvodov naslednjih proizvajalcev:

- 30 %** TIK, Kobarid
- 25 %** TOVARNA MERIL, Slovenj Gradec
- 15 %** BLACK & DECKER, Grosuplje
ISKRA - ERO, Kranj
- 10 %** ELMA, Črnuče
EMO, Celje (bio program)

Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih v Merkurjevih prodajalnah

Darila Vam tudi
BREZPLAČNO
aranžiramo.

MERKUR
KRANJ